

Редакцијски пречишћен текст

ЦАРИНСКИ ЗАКОН

"Службени гласник РС", бр. 95 од 8. децембра 2018, 91 од 24. децембра 2019 - **др. закон**, 144 од 27. новембра 2020, 118 од 9. децембра 2021, 138 од 12. децембра 2022.

**ДЕО ПРВИ
УВОДНЕ ОДРЕДБЕ**

ГЛАВА I

ОБЛАСТ ПРИМЕНЕ ЦАРИНСКИХ ПРОПИСА, МИСИЈА ЦАРИНЕ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Садржај и примена закона

Члан 1.

Овим законом уређују се општа правила и поступци који се примењују на робу која се уноси и износи из царинског подручја Републике Србије.

Овај закон:

- 1) примењује се на промет робе између царинског подручја Републике Србије и других царинских подручја, уз прописе из осталих области који се односе на трговину робом;
- 2) уређује царинске радње и поступке, као и права и обавезе лица и царинског органа, који из тих радњи и поступака проистичу;
- 3) примењује се јединствено на целом царинском подручју Републике Србије, осим ако није другачије прописано овим законом, другим законом или међународним споразумом који је потврдила Република Србија;
- 4) одредбе царинских прописа могу се примењивати и ван царинског подручја Републике Србије ако је то утврђено међународним споразумом.

Циљ закона

Члан 2.

Царински орган контролише међународни промет робе, доприносећи слободној трговини, спровођењу спољашњих аспеката домаћег тржишта и принципа који се односе на трговину, као и општој безбедности у ланцу трговине. Царински орган утврђује мере које имају за циљ, нарочито, следеће:

- 1) заштиту финансијских интереса Републике Србије;
- 2) заштиту Републике Србије од нефер и нелегалне трговине при чему се подржава законито пословање;
- 3) обезбеђивање сигурности и безбедности Републике Србије и њених становника и заштите животне средине, у блиској сарадњи са осталим органима; и

4) одржавање праве равнотеже између царинских контрола и олакшавања законите трговине.

Царинско подручје Републике Србије

Члан 3.

Царинско подручје Републике Србије обухвата територију и унутрашње воде Републике Србије, као и ваздушни простор изнад Републике Србије и ограничено је царинском линијом која је истоветна с границом Републике Србије.

Дефиниције

Члан 4.

Поједини појмови у смислу овог закона, имају следећа значења:

1) „царински орган” – Управа царина, царинарница и њене организационе јединице надлежне за примену царинских и осталих прописа, као и овлашћени царински службеник;

2) „царински прописи” обухватају:

(1) овај закон и прописе донете на основу овог закона ради његовог спровођења,

(2) Закон о Царинској тарифи и прописе донете ради његовог спровођења,

(3) међународне споразуме и прописе донете ради њиховог спровођења;

3) „царинска контрола” – одређене радње које спроводи царински орган у циљу обезбеђивања правилне примене царинских и других прописа којима се прописују улазак, излазак, транзит, кретање, смештај и употреба у посебне сврхе робе која се креће између царинског подручја Републике Србије и земаља или територија ван тог подручја, као и присуство и кретање стране робе и робе која је стављена у поступак употребе у посебне сврхе, унутар царинског подручја Републике Србије;

4) „лице” – физичко лице, предузетник, правно лице и било које удружење лица које није правно лице, али којем је призната, у складу са прописима, способност за обављање правних радњи;

5) „привредни субјекат” – свако правно и физичко лице које је, током обављања делатности, укључено у радње које су обухваћене царинским прописима;

6) „царински заступник” – свако лице именовано од стране другог лица да предузима радње и формалности које се захтевају у складу са царинским прописима у пословању са царинским органима;

7) „ризик” – вероватноћа настајања и утицај догађаја у вези с уношењем, изношењем, транзитом, кретањем или употребом у посебне сврхе робе која се креће између царинског подручја Републике Србије и земаља или територија ван тог подручја, као и са присуством стране робе на царинском подручју Републике Србије, што може да има једну од следећих последица:

(1) спречавање правилне примене царинских и других прописа,

(2) угрожавање финансијских интереса Републике Србије,

(3) да представља претњу по безбедност и сигурност Републике Србије и њених грађана, по јавни морал, здравље људи, животиња и биљака, национално благо историјске, уметничке или археолошке вредности, права интелектуалне својине, права потрошача, животну средину и др.;

8) „царинске формалности” – активности које предузимају лица и царински орган у циљу примене царинских прописа;

9) „улазна сажета декларација” – изјава или радња којом лице обавештава царински орган, у прописаном облику, на прописан начин и у одређеном року, да роба треба да се унесе у царинско подручје Републике Србије;

10) „излазна сажета декларација” – изјава или радња којом лице обавештава царински орган, у прописаном облику, на прописан начин и у одређеном року, да роба треба да се изнесе из царинског подручја Републике Србије;

11) „декларација за привремени смештај” – изјава или радња којом лице наводи, у прописаном облику и на прописан начин, да је роба у привременом смештају;

12) „царинска декларација” (у даљем тексту: декларација) – изјава или радња којом лице захтева, у прописаном облику и на прописан начин, да стави робу у одређени царински поступак, са назнаком, по потреби, посебних поступака који би требало да се примене;

13) „декларација за поновни извоз” – изјава или радња којом лице захтева, у прописаном облику и на прописан начин, да изнесе страну робу, осим оне која је стављена у поступак слободне зоне или је у привременом смештају, из царинског подручја Републике Србије;

14) „обавештење о поновном извозу” – радња којом лице захтева, у прописаном облику и на прописан начин, да изнесе страну робу која је стављена у поступак слободне зоне или је у привременом смештају, из царинског подручја Републике Србије;

15) „декларант” – лице које подноси декларацију, декларацију о привременом смештају, улазну сажету декларацију, излазну сажету декларацију, декларацију за поновни извоз или обавештење о поновном извозу у своје име или лице у чије име се подноси таква декларација или обавештење;

16) „царински поступак” је:

(1) стављање робе у слободан промет,

(2) посебни поступци,

(3) извоз;

17) „привремени смештај” – стављање стране робе привремено под царински надзор у периоду између њеног допремања царини и њеног стављања у царински поступак или поновни извоз;

18) „царински дуг” – обавеза лица да плати износ увозних или извозних дажбина који се примењује на одређену робу у складу са царинским прописима;

19) „дужник” – свако лице одговорно за царински дуг;

20) „увозне дажбине” – царинске дажбине које се плаћају при увозу робе;

21) „извозне дажбине” – царинске дажбине које се плаћају при извозу робе;

22) „царински статус” – статус робе у царинском поступку, као домаће или стране;

23) „домаћа роба” је:

(1) роба у потпуности добијена на царинском подручју Републике Србије, а која не укључује робу увезену из земаља или са територија ван царинског подручја Републике Србије,

(2) роба унета у царинско подручје Републике Србије из земаља или са територија ван тог подручја и стављена у слободан промет,

(3) роба добијена или произведена на царинском подручју Републике Србије, само од робе из подтачке (2), или од робе из подт. (1) и (2);

24) „страна роба” – сва роба, осим робе из тачке 23. овог члана или роба која је изгубила свој царински статус као домаћа роба;

25) „управљање ризиком” – систематско утврђивање ризика, укључујући насумичне провере, и спровођење свих мера неопходних за ограничење изложености ризику;

26) „пуштање робе” – радња којом царински орган ставља робу на располагање у сврхе одређене царинским поступком у који је роба стављена;

27) „царински надзор” – радња коју уобичајено предузима царински орган у циљу обезбеђења поштовања царинских прописа и, по потреби, осталих прописа применљивих на робу која је предмет такве радње;

28) „повраћај” – враћање износа увозних или извозних дажбина који је плаћен;

29) „отпуст” – одустајање од наплате износа увозних или извозних дажбина који није плаћен;

30) „добијени производи” – роба која је стављена у поступак оплемењивања која је прошла радње прераде;

31) „лице пословно настањено односно основано или регистровано (у даљем тексту: лице пословно настањено) на царинском подручју Републике Србије” је:

(1) у случају физичког лица – свако лице које на царинском подручју Републике Србије има пребивалиште или центар пословних и животних интереса,

(2) у случају правног лица или удружења лица – свако лице које има седиште, регистровани огранак, представништво или место сталног пословног настањења на царинском подручју Републике Србије;

32) „место сталног пословног настањења” – утврђено место пословања, са неопходним људским и техничким ресурсима преко којег се пословање лица које је обухваћено царинским прописима, у потпуности или делимично спроводи;

33) „допремање робе царинском органу” – обавештење царинском органу о доласку робе у царинарницу или на неко друго место које је назначио или одобрио царински орган и расположивост те робе за царинске контроле;

34) „држалац робе” – лице које је власник робе или које има слична права располагања робом или које има физичку контролу над робом;

35) „носилац поступка” је:

(1) лице које подноси декларацију или за чији рачун се та декларација подноси; или

(2) лице на које су пренета права и обавезе у вези са царинским поступком;

36) „мере трговинске политике” – нетарифне мере које се односе на извоз и увоз робе;

37) „радње прераде” су:

(1) обрада робе, укључујући њену монтажу или склапање или њену уградњу у другу робу,

(2) прерада робе,

(3) уништавање робе,

(4) поправка робе, укључујући обнављање и њено оспособљавање за употребу,

(5) употреба робе која не треба да се нађе у добијеним производима, али која омогућава или олакшава производњу тих производа, и ако је у потпуности или делимично употребљена у процесу производње (помоћна средства у производњи);

38) „норматив” – количина или проценат добијених производа који се добија радњама прераде одређених количина робе стављене у поступак оплемењивања;

39) „одлука” – свака радња царинског органа која се односи на царинске прописе којом се доноси одлука о одређеној ствари и која има правно дејство на заинтересовано лице или лица;

40) „превозник” :

(1) приликом уласка у царинско подручје Републике Србије – лице које уноси робу, или које преузима одговорност за превоз робе. Изузетно:

– у случају комбинованог транспорта – лице које управља превозним средством које ће се, кад једном уђе у царинско подручје Републике Србије, кретати самостално као активно превозно средство;

– у случају водног или ваздушног саобраћаја у оквиру заједничког пловила или уговорног аранжмана (vessel-sharing or contracting arrangement) – лице које закључује уговор и издаје теретницу или ваздухопловни товарни лист за конкретни превоз робе на царинско подручје Републике Србије;

(2) приликом изласка из царинског подручја Републике Србије – лице које износи робу, или које преузима одговорност за превоз робе. Изузетно:

– у случају комбинованог транспорта, при чему активно превозно средство које напушта царинско подручје Републике Србије само превози друго превозно средство које ће се, након доласка активног превозног средства на своје одредиште, самостално кретати као активно превозно средство – лице које ће управљати превозним средством које ће се самостално кретати пошто је превозно средство које напушта царинско подручје Републике Србије стигло на своје одредиште;

– у случају водног или ваздушног саобраћаја у оквиру заједничког пловила или уговорног аранжмана – лице које закључује уговор, и издаје теретницу или ваздухопловни товарни лист, за конкретни превоз робе ван царинског подручја Републике Србије;

41) „куповна провизија” – накнада коју увозник плаћа заступнику за услуге заступања приликом куповине робе за коју се утврђује вредност.

ГЛАВА II

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЛИЦА У ВЕЗИ СА ЦАРИНСКИМ ПРОПИСИМА

ОДЕЉАК 1

ПРУЖАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА

Средства за размену и чување информација и захтеви који се односе на податке

Члан 5.

Размене информација, као што су декларације, захтеви или одлуке, између царинских органа и између привредних субјеката и царинског органа, и чување тих информација, у складу са царинским прописима, врше се употребом техника електронске обраде података.

Захтеви који се односе на врсту, облик, структуру и шифре података дефинишу се у сврху размене и чувања информација из става 1. овог члана.

Средства за размену и чување информација, осим употребе техника електронске обраде података из става 1. овог члана, могу се користити:

1) стално ако су нарочито оправдана врстом саобраћаја или ако употреба техника електронске обраде података није одговарајућа за дате царинске формалности;

2) привремено, у случају привременог квара рачунарског система царинског органа или привредних субјеката.

Царински орган одређује услове под којима привредни субјекти могу да се обраћају том органу употребом техника електронске обраде података.

Овлашћења Владе и министра

Члан 6.

Влада прописује:

- 1) посебне случајеве у којима се друга средства за размену и чување информација, осим техника електронске обраде података, могу користити у складу са одредбом члана 5. став 3. тачка 1) овог закона;
- 2) врсте информација и података које треба унети у евиденцију из члана 131. ст. 6–8. и члана 186. ст. 1. и 2. овог закона;
- 3) процедурална правила о размени и чувању информација које могу да се врше средствима која нису технике електронске обраде података из члана 5. став 3. овог закона.

Министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар) прописује захтеве који се односе на врсту, облик, структуру и шифре података из члана 5. став 2. овог закона, узимајући у обзир неопходност испуњавања царинских формалности утврђених царинским прописима и природу и сврху размене и чувања информација из члана 5. став 1. овог закона.

Регистрација

Члан 7.

Привредни субјекти пословно настањени на царинском подручју Републике Србије, региструју се код царинског органа надлежног за место на којем су основани.

У посебним случајевима, привредни субјекти који нису пословно настањени на царинском подручју Републике Србије, региструју се код царинског органа надлежног за место на ком они први пут поднесу декларацију или поднесу одређени захтев.

Лица која нису привредни субјекти не региструју се код царинског органа уколико није другачије прописано.

Лица из става 3. овог члана од којих се захтева да се региструју, дужна су да:

- 1) ако су пословно настањена на царинској територији Републике Србије, се региструју код царинског органа надлежног за место на ком су пословно настањена;
- 2) ако нису пословно настањена на царинском подручју Републике Србије, се региструју код царинског органа надлежног за место где први пут поднесу декларацију или одређени захтев.

Овлашћења Владе

Члан 8.

Влада прописује:

- 1) случајеве из члана 7. став 2. овог закона у којима се од привредних субјеката који нису пословно настањени на царинском подручју Републике Србије захтева да се региструју код царинског органа;

- 2) случајеве из члана 7. став 3. овог закона у којима се од лица која нису привредни субјекти захтева да се региструју код царинског органа;
- 3) случајеве из члана 7. став 4. овог закона у којима царински орган поништава регистрацију;
- 4) дан почетка примене обавезне регистрације привредних субјеката из члана 7. овог закона, као и који царински орган је надлежан за регистрацију из члана 7. овог закона.

Саопштавање информација и заштита података

Члан 9.

Царински орган, са подацима који су по својој природи, односно начину прибављања, тајни, поступа у складу са прописима којима се уређује тајност података и заштита пословне тајне.

Подаци које поседује царински орган, а који су означени неким од степена тајности, могу се учинити доступним јавности у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Обрада личних података од стране царинског органа врши се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Обрада личних података особа са инвалидитетом, у случају подношења захтева за коришћење царинске повластице, односи се искључиво на идентификацију акта надлежног органа, медицинске установе, односно лекара специјалисте којим је утврђена инвалидност.

Размена додатних информација између царинског органа и привредних субјеката

Члан 10.

Царински орган и привредни субјекти могу да размене информације које се посебно не захтевају у складу са царинским прописима, нарочито у сврху узајамне сарадње у препознавању и деловању на смањењу ризика. Та размена се може одвијати у складу са писаним споразумом између њих и може укључити приступ царинског органа рачунарским системима привредних субјеката.

Информације које је пружила једна страна другој током сарадње из става 1. овог члана су поверљиве осим ако се обе стране другачије не договоре.

Пружање информација од стране царинских органа

Члан 11.

Царински орган на захтев заинтересованог лица пружа информацију о примени царинских прописа у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Свако лице може од царинског органа тражити информације које се односе на примену царинских прописа. Такав захтев може бити одбијен ако се не односи на радњу која је у вези са међународном трговином робом која је заиста планирана.

Царински орган одржава редовну комуникацију са привредним субјектима и осталим органима укљученим у међународну трговину робом. Царински

прописи, опште управне одлуке и обрасци захтева морају бити доступни и, где год је то могуће, без наплате, као и преко интернета.

Пружање информација царинском органу

Члан 12.

Свако лице непосредно или посредно укључено у обављање царинских формалности или у царинске контроле, на захтев царинског органа и у року који одреди царински орган, пружа том органу све неопходне исправе и информације, у одговарајућем облику и сву неопходну помоћ за окончање тих формалности или контрола.

Брисан је ранији став 2. (види члан 1. Закона - 138/2022-210)

Подносилац декларације, декларације за привремени смештај, улазне сажете декларације, излазне сажете декларације, декларације за поновни извоз, обавештења о поновном извозу или захтева за издавање одобрења или неке друге одлуке, одговоран је за:

- 1) тачност и потпуност података датих у декларацији, обавештењу или захтеву;
- 2) веродостојност, тачност и пуноважност свих исправа који прате декларацију, обавештење или захтев;
- 3) поштовање, по потреби, свих обавеза које се односе на стављање дате робе у одређени царински поступак или спровођење одобрених активности.

Одредба **става 2.*** овог члана примењује се и на све информације, у било ком другом облику, које се пружају царинском органу или их тај орган захтева.

Ако царински заступник поднесе декларацију, обавештење или захтев или пружи информације, у складу са одредбом члана 13. овог закона, тај царински заступник подлеже обавезама из **става 2.*** овог члана.

*Службени гласник РС, број 138/2022

ОДЕЉАК 2 ЦАРИНСКО ЗАСТУПАЊЕ

Царински заступник

Члан 13.

Свако лице може да именује царинског заступника.

Заступање може да буде или непосредно, у ком случају царински заступник поступа у име и за рачун другог лица, или посредно, у ком случају царински заступник поступа у своје име, а за рачун другог лица.

Царински заступник је пословно настањен на царинском подручју Републике Србије.

Царински заступник не мора да буде пословно настањен на царинском подручју Републике Србије ако поступа за рачун лица која не морају да буду пословно настањена на царинском подручју Републике Србије ако овим законом није другачије прописано.

Давање овлашћења царинском заступнику

Члан 14.

Царински заступник се мора изјаснити пред царинским органом које лице заступа, као и да ли је заступање непосредно или посредно.

Лице које се не изјасни да поступа као царински заступник или које се изјасни да поступа као царински заступник, а није овлашћен за то, сматра се лицем које поступа у своје име и за свој рачун.

Царински орган може захтевати од лица које се изјашњава да поступа као царински заступник да пружи доказ о овлашћењу од стране лица које заступа.

У случајевима које пропише Влада, царински орган неће захтевати пружање доказа из става 3. овог члана.

Царински орган неће захтевати од лица које поступа као царински заступник и које редовно спроводи радње и формалности, да сваки пут пружи доказ о овлашћењу, под условом да је то лице у могућности да пружи такав доказ на захтев царинског органа.

Посредно заступање

Члан 15.

Посредно заступање у царинском поступку у смислу члана 13. овог закона може да обавља правно лице:

- 1) које има регистровано седиште на царинском подручју Републике Србије,
- 2) које је регистровано за обављање послова међународне шпедиције,
- 3) које има најмање једног запосленог са дозволом за царинско заступање.

Дозвола за царинско заступање може се издати физичком лицу запосленом код правног лица које има овлашћење за посредно заступање у царинском поступку:

- 1) ако је радило на пословима царињења најмање шест месеци,
- 2) ако има најмање средњу стручну спрему,
- 3) ако је положило посебан стручни испит за заступање у царинском поступку, и
- 4) ако није правноснажно осуђивано или кажњавано за кривична дела или прекршаје спољнотрговинских, девизних, царинских или пореских прописа.

Министар утврђује програм и садржину посебног стручног испита за заступање у царинском поступку, као и поступак издавања и одузимања дозвола за заступање у царинском поступку.

Посебни стручни испит за заступање у царинском поступку полаже се пред испитном комисијом коју образује министар на предлог директора Управе царина.

Управа царина издаје и одузима дозволе за заступање у царинском поступку.

Управа царина одузима дозволу за заступање у царинском поступку лицу које заступање обавља на незаконит, неисправан и непрофесионалан начин, под условом да је царински заступник обавештен о овоме у писменом облику и да постоје основи за такво упозорење у смислу незаконитог, неисправног и непрофесионалног обављања активности заступања у последње три године.

Управа царина одузима дозволу за царинско заступање лицу ако се после издавања дозволе измене околности из става 2. тачка 4) овог члана.

Управа царина неће издати дозволу за заступање у царинском поступку царинском службенику који је добио отказ. Царинском службенику који је дао отказ или је пензионисан Управа царина може издати дозволу за заступање у царинском поступку после истека две године након напуштања службе или одласка у пензију у складу са условима из става 2. овог члана.

Када се дозвола за царинско заступање одузме у складу са ставом 6. овог члана, лица којима је дозвола одузета стичу право да поново полажу стручни испит за заступање у царинском поступку по истеку две године од дана одузимања дозволе. Лице којем је дозвола одузета два пута нема право да поново полаже стручни испит за заступање у царинском поступку, на шта Управа царина пази по службеној дужности.

Овлашћења Владе

Члан 16.

Влада прописује:

- 1) случајеве у којима се не захтева да царински заступник буде пословно настањен у Републици Србији,
- 2) случајеве у којима царински орган не захтева доказ о овлашћењу из члана 14. ст. 3. и 4. овог закона.

ОДЕЉАК 3

ОДЛУКЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРИМЕНУ ЦАРИНСКИХ ПРОПИСА

Одлуке које се доносе на основу захтева

Члан 17.

Лице које подноси захтев за доношење одлуке која се односи на примену царинских прописа, дужно је да достави надлежном царинском органу све информације које захтева, како би могао да донесе ту одлуку.

Захтев за доношење одлуке може да поднесе више лица и одлука може да се односи на више лица, у складу са условима утврђеним царинским прописима.

Надлежни царински орган се одређује према месту где се налази или где је доступна књиговодствена евиденција подносиоца захтева и где би требало да се, у целини или делимично, спроведу активности на које се одлука односи, ако није другачије прописано.

Царински орган, без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема захтева, проверава да ли су услови за прихватање тог захтева испуњени.

Ако царински орган утврди да захтев садржи све информације које се траже како би био у могућности да донесе одлуку, о прихватању захтева обавештава подносиоца захтева у року из става 4. овог члана.

Надлежни царински орган доноси одлуку из става 1. овог члана и о томе обавештава подносиоца захтева без одлагања у складу са одредбама закона који уређује општи управни поступак. Изузетно, рок за доношење одлука које се односе на обавезујућа обавештења о сврставању робе или обавезујућа обавештења о пореклу робе, на одобравање статуса овлашћеног привредног субјекта **или**** одобравање поједностављења** не може бити дужи од 120 дана од дана прихватања захтева.

Ако царински орган није у могућности да испоштује рок за доношење одлуке, обавештава подносиоца захтева о томе пре истека прописаног рока, уз навођење разлога и уз одређивање додатног рока који сматра неопходним за доношење одлуке. Додатни рок не може бити дужи од 30 дана ако овим законом није другачије предвиђено.

Не искључујући примену одредбе става 7. овог члана, царински орган може продужити рок за доношење одлуке, ако подносилац захтева тражи продужење рока ради прилагођавања, како би обезбедио испуњавање одређених услова и критеријума. О радњама потребним за прилагођавање и о додатном временском периоду неопходном да се оне спроведу, обавештава се царински орган који одлучује о продужењу рока.

Одлука из става 6. овог члана ступа на снагу од дана када је достављена подносиоцу захтева или се сматра да му је достављена, ако овим законом или одлуком царинског органа није другачије наведено. Донете одлуке су извршне од дана **достављања***, осим у случајевима из члана 31. став 2. овог закона.

Одлука производи правно дејство без временског ограничења ако није другачије предвиђено царинским прописима.

Пре доношења одлуке која није у интересу странке, царински орган саопштава основе на којима намерава да заснива своју одлуку подносиоцу захтева, којем је дата могућност да изрази свој став у оквиру одређеног рока, који тече од дана када је примио то саопштење или се сматра да га је примио. Након истека тог рока, подносилац захтева се обавештава, у одговарајућем облику, о одлуци.

Одредбе става 11. овог члана не примењују се:

- 1) у случају одлука из члана 23. став 1. овог закона;
- 2) у случају одбијања повластице у оквиру тарифне квоте ако се достигне обим утврђене тарифне квоте, у складу са одредбом члана 41. став 5. овог закона;
- 3) ако то захтева природа или ниво претње по сигурност и безбедност Републике Србије и њених становника, по здравље људи, животиња или биљака, животну средину или потрошаче;
- 4) ако одлука има за циљ да обезбеди спровођење друге одлуке на коју је примењена одредба става 11. овог члана;

5) ако би се довеле у питање провере које су покренуте у сврху борбе против преваре;

6) у другим случајевима које пропише Влада.

Одлука која није у интересу подносиоца захтева садржи основе на којима се заснива и право на жалбу из члана 30. овог закона.

На поступак пред царинским органом примењују се одредбе закона који уређује општи управни поступак, осим ако није другачије предвиђено овим законом.

*Службени гласник РС, број 144/2020

**Службени гласник РС, број 118/2021

Поступање по одлукама које се доносе на основу захтева

Члан 18.

Лице на које се одлука односи поступа у складу са обавезама из те одлуке.

Лице на које се одлука односи обавештава царински орган, без одлагања, о свакој околности која је настала након што је одлука донета, а која може да утиче на њену даљу примену или њену садржину.

Царински орган који је донео одлуку може у било ком тренутку да је поништи, измени или укине, ако одлука није у складу са царинским прописима, не доводећи у питање одредбе предвиђене другим прописима, а које се односе на случајеве у којима су одлуке неважеће или постају ништаве.

У случајевима које пропише Влада царински орган:

- 1) поново процењује одлуку;
- 2) суспендује примену одлуке.

Царински орган прати услове и критеријуме које треба да испуни лице на које се одлука односи, као и испуњавање обавеза које произилазе из те одлуке. Ако је лице на које се одлука односи пословно настањено мање од три године, царински орган га пажљиво прати првих годину дана од дана доношења одлуке.

Влада прописује:

- 1) случајеве за изузеће од члана 17. став 3. овог закона;
- 2) услове за прихватање захтева из члана 17. ст. 4. и 5. овог закона;
- 3) рок за доношење одређене одлуке, укључујући могуће продужење тог рока, у складу са одредбом члана 17. ст. 6–8. овог закона;
- 4) случајеве из члана 17. став 9. овог закона, у којима одлука производи правно дејство од дана који се разликује од дана када је достављена подносиоцу захтева или се сматра да му је достављена;
- 5) случајеве из члана 17. став 10. овог закона, у којима одлука није важећа без временског ограничења;

- 6) трајање рока из члана 17. став 11. овог закона;
- 7) посебне случајеве из члана 17. став 12. тачка 6) овог закона, у којима се подносиоцу захтева не даје могућност да изрази свој став;
- 8) случајеве и правила за поновну процену и суспензију одлука у складу са одредбом става 4. овог члана;
- 9) подношење и прихватање захтева за одлуку из члана 17. ст. 1–5. овог закона;
- 10) доношење одлуке из члана 17. овог закона;
- 11) праћење одлуке, у складу са ставом 5. овог члана.

Поништавање повољних одлука

Члан 19.

Царински орган поништава одлуку која је повољна за лице на које се односи ако су испуњени следећи услови:

- 1) одлука је донета на основу нетачних или непотпуних података;
- 2) лице на које се одлука односи је знало или је оправдано требало да зна да су подаци нетачни или непотпуни;
- 3) да су подаци били тачни и потпуни, одлука би била другачија.

Лице на које се одлука односи се обавештава о њеном поништавању.

Поништење производи правно дејство од датума доношења поништене одлуке, осим ако је, у складу са овим законом, у одлуци наведено другачије.

Укидање и измена повољних одлука

Члан 20.

Царински орган укида или мења одлуку која је повољна за лице на које се односи ако, у случајевима различитим од наведених у члану 19. овог закона:

- 1) један или више услова за доношење те одлуке нису били или више нису испуњени; или
- 2) на захтев корисника одлуке.

Повољна одлука која се односи на више лица може бити укинута само у погледу лица које не испуни обавезу одређену том одлуком, осим ако није другачије предвиђено.

Лице на које се одлука односи обавештава се о њеном укидању или измени.

Одредба члана 17. став 9. овог закона примењује се и на укидање или измену одлуке.

Изузетно, ако оправдани интереси лица на које се одлука односи тако захтевају, царински орган може да, до једне године, одложи дан од када укидање или измена одлуке производи правно дејство. Дан од када укидање или измена одлуке производи правно дејство се наводи у одлуци о укидању или измени одлуке.

Доношење одлука по службеној дужности

Члан 21.

Одредбе члана 17. ст. 9–13, члана 18. став 3. и чл. 19. и 20. овог закона примењују се и на одлуке које доноси царински орган по службеној дужности.

Ограничења која се примењују на одлуке о роби која се ставља у царински поступак или привремени смештај

Члан 22.

Укидање, измена или суспензија повољне одлуке не утиче на робу која је, у тренутку када укидање, измена или суспензија производе правно дејство, већ била стављена и још увек је у царинском поступку или је у привременом смештају на основу укинуте, измењене или суспендоване одлуке, осим ако подносилац захтева не захтева другачије.

Влада прописује случајеве из члана 20. став 2. овог закона када повољна одлука која се односи на више лица може бити укинута у погледу других лица, а не лица које није испунило обавезу одређену том одлуком, као и изузетне случајеве, у којима царински орган може да одложи дан кад укидање или измена производе правно дејство у складу са одредбом члана 20. став 5. овог закона.

Одлуке које се односе на обавезујућа обавештења

Члан 23.

На писмени захтев заинтересованог лица царински орган доноси одлуке које се односе на обавезујућа обавештења о сврставању робе (у даљем тексту: ООС) или одлуке које се односе на обавезујућа обавештења о пореклу робе (у даљем тексту: ООП).

Царински орган неће прихватити захтев из става 1. овог члана:

1) ако се подноси или је већ био поднет, од стране или у име лица на које се одлука односи у вези са истом робом и, у случају ООП, под истим околностима које одређују стицање порекла;

2) ако се не односи ни на једну намеравану употребу ООС или ООП или намеравану примену царинског поступка.

ООС, односно ООП су обавезујућа само у вези са тарифним сврставањем или утврђивањем порекла робе:

1) за царинске органе, у односу на лице на које се одлука односи, само у вези са робом над којом су царинске формалности обављене након дана од којег ООС, односно ООП производи правно дејство;

2) за лице на које се одлука односи, у односу на царинске органе, од дана када му је одлука достављена или се сматра да му је достављена.

ООС или ООП важе три године од дана од када одлука почиње да производи правно дејство.

За примену ООС или ООП у погледу одређеног царинског поступка, лице на које се одлука односи мора да докаже:

1) у случају ООС – да декларисана роба одговара у сваком погледу оној која је описана у одлуци;

2) у случају ООП – да дата роба и околности које одређују стицање порекла, одговарају у сваком погледу роби и околностима који су описани у одлуци.

Управљање одлукама које се односе на обавезујућа обавештења

Члан 24.

ООС престаје да важи пре истека рока из члана 23. став 4. овог закона ако више није у складу са прописима, због:

1) доношења измена номенклатуре из члана 41. став 3. тач. 1) и 2) овог закона;

2) објављивања прописа из члана 42. став 5. овог закона.

У случајевима из става 1. овог члана, ООС престаје да важи на дан почетка примене прописа.

ООП престаје да важи пре истека рока из члана 23. став 4. овог закона:

1) ако због измене прописа или потврђивања међународног уговора, више није у складу са прописима, односно међународним уговором;

2) ако више није у складу са Споразумом о правилима о пореклу Светске трговинске организације (у даљем тексту: СТО) или са усвојеним коментарима или мишљењима о пореклу, којима се тумачи тај споразум.

У случајевима из става 3. овог члана, ООП престаје да важи на дан почетка примене донетог прописа или међународног уговора, односно коментара или мишљења о пореклу.

Престанак важења ООС или ООП не производи ретроактивно дејство.

Изузетно од члана 18. став 3. и члана 19. овог закона, ООС и ООП се поништавају ако су засновани на нетачним и непотпуним подацима подносилаца захтева.

ООС и ООП се укидају у складу са одредбом члана 18. став 3. и члана 20. овог закона. ООС и ООП се не могу укидати на захтев лица на које се одлуке односе.

ООС и ООП не могу да буду измењени.

Царински орган укида ООС:

1) ако више није у складу са тумачењем било које номенклатуре из члана 41. став 3. тач. 1) и 2) овог закона, због:

(1) Допунског коментара Комбиноване номенклатуре ЕУ, с правним дејством од дана њиховог објављивања у службеном гласилу;

(2) пресуде Управног суда, с правним дејством од дана правоснажности пресуде;

(3) одлука о сврставању, мишљења о сврставању или измене Коментара номенклатуре Хармонизованог система назива и шифарских ознака робе, које је донела организација основана Конвенцијом о успостављању Савета

за царинску сарадњу, сачињеном у Бриселу 15. децембра 1950. године, из члана 42. став 4. овог закона, с правним дејством од дана објављивања у службеном гласилу; или

2) у другим посебним случајевима.

Царински орган укида ООП:

1) ако више није у складу са пресудом Управног суда, с правним дејством од дана правоснажности пресуде; или

2) у другим посебним случајевима.

У случајевима када ООС или ООП престају да важе у складу са ставом 1. тачка 2) или ставом 3. овог члана или су укинута у складу са ст. 7, 9. или 10. овог члана, ООС или ООП се и даље* могу користити у погледу обавезујућих уговора који су на њима засновани а који су закључени пре него што су они престали да важе или су укинута. Продужена примена се не може применити на ООП донето за робу која тек треба да се извезе.

Продужена примена из става 11. овог члана не може да буде дужа од шест месеци од дана када је ООС или ООП престало да важи или је укинута. Изузетно од става 11. овог члана, прописи из члана 42. став 5. овог закона или мере из члана 50. овог закона, могу искључити ту продужену примену или утврдити краћи период њеног трајања. У случају производа за који се доставља уверење или исправа која прати робу приликом обављања царинских формалности, рок од шест месеци се замењује роком важења тог уверења или исправе.

Да би лице на које се ООС или ООП односи могло да користи продужену примену, подноси захтев царинском органу који је донео одлуку у року од 30 дана од дана кад је она престала да важи или је укинута, наводећи количине робе за коју се рок продужене примене захтева. Царински орган доноси одлуку о продуженој примени и обавештава корисника, без одлагања, а најдуже у року од 30 дана од дана када је примио све информације потребне за доношење одлуке.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Одлуке које се односе на обавезујућа обавештења у вези са елементима на основу којих се примењују увозне или извозне дажбине и друге мере у вези са трговином робом

Члан 25.

У случајевима које пропише Влада, царински орган, на писмени захтев, може донети одлуке које се односе на обавезујућа обавештења у вези са елементима на основу којих се примењују увозне или извозне дажбине и остале мере у вези са трговином робом.

На поступке престанка важења, укидања, поништавања, суспензије, и продужене примене одлука из става 1. овог члана, сходно се примењују одредбе члана 24. овог закона.

Овлашћења Владе

Члан 26.

Влада прописује ближе услове за:

- 1) посебне случајеве из члана 24. став 9. тачка 2) и члана 24. став 10. тачка 2) овог закона, ако ООС и ООП треба да се укину;
- 2) примену ООС или ООП након што престану да буду важећа или су укинута, у складу са одредбом члана 24. ст. 11, 12. и 13. овог закона;
- 3) примену одлука из члана 25. овог закона, утврђених у складу са чланом 25. став 1. овог закона, након што престану да важе;
- 4) суспензију одлука из члана 25. овог закона, утврђених у складу са чланом 25. став 1. овог закона.

ОДЕЉАК 4 ОВЛАШЋЕНИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКАТ

Захтев и одобрење

Члан 27.

Привредни субјекат пословно настањен на царинском подручју Републике Србије и који испуњава критеријуме из члана 28. овог закона може поднети захтев за добијање статуса овлашћеног привредног субјекта.

Царински орган, ако је потребно, после консултација са другим надлежним органима, одобрава статус овлашћеног привредног субјекта, који је предмет надзора.

Статус овлашћеног привредног субјекта се стиче добијањем одобрења:

- 1) за овлашћеног привредног субјекта за царинска поједностављења, који омогућава остваривање олакшица које се односе на одређена поједностављења у складу са царинским прописима; или
- 2) за овлашћеног привредног субјекта за сигурност и безбедност, који омогућава остваривање олакшица које се односе на сигурност и безбедност.

Одобрења из става 3. овог члана могу се користити истовремено.

Царински орган, на основу признатог статуса овлашћеног привредног субјекта за царинска поједностављења и под условом да су испуњени захтеви који се односе на одређену врсту поједностављења предвиђену царинским прописима, одобриће коришћење погодности предвиђене тим поједностављењем. Царински орган неће преиспитивати оне критеријуме који су већ били испитани када је одобран статус овлашћеног привредног субјекта.

Овлашћени привредни субјект из става 3. овог члана ужива повољнији третман од осталих привредних субјеката у погледу царинских контрола, у складу са врстом добијеног одобрења, укључујући мање физичких и документарних контрола.

Царински орган одобрава олакшице које произлазе из статуса овлашћеног привредног субјекта лицима основаним у земљама или на територијама ван царинског подручја Републике Србије, која испуњавају услове и обавезе дефинисане прописима тих земаља или територија, ако су ти услови и

обавезе признати у Републици Србији као истоветни онима који се односе на овлашћене привредне субјекте пословно настањене на царинском подручју Републике Србије. Такво одобравање олакшица заснива се на начелу реципроцитета, у складу са међународним споразумима.

Одобравање статуса

Члан 28.

Критеријуми за одобравање статуса овлашћеног привредног субјекта су:

- 1) одсуство било које озбиљне повреде или поновљених повреда царинских и пореских прописа, укључујући непостојање кривичних дела која се односе на привредну делатност подносиоца захтева;
- 2) поседовање високог нивоа контроле активности и протока робе од стране подносиоца захтева, кроз задовољавајуће вођење пословне евиденције и, по потреби, евиденције о превозу робе, која омогућава одговарајуће царинске контроле;
- 3) финансијска ликвидност, која се сматра доказаном ако подносилац захтева има добро финансијско стање, које му омогућава испуњавање обавеза, с обзиром на пословне активности;
- 4) у погледу одобрења из члана 27. став 3. тачка 1) овог закона, практични стандарди стручности или професионалних квалификација који су у непосредној вези са активношћу која се спроводи; и
- 5) у погледу одобрења из члана 27. став 3. тачка 2) овог закона, одговарајући сигурносни и безбедносни стандарди, који се сматрају испуњеним ако подносилац захтева докаже да предузима одговарајуће мере како би се обезбедила сигурност и безбедност међународног ланца снабдевања, укључујући физички интегритет области и контролу приступа, логистичке процесе и руковање одређеним врстама робе, проверу особља и идентификацију својих пословних партнера.

Овлашћења Владе

Члан 29.

Влада прописује:

- 1) врсту и обим поједностављења из члана 27. став 3. тачка 1) овог закона;
- 2) врсту и обим олакшица из члана 27. став 3. тачка 2) овог закона;
- 3) начин остваривања повољнијег третмана из члана 27. став 6. овог закона;
- 4) ближе услове за примену критеријума из члана 28. овог закона.

ОДЕЉАК 5 ПРАВНИ ЛЕК

Право на жалбу

Члан 30.

Против првостепене одлуке коју у управном поступку донесе царински орган може се изјавити жалба министарству надлежном за послове финансија (у даљем тексту: министарство).

Лице које је царинском органу поднело захтев за одлуку и није добило одлуку по том захтеву у роковима из члана 17. ст. 6, 7. и 8. овог закона, има право на жалбу.

Одлагање извршења

Члан 31.

Жалба не одлаже извршење одлуке.

Царински орган који је донео првостепену одлуку у управном поступку може одложити извршење одлуке у целини или делимично, ако приложени докази и чињенице указују на то да је одлука у супротности са царинским прописима и да постоји опасност од наношења велике штете лицу које извршава одлуку, због чега је одлагање извршења оправдано.

Ако се, у случају из става 2. овог члана, оспорена одлука односи на обрачун увозних или извозних дажбина, одлагање извршења може бити одобрено само ако се положи одговарајуће обезбеђење. Полагање обезбеђења неће се захтевати ако би то за дужника представљало непримерено велико оптерећење, односно нанело велику економску штету.

Управни спор

Члан 32.

Против другостепене одлуке која је донета у управном поступку може се, у складу са одредбама закона којим се уређују управни спорови, покренути управни спор пред надлежним судом.

ОДЕЉАК 6 ЦАРИНСКА КОНТРОЛА

Управљање ризиком и царинска контрола

Члан 33.

Царински орган може спровести било коју царинску контролу коју сматра неопходном.

Царинска контрола састоји се нарочито од: прегледа робе, узимања узорака, провере тачности и потпуности информација које су наведене у декларацији или обавештењу, провере постојања, веродостојности, тачности и важности исправа, прегледа рачуна и других евиденција привредних субјеката, прегледа превозних средстава, прегледа пртљага и друге робе коју лица носе са собом или на себи и спровођења службених испитивања и других сличних радњи.

Царинска контрола, осим насумичних провера, првенствено треба да се заснива на анализи ризика уз употребу техника електронске обраде података, у сврху утврђивања и процене ризика, као и у сврху примене неопходних мера, на основу критеријума развијених на националном нивоу и, где је то могуће, на међународном нивоу.

Царински орган спроводи управљање ризиком у сврху одређивања различитих нивоа ризика у вези са робом која подлеже царинској контроли или надзору и у сврху одређивања да ли ће роба бити предмет царинске контроле и, ако ће бити предмет контроле, на ком месту ће се обавити контрола.

Управљање ризиком укључује радње као што су прикупљање података и информација, анализа и процена ризика, прописивање и предузимање мера и редован надзор и преиспитивање тог процеса и његових резултата, на основу међународних и националних извора и стратегија.

Царински органи размењују информације о ризику и резултате анализе ризика ако:

- 1) процене да су ризици значајни и да захтевају царинску контролу, а резултати контроле утврде појаву ризичног догађаја; или
- 2) резултати контроле не утврђују појаву ризичног догађаја, али царински орган сматра да постоји претња за појаву високог ризика ван царинског подручја Републике Србије.

За утврђивање критеријума и стандарда ризика, контролних мера и приоритетних подручја контроле, узима се у обзир следеће:

- 1) пропорционалност у односу на ризик;
- 2) хитност неопходног спровођења контроле;
- 3) могућ утицај на промет робе и на контролне ресурсе.

Критеријуми и стандарди ризика, укључују следеће:

- 1) опис ризика;
- 2) показатеље ризика који треба да се користе при избору робе или привредних субјеката за царинску контролу;
- 3) врсту царинске контроле коју ће царински орган вршити;
- 4) период спровођења царинске контроле из тачке 3) овог става.

Приоритетна подручја царинске контроле обухватају царинске поступке, врсте робе, саобраћајне путеве, видове транспорта или привредне субјекте који, у одређеном периоду, треба да буду предмет повишеног нивоа анализе ризика и царинске контроле, не доводећи у питање остале контроле које царински орган редовно спроводи.

Сарадња надлежних органа

Члан 34.

Када други надлежни органи, над истом робом спровode контроле, царински орган ће, у блиској сарадњи са тим другим органима, настојати да се те контроле изврше, где год је то могуће, у исто време и на истом месту као и царинска контрола (one-stop-shop), уз координирајућу улогу царинског органа.

У оквиру контроле из чл. 33–36. овог закона, царински и други надлежни органи могу, ако је то неопходно у циљу смањења ризика и борбе против

превара, размењивати податке у вези са уласком, изласком, транзитом, кретањем, смештајем и употребом робе у посебне сврхе, укључујући поштански саобраћај, резултате контроле, као и податке у вези са присуством стране робе.

Накнадна контрола

Члан 35.

Царински орган може да проверава тачност и потпуност података у декларацији, декларацији за привремени смештај, улазној сажетој декларацији, излазној сажетој декларацији, декларацији за поновни извоз или обавештењу о поновном извозу, као и постојање, веродостојност, тачност и валидност свих пратећих исправа и могу испитати књиговодство декларанта и осталу евиденцију које се односе на активности у вези са предметном робом, или се односе на претходне или накнадне комерцијалне активности које укључују ту робу након што је она пуштена. Царински орган може такође прегледати предметну робу и/или узети узорке, ако је то још увек могуће.

Контрола може бити спроведена у просторијама држаоца робе или његовог заступника, било ког другог лица које је непосредно или посредно пословно укључено у поменуте радње или у просторијама било ког лица које поседује наведене исправе и податке.

Ако се накнадном контролом декларације или накнадном контролом царинења утврди да су прописи који се односе на одређени царински поступак примењени на основу нетачних или непотпуних података, царински орган, у складу са царинским и другим прописима, предузима неопходне мере и доноси одговарајуће одлуке да се неправилности исправе и правно стање усклади с новоутврђеним околностима.

На спровођење накнадне контроле од стране царинског органа сходно се примењују одредбе закона којим се уређује спровођење инспекцијског надзора.

Овлашћење Владе

Члан 36.

Влада може да донесе мере у циљу обезбеђивања једнообразне примене царинске контроле, укључујући размену информација о ризику и резултата анализе ризика, критеријуме и стандарде ризика, мере царинске контроле и приоритетна подручја царинске контроле из члана 33. овог закона.

ОДЕЉАК 7

ЧУВАЊЕ ИСПРАВА И ДРУГИХ ПОДАТАКА, ТАКСЕ И ТРОШКОВИ

Чување исправа и других информација

Члан 37.

Лице чува исправе и податке из члана 12. став 1. овог закона, најмање три године, на било који начин доступан и прихватљив за царински орган.

У случају робе стављене у слободан промет у околностима које су другачије од оних из става 3. овог члана или у случају робе декларисане за извоз, рок

из става 1. овог члана почиње да тече од последњег дана календарске године у којој је прихваћена декларација за стављање у слободан промет, односно извозна декларација.

У случају робе стављене у слободан промет без плаћања царине или са смањеном стопом царине због њене употребе у посебне сврхе, рок из става 1. овог члана почиње да тече од последњег дана календарске године у којој је окончан царински надзор над том робом.

У случају робе стављене у други царински поступак или у случају робе у привременом смештају, рок из става 1. овог члана почиње да тече од последњег дана календарске године у којој је окончан царински поступак, односно привремени смештај.

Ако царинска контрола у погледу царинског дуга утврди да се одређено књижење мора исправити и ако је лице обавештено о томе, исправе и подаци се чувају три године након рока из става 1. овог члана, не искључујући примену одредбе члана 90. став 4. овог закона.

Ако је уложена жалба или ако је започет судски поступак, исправе и подаци се чувају у року предвиђеном у ставу 1. овог члана или док се жалбени или судски поступак не окончају, који год да се заврши касније.

Таксе и трошкови

Члан 38.

Царински орган не наплаћује таксе за обављање царинске контроле, као и у осталим случајевима примене царинских прописа за време редовног радног времена.

Царински орган наплаћује таксе или захтева надокнаду трошкова за пружање посебних услуга, нарочито за:

- 1) присуство царинског службеника, на захтев лица, ван редовног радног времена или у просторијама које нису царинске просторије;
- 2) анализу или стручни налаз у вези са робом и за поштанске трошкове за враћање робе подносиоцу захтева, нарочито у погледу одлука донесених у складу са одредбом члана 23. овог закона или пружања информација у складу са одредбом члана 11. став 1. овог закона;
- 3) преглед или узорковање робе ради њене провере или за уништавање робе, који укључује трошкове различите од трошкова ангажовања царинских службеника;
- 4) посебне мере контроле, које су неопходне због природе робе или могућег ризика;
- 5) организовање обуке за полагање посебног стручног испита и за полагање тог испита.

За услуге из става 2. овог члана плаћа се прописана републичка административна такса.

ГЛАВА III ПРЕРАЧУНАВАЊЕ СТРАНЕ ВАЛУТЕ И РОКОВИ

Прерачунавање стране валуте

Члан 39.

Ако је неопходно да се износ у страној валути прерачуна у динаре зато што се елементи који се употребљавају за одређивање царинске вредности робе изражавају у страној валути, примењује се девизни курс који надлежни органи објављују, односно чине доступним на интернету.

Ако је прерачунавање стране валуте у динаре неопходно из разлога који нису наведени у ставу 1. овог члана, девизни курс се, ради примене царинских прописа, утврђује најмање једном годишње.

Влада прописује правила за прерачунавање стране валуте ради примене овог члана.

Периоди, датуми и рокови

Члан 40.

Ако су период, датум или рок утврђени царинским прописима, тај период се не продужава нити се скраћује, а датум или рок се не одлажу нити померају унапред, осим ако тим прописима није другачије предвиђено.

ДЕО ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ ПРИМЕЊУЈУ УВОЗНЕ ИЛИ ИЗВОЗНЕ ДАЖБИНЕ И ДРУГЕ МЕРЕ У ВЕЗИ СА ТРГОВИНОМ РОБОМ

ГЛАВА I

ЦАРИНСКА ТАРИФА И ТАРИФНО СВРСТАВАЊЕ РОБЕ

Царинска тарифа и надзор

Члан 41.

Увозне и извозне дажбине утврђују се на основу царинске тарифе.

Друге мере предвиђене прописима који уређују одређене области које се односе на трговину робом се, по потреби, примењују у складу са тарифним сврставањем те робе.

Царинска тарифа, у смислу овог закона, обухвата следеће:

- 1) номенклатуру робе прописану законом којим се уређује царинска тарифа и прописима донетим на основу тог закона;
- 2) сваку другу номенклатуру која се у потпуности или делом заснива на номенклатури робе из тачке 1) овог става или која предвиђа њене даље поделе и која је предвиђена прописима који уређују одређене области са циљем примене тарифних мера које се односе на трговину робом;
- 3) царинску дажбину која се примењује на робу пореклом из земаља на које се примењује клаузула највећег повлашћења или које ту клаузулу примењују на робу пореклом из Републике Србије, а која се примењује на робу обухваћену номенклатуром из тачке 1) овог става;
- 4) преференцијалне тарифне мере које су садржане у споразумима које је Република Србија закључила са одређеним земљама или територијама или групом земаља или територија;

5) преференцијалне тарифне мере које је Република Србија једнострано донела у односу на одређене земље или територије или групе земаља или територија;

6) аутономне мере којима се предвиђа смањење или изузимање одређене робе од царинских дажбина;

7) повлашћен тарифни третман одређен за поједину робу, због њене природе или употребе у посебне сврхе, у оквиру мера из тач. 3)–6) или 8) овог члана;

8) друге тарифне мере предвиђене пољопривредним, трговинским или другим прописима Републике Србије.

Ако роба испуњава услове предвиђене мерама из става 3. тач. 4)–7) овог члана, на захтев декларанта, примењују се дажбине утврђене мерама наведеним у тим одредбама, уместо мера предвиђених у тачки 3) тог става.

Ако је примена мера из става 3. тач. 4)–7) овог члана, или изузимање од мера из тачке 8) став 3. овог члана, ограничена на одређени обим увоза или извоза, таква примена или изузимање, у случају тарифних квота, престаје чим се достигне одређени обим увоза или извоза.

Примена тарифних максимума престаје на основу прописа којим су ти максимуми утврђени.

Стављање у слободан промет или извоз робе, на коју се примењују мере из ст. 1–3. овог члана, може бити предмет надзора.

Тарифно сврставање робе

Члан 42.

За примену Царинске тарифе, под тарифним сврставањем робе подразумева се одређивање једног од тарифних подбројева или даљих подела номенклатуре, у складу са којом се та роба сврстава.

За примену нетарифних мера, под тарифним сврставањем робе подразумева се одређивање једног од тарифних подбројева или даљих подела номенклатуре, или било које друге номенклатуре која је установљена прописима Републике Србије и која је у потпуности или делом заснована на номенклатури Царинске тарифе из члана 41. став 3. тачка 1) овог закона или која предвиђа њену даљу поделу, у складу са којом се та роба сврстава.

Тарифни подброј или даља подела одређена у складу са одредбама ст. 1. и 2. овог члана се користи за сврхе примене мера које су у вези са тим тарифним подбројем.

Одлуке о сврставању, мишљења о сврставању или измене Коментара номенклатуре Хармонизованог система назива и шифарских ознака робе, које је донела организација основана Конвенцијом о успостављању Савета за царинску сарадњу, сачињеном у Бриселу 15. децембра 1950. године, обавезне су за примену.

Уредбе Комисије о сврставању одређене робе у Комбиновану номенклатуру ЕУ, објављене у „Службеном листу Европске уније” („Official Journal of the European Union”), обавезне су за примену.

Овлашћења Владе

Члан 43.

Влада прописује:

- 1) услове и начин примене аутономних мера из члана 41. став 3. тачка 6) овог закона, за робу која се не производи у Републици Србији или се не производи у довољним количинама или не задовољава потребе домаће привреде и тржишта. Ове мере могу се утврдити на одређен рок, као и за ограничене и неограничене количине робе;
- 2) сезонске стопе царине за пољопривредне производе, не више од 20% од царинске вредности, уз временско ограничење њихове примене, у случајевима где стопе царине прописане Законом о Царинској тарифи за пољопривредне производе, у одређеном периоду не обезбеђују стабилност домаће производње и домаћег тржишта;
- 3) мере о једнообразном управљању тарифним квотама и тарифним максимумима из члана 41. ст. 5. и 6. овог закона и о надзору над стављањем у слободан промет или извозом робе, из члана 41. став 7. овог закона.

ГЛАВА II

ПОРЕКЛО РОБЕ

ОДЕЉАК 1

НЕПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНО ПОРЕКЛО

Област примене

Члан 44.

Правила за одређивање непреференцијалног порекла робе утврђују се у сврху примене:

- 1) Царинске тарифе, осим мера из члана 41. став 3. тач. 4) и 5) овог закона;
- 2) мера, које нису тарифне, а које су утврђене прописима који уређују одређене области које се односе на трговину робом; и
- 3) других мера које се односе на порекло робе.

Стицање порекла

Члан 45.

Роба у потпуности добијена у једној земљи или на једној територији се сматра робом са пореклом из те земље или са те територије.

Роба чија производња укључује више од једне земље или територије сматра се да је пореклом из земље или са територије у којој је обављена последња, битна, економски оправдана прерада или обрада, у привредном субјекту опремљеном за те сврхе, и чији је резултат нови производ или која представља битну фазу производње.

Доказ о пореклу

Члан 46.

Ако је порекло назначено у декларацији, у складу са царинским прописима, царински орган може захтевати да декларант докаже порекло робе.

Ако се поднесе доказ о пореклу робе у складу са царинским прописима или другим прописима, царински орган може, у случају основане сумње, захтевати сваки додатни доказ који је потребан како би се обезбедило да је назначено порекло у складу са правилима утврђеним релевантним прописима.

Ако потребе трговине тако захтевају, исправа којом се доказује порекло може бити издата у Републици Србији, у складу са правилима о пореклу која су на снази у земљи или на територији одредишта, или на било који други начин који идентификује земљу, односно територију, у којој је роба у потпуности добијена или у којој је обављена последња битна промена.

Овлашћења Владе

Члан 47.

Влада прописује:

1) правила у складу са којима се роба, за коју се, за сврхе примене мера Републике Србије из члана 44. овог закона, захтева одређивање непреференцијалног порекла, сматра у потпуности добијеном у једној земљи или на једној територији или се сматра да је подвргнута последњој, битној, економски оправданој преради или обради, у привредном субјекту опремљеном у ту сврху, и чији је резултат нови производ или која представља битну фазу производње у земљи или на територији, у складу са одредбом члана 45. овог закона;

2) правила за обезбеђивање и проверу доказа о пореклу из члана 46. овог закона **и орган надлежан за издавање исправе из члана 46. став 3. овог закона;***

3) начин издавања других исправа и уверења која прате робу при увозу или извозу **и орган надлежан за издавање тих исправа и уверења.***

*Службени гласник РС, број 118/2021

ОДЕЉАК 2

ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНО ПОРЕКЛО

Преференцијално порекло робе

Члан 48.

Ради остваривања повластица предвиђених мерама из члана 41. став 3. тач.

4) или 5) овог закона или нетарифним преференцијалним мерама, као и права при извозу робе по основу преференцијалних мера у оквиру споразума које је Република Србија закључила са одређеним земљама и територијама или групом земаља или територија, роба мора да задовољи правила о преференцијалном пореклу, у складу са одредбама ст. 2–4. овог члана.

За робу на коју се односе повластице предвиђене преференцијалним мерама у оквиру споразума које је Република Србија закључила са одређеним

земљама или територијама или са групом земаља или територија, правила о преференцијалном пореклу утврђују се у тим споразумима.

За робу на коју се односе повластице предвиђене преференцијалним мерама које је Република Србија једнострано донела у односу на одређене земље или територије или групе земаља или територија, Влада доноси мере којима се утврђују правила о преференцијалном пореклу.

Правила о пореклу се заснивају или на критеријуму да је роба у потпуности добијена или на критеријуму да је роба добијена као резултат довољне прераде или обраде.

На своју иницијативу или на захтев земље или територије кориснице, Влада може, за одређену робу, да одобри за ту земљу или територију привремено одступање од правила о преференцијалном пореклу из става 3. овог члана.

Привремено одступање је оправдано једним од следећих разлога:

- 1) унутрашњи или спољашњи фактори који привремено лишавају земљу или територију могућности да поштује правила о преференцијалном пореклу;
- 2) земља или територија корисница захтева време да се припреми за поштовање тих правила.

По писаном захтеву за одступање земље или територије кориснице, у коме се наводе разлози због којих се одступање тражи и прилажу одговарајућа пратећа документа, одлучује Влада.

Привремено одступање се ограничава на трајање дејстава унутрашњих или спољашњих фактора који су га изазвали или на раздобље које је потребно земљи или територији корисници да достигне поштовање правила.

Ако је одступање одобрено, земља или територија корисница мора да поштује све утврђене захтеве, као што је пружање Влади информација које се односе на коришћење одступања и управљање количинама за које се одобрава одступање.

Овлашћење Владе

Члан 49.

Влада прописује правила о пореклу из члана 48. став 1. овог закона, ради олакшавања одређивања преференцијалног порекла робе у Републици Србији.

ОДЕЉАК 3 ОДРЕЂИВАЊЕ ПОРЕКЛА ЗА ПОЈЕДИНУ РОБУ

Овлашћење Владе

Члан 50.

Влада може да донесе мере за одређивање порекла за поједину робу, у складу са правилима о пореклу која се примењују на ту робу.

ГЛАВА III ЦАРИНСКА ВРЕДНОСТ РОБЕ

Област примене

Члан 51.

Царинска вредност робе, ради примене Царинске тарифе и нетарифних мера утврђених посебним прописима којима се уређује трговина робом, утврђује се применом метода царинског вредновања на основу трансакцијске вредности из члана 52. овог закона као и секундарних метода царинског вредновања из члана 56. овог закона.

Метод царинског вредновања на основу трансакцијске вредности

Члан 52.

Царинска вредност робе је трансакцијска вредност, односно стварно плаћена цена или цена која треба да се плати за робу када се она продаје за извоз у Републику Србију, прилагођена, по потреби.

Под стварно плаћеном ценом или ценом која треба да се плати подразумевају се сва плаћања која је извршио или треба да изврши купац продавцу, или купац трећој страни у корист продавца за увезену робу и обухвата сва плаћања која су извршена, или која треба да се изврше као услов продаје увезене робе.

Трансакцијска вредност се примењује под условом да су сви следећи услови испуњени:

1) нема ограничења за купца у погледу располагања робом или њеном употребом, осим ограничења која:

(1) су уведена или се захтевају на основу закона или која захтевају државни органи Републике Србије,

(2) ограничавају географско подручје у којем роба може поново да се прода,

(3) значајно не утичу на царинску вредност робе;

2) продаја или цена нису предмет неког услова или ограничења за које вредност не може да се утврди у односу на робу која се вреднује;

3) ниједан део прихода од накнадне препродаје, располагања робом или употребе робе од стране купца не припада непосредно или посредно продавцу, осим ако може бити извршено одговарајуће прилагођавање;

4) купац и продавац нису повезани или повезаност није утицала на цену.

Елементи трансакцијске вредности

Члан 53.

Приликом утврђивања царинске вредности у складу са одредбом члана 52. овог закона, цени која је стварно плаћена или треба да се плати за увезену робу додају се:

1) трошкови у мери у којој их сноси купац али нису обухваћени ценом која је стварно плаћена или треба да се плати за робу, и то:

(1) провизије и накнаде посредовања, осим куповне провизије,

(2) трошкови амбалаже која се за потребе царињења, сматра јединственим делом предметне робе, и

(3) трошкови паковања, било за рад или материјале;

2) одговарајући део вредности робе и услуга које је купац испоручио непосредно или посредно, бесплатно или по сниженој цени за употребу у вези са производњом и продајом за извоз увезене робе, у мери у којој та вредност није била урачуната у цену која је стварно плаћена или цену коју треба платити:

(1) материјала, компонената, делова и сличних ставки уграђених у увезену робу,

(2) алата, матрица, калупа и сличних ставки употребљених за производњу увезене робе,

(3) материјала потрошених у производњи увезене робе, и

(4) пројектовања, развоја, уметничког рада, обликовања, планова и скица израђених ван Републике Србије и неопходних за производњу увезене робе;

3) накнаде за коришћење ауторског права и лицендне накнаде које се односе на робу која се вреднује а које купац мора да плати, било непосредно или посредно, као услов продаје робе која се вреднује, у мери у којој те накнаде за коришћење ауторског права и лицендне накнаде нису укључене у цену која је стварно плаћена или цену коју треба платити;

4) вредност сваког дела прихода од било које наредне препродаје, располагања или употребе увезене робе која припада непосредно или посредно продавцу; и

5) трошкови до места где се роба уноси на царинско подручје Републике Србије, и то:

(1) транспорта и осигурања увезене робе, и

(2) утовара, истовара и манипулативни трошкови који су у вези са транспортом увезене робе.

Додаци на цену која је стварно плаћена или на цену која треба да се плати, у складу са ставом 1. овог члана, урачунавају се само на основу објективних и мерљивих података.

Приликом утврђивања царинске вредности, у цену која је стварно плаћена или коју треба платити, не урачунавају се никакви додаци, осим оних који су прописани овим чланом.

Трошкови који се не урачунавају у царинску вредност

Члан 54.

Приликом утврђивања царинске вредности у складу са чланом 52. овог закона, не урачунавају се:

1) трошкови транспорта увезене робе након њеног уласка у царинско подручје Републике Србије;

2) трошкови изградње, монтаже, склапања, одржавања или техничке подршке увезене робе као што су индустријска постројења, машине или опрема, настали након уласка у царинско подручје Републике Србије;

3) трошкови камате у складу са финансијским аранжманом у који је ступио купац и који се односи на куповину увезене робе, без обзира да ли је финансирање обезбедио продавац или друго лице, под условом да је финансијски аранжман сачињен у писменој форми и, ако се захтева, купац може доказати да су следећи услови испуњени:

(1) да се та роба стварно продаје по цени која је пријављена као цена која је стварно плаћена или цена коју треба платити,

(2) захтевана каматна стопа не прелази уобичајену висину за такве трансакције у земљи у којој, и у време када је, обезбеђено финансирање;

4) трошкови за право репродукције робе увезене у Републику Србију;

5) куповна провизија;

6) увозне дажбине или друге накнаде које се плаћају у Републици Србији због увоза или продаје робе;

7) плаћања која, изузетно од члана 53. став 1. тачка 3) овог закона, изврши купац за право да дистрибуира или препрода увезену робу, ако та плаћања нису услов продаје за извоз робе у Републику Србију;

8) дажбине и таксе које се наплаћују у држави извоза, од којих је увезена роба ослобођена или може бити ослобођена применом система повраћаја.

Поједностављење

Члан 55.

Царински орган може, на захтев заинтересованог лица, да одобри да се износи утврде на основу посебних критеријума, ако они нису мерљиви на дан прихватања декларације, и то:

1) износи који треба да се урачунају у царинску вредност у складу са одредбом члана 52. став 2. овог закона; и

2) износи из чл. 53. и 54. овог закона.

Секундарне методе царинског вредновања

Члан 56.

Ако царинска вредност робе не може да се утврди у складу са чланом 52. овог закона, утврђује се применом, по реду, става 3. тач. 1)–4) овог члана, до прве тачке у складу са којом се царинска вредност робе може утврдити.

Редослед примене става 3. тач. 3) и 4) овог члана може се заменити ако декларант то захтева.

Царинска вредност, у складу са одредбама ст. 1. и 2. овог члана је:

1) трансакцијска вредност истоветне робе која је продата за извоз у царинско подручје Републике Србије и извезена у исто или приближно исто време као и роба која се вреднује;

2) трансакцијска вредност сличне робе која је продата за извоз у царинско подручје Републике Србије и која је извезена у исто или приближно исто време као и роба која се вреднује;

3) вредност заснована на јединичној цени по којој се увезена роба, или истоветна или слична увезена роба, продаје у царинском подручју Републике Србије у највећој укупној количини лицима која нису повезана са продавцима; или

4) обрачуната вредност, која се састоји од збира:

(1) трошка или вредности материјала и израде или друге прераде употребљене у производњи увезене робе,

(2) износа добити и општих трошкова који одговарају уобичајеном износу који се остварује при продаји робе исте врсте или групе као што је роба која се вреднује, коју су произвели произвођачи у земљи извоза за извоз у Републику Србију,

(3) трошка или вредности елемената из члана 53. став 1. тачка 5) овог закона.

Ако царинска вредност не може да се утврди у складу са ст. 1. и 2. овог члана, она се утврђује на основу података који су расположиви на царинском подручју Републике Србије, употребом метода усклађених са начелима и општим одредбама:

1) Споразума о примени члана VII Општег споразума о царинама и трговини;

2) члана VII Општег споразума о царинама и трговини;

3) ове главе.

Утврђивање царинске вредности носача података

Члан 57.

Царинска вредност носача података који садрже податке или програмска упутства за употребу опреме за обраду података (у даљем тексту: програмска подршка) не обухвата цену или вредност програмске подршке, ако је та вредност или цена исказана одвојено од вредности носача података.

Носачем података из става 1. овог члана не сматрају се интегрисана кола, полупроводници и слични уређаји или производи који садрже таква кола или уређаје.

Програмском подршком из става 1. овог члана не сматрају се звучни, кинематографски или видео снимци или упутства.

Снижења и готовински попусти

Члан 58.

Приликом утврђивања царинске вредности увезене робе прихватају се уговорена умањења цене, као и готовински попусти уобичајени за истоветну или сличну увезену робу.

Роба увезена без плаћања противвредности, привремено увезена роба, роба увезена по основу закупа или лизинга, оштећена роба, пуштање робе пре коначног утврђивања царинске вредности

Члан 59.

Царинска вредност робе увезене без плаћања противвредности, као и царинска вредност за привремено увезену робу утврђује се у складу са одредбама члана 56. овог закона.

Ако се за робу која се увози по основу закупа или лизинга царинска вредност не може утврдити у складу са одредбама члана 56. овог закона и за коју уговором није предвиђена могућност куповине, царинска вредност се утврђује на основу износа закупнине, односно лизинга по потреби усклађеног са одредбама чл. 53. и 54. овог закона.

Царинска вредност робе која се оштети пре пуштања декларанту, утврђује се на основу одговарајуће уговорене цене умањене за проценат оштећења.

Царински орган утврђује проценат оштећења из става 3. овог члана.

Ако је неопходно одложити коначно утврђивање царинске вредности увезене робе, увезена роба се може предати декларанту ако положи обезбеђење за плаћање царинског дуга у износу који одговара висини могућег износа царинског дуга.

Обавештење увозника

Члан 60.

Царински орган је дужан да увознику, на његов захтев, достави писмено образложење о начину на који је утврђена царинска вредност увезене робе.

Обавезе декларанта, односно увозника

Члан 61.

Декларант је дужан да у декларацији наведе податке о томе да је за робу која се увози уговорена обавеза плаћања трошкова, накнада, дела вредности испоручене робе и услуга или дела прихода из члана 53. став 1. тач. 2), 3) и 4. овог закона.

Увозник је дужан да пријави царинском органу сваку препродају, располагање или коришћење увезене робе из којих произлази обавеза плаћања одређеног износа продавцу, у складу са чланом 53. став 1. тачка 4) овог закона, најкасније у року од 30 дана од дана плаћања.

Испорука више врста робе које подлежу различитим стопама царине

Члан 62.

Када се испорука састоји од више врста робе која подлеже царињењу по различитим стопама царине, укупан износ трошкова који се односе на продају робе, као и трошкови превоза, осигурања и испоруке обрачунавају се сразмерно вредности појединачне врсте робе.

Изузетно од става 1. овог члана, царински орган може, на захтев декларанта, додати трошкове из става 1. овог члана који се односе на неколико врста робе у једној испоруци, на вредност робе за коју су увозне дажбине највеће.

Права и обавезе царинског органа који утврђује царинску вредност

Члан 63.

Царински орган може да захтева од декларанта да поднесе исправе и податке који су му потребни за утврђивање царинске вредности, у складу са одредбама чл. 51–58. овог закона.

Царински орган може да провери веродостојност и тачност било које изјаве, исправе или декларације која се подноси за потребе утврђивања царинске вредности.

Ако се из оправданих разлога уз декларацију не поднесе фактура, односно ако царински орган основано сумња да вредност робе наведена у фактури није у складу са одредбама овог закона, царинска вредност се утврђује на основу одредаба члана 56. овог закона.

Овлашћења Владе

Члан 64.

Влада прописује услове под којима царински орган одобрава да се износи потребни за утврђивање царинске вредности, а који нису мерљиви на дан прихватања декларације, утврде на основу посебних критеријума.

Влада прописује правила за:

- 1) утврђивање царинске вредности у складу са одредбама члана 52. ст. 1. и 2. и чл. 53. и 54. овог закона, укључујући и правила за прилагођавање цене која је стварно плаћена или која треба да се плати;
- 2) примену услова из члана 52. став 3. овог закона;
- 3) утврђивање царинске вредности у складу са одредбом члана 56. овог закона.

ДЕО ТРЕЋИ

ЦАРИНСКИ ДУГ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЗА ПЛАЋАЊЕ ЦАРИНСКОГ ДУГА

ГЛАВА I

НАСТАНАК ЦАРИНСКОГ ДУГА

ОДЕЉАК 1

ЦАРИНСКИ ДУГ ПРИ УВОЗУ

Стављање робе у слободан промет и привремени увоз

Члан 65.

Царински дуг при увозу настаје стављањем стране робе која подлеже плаћању увозних дажбина, у царински поступак:

- 1) слободног промета, укључујући и употребу робе у посебне сврхе;
- 2) привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина.

Царински дуг настаје у време прихватања декларације.

Дужник је декларант. У случају посредног заступања, дужник је и лице за чији рачун је декларација поднета.

Ако је декларација за један од поступака из става 1. овог члана, састављена на основу података због којих увозне дажбине нису наплаћене у целости

или делимично, дужник је и лице које је пружио податке потребне за састављање декларације и које је знало, или је основано требало да зна да су ти подаци нетачни.

Царински дуг за робу без порекла

Члан 66.

Ако се забрана повраћаја или изузећа од плаћања увозних дажбина примењује на робу без порекла употребљену у производњи производа за које је доказ о пореклу издат или сачињен у оквиру преференцијалног поступања између Републике Србије и одређених земаља или територија или групе земаља или територија, царински дуг при увозу за ту робу без порекла настаје приликом прихватања декларације за поновни извоз конкретних производа.

Ако царински дуг настаје у складу са ставом 1. овог члана, висина увозних дажбина која одговара том дугу утврђује се под истим условима као у случају царинског дуга који би настао да је тог дана прихваћена декларација за стављање у слободан промет робе без порекла употребљене у производњи конкретних производа за сврхе окончања поступка активног оплемењивања.

Одредбе члана 65. ст. 2. и 3. овог закона примењују се на ст. 1. и 2. овог члана. У случају стране робе из члана 233. овог закона, лице које подноси декларацију за поновни извоз је дужник. У случају посредног заступања, дужник је и лице за чији рачун се подноси декларација.

Царински дуг настао због неиспуњавања обавеза

Члан 67.

За робу која подлеже плаћању увозних дажбина, царински дуг при увозу настаје и због неиспуњавања:

- 1) једне од обавеза утврђених царинским прописима које се односе на унос стране робе у царинско подручје Републике Србије, њено изузимање испод царинског надзора, или кретање, прераду, смештај, привремени смештај, привремени увоз или располагање том робом унутар тог подручја;
- 2) једне од обавеза утврђених царинским прописима које се односе на употребу робе у посебне сврхе унутар царинског подручја Републике Србије;
- 3) услова који уређују стављање стране робе у царински поступак или који уређују одобравање изузећа од плаћања дажбина или смањену стопу увозне дажбине на основу употребе робе у посебне сврхе.

Време настанка царинског дуга је:

- 1) тренутак у којем обавеза због чијег неиспуњења настаје царински дуг, није испуњена или престаје да буде испуњена;
- 2) тренутак у којем је декларација за стављање робе у царински поступак прихваћена, ако се накнадно утврди да није био испуњен услов који уређује стављање робе у тај поступак или одобравање изузећа од плаћања дажбине

или смањену стопу увозне дажбине на основу употребе робе у посебне сврхе.

У случајевима из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, дужник је:

- 1) свако лице од којег се захтевало да испуни прописане обавезе;
- 2) свако лице које је знало или је основано требало да зна да обавеза у складу са царинским прописима није испуњена и које поступа за рачун лица које је било дужно да испуни обавезу, или које је учествовало у радњи која је довела до неиспуњења обавезе;
- 3) свако лице које је стекло државину или је у поседу одређене робе и које је знало или је основано требало да зна у време стицања или пријема робе, да обавеза у складу са царинским прописима није испуњена.

У случајевима из става 1. тачка 3) овог члана, дужник је лице од којег се захтева да поступа у складу са условима који уређују стављање робе у царински поступак или царинско декларисање робе која је стављена у тај поступак или одобравање изузећа од плаћања дажбина или смањене стопе увозне дажбине на основу употребе робе у посебне сврхе.

Ако је у декларацију за један од царинских поступака из става 1. тачка 3) овог члана, унет податак који се захтева у складу са царинским прописима и односи се на услове који уређују стављање робе у тај царински поступак, а због којег увозне дажбине нису у целости или делимично наплаћене, дужник је и лице које је дало податак и које је знало, или је основано требало да зна да је тај податак нетачан.

Одбитак износа увозних дажбина који је већ плаћен

Члан 68.

Ако је у складу са одредбом члана 67. став 1. овог закона царински дуг настао за робу која је због употребе у посебне сврхе стављена у слободан промет уз нижу стопу увозне дажбине, износ увозне дажбине који је плаћен када је роба стављена у слободан промет одбија се од износа увозне дажбине који одговара царинском дугу.

Одредба става 1. овог члана се примењује ако је царински дуг настао у вези са остацима и отпацима који су резултат уништавања робе из тог става.

Ако у складу са одредбом члана 67. став 1. овог закона царински дуг настане за робу стављену у поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, износ увозних дажбина који је плаћен у складу са делимичним ослобођењем одбија се од износа увозних дажбина који одговара царинском дугу.

ОДЕЉАК 2 ЦАРИНСКИ ДУГ ПРИ ИЗВОЗУ

Извоз и пасивно оплемењивање

Члан 69.

Царински дуг при извозу настаје стављањем робе, која подлеже плаћању извозних дажбина, у поступак извоза или поступак пасивног оплемењивања.

Царински дуг настаје у тренутку прихватања декларације.

Дужник је декларант. У случају посредног заступања, дужник је и лице за чији рачун је декларација поднета.

Ако је декларација састављена на основу података због којих извозне дажбине нису наплаћене у целости или делимично, дужник је и лице које је пружио податке потребне за састављање декларације и које је знало, или је основано требало да зна да су ти подаци нетачни.

Царински дуг настао због неиспуњавања обавеза

Члан 70.

За робу која подлеже плаћању извозних дажбина, царински дуг при извозу настаје због неиспуњавања:

- 1) једне од обавеза утврђених царинским прописима за изношење робе;
- 2) услова у складу са којима је било одобрено да се роба изнесе из царинског подручја Републике Србије уз потпуно или делимично ослобођење од плаћања извозних дажбина.

Време настанка царинског дуга је:

- 1) тренутак када је роба стварно изнета из царинског подручја Републике Србије без декларације;
- 2) тренутак када је роба стигла на одредиште које није одредиште за које је одобрено изношење робе из царинског подручја Републике Србије уз потпуно или делимично ослобођење од плаћања извозних дажбина;
- 3) ако царински орган није у могућности да одреди тренутак из тачке 2) овог става, тренутак када истиче рок одређен за подношење доказа о испуњености услова под којима је ослобођење одобрено.

У случајевима из става 1. тачка 1) овог члана дужник је:

- 1) свако лице од којег је захтевано да испуни прописану обавезу;
- 2) свако лице које је знало или је основано требало да зна да прописана обавеза није испуњена, а деловало је за рачун лица које је било дужно да испуни обавезу;
- 3) свако лице које је учествовало у радњи која је довела до неиспуњења обавезе и које је знало или је основано требало да зна да декларација није, а требало је да буде поднета.

У случајевима из става 1. тачка 2) овог члана, дужник је свако лице од којег се захтева да поступа у складу са условима под којима је било одобрено да се роба изнесе из царинског подручја Републике Србије уз потпуно или делимично ослобођење од плаћања извозних дажбина.

ОДЕЉАК 3

ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ ЗА ЦАРИНСКИ ДУГ КОЈИ НАСТАЈЕ ПРИ УВОЗУ И ИЗВОЗУ

Забране и ограничења

Члан 71.

Царински дуг при увозу или извозу настаје и за робу која је предмет мера забране или ограничења приликом увоза или извоза било које врсте.

Царински дуг не настаје у случајевима:

- 1) незаконитог уношења фалсификоване валуте на царинско подручје Републике Србије;
- 2) уношења на царинско подручје Републике Србије наркотика и психотропних супстанци, осим ако нису под строгим надзором надлежних органа због њихове употребе у медицинске и научне сврхе.

Сматра се да је царински дуг настао ако, у складу са законом, увозне или извозне дажбине или постојање царинског дуга представљају основ за одређивање казни.

Више дужника

Члан 72.

Ако је више лица у обавези да плати износ увозних или извозних дажбина за исти царински дуг, обавезна су да тај износ плате солидарно.

Општа правила за обрачун износа увозних или извозних дажбина

Члан 73.

Износ увозних или извозних дажбина се обрачунава на основу правила за обрачунавање дажбина која су важила за одређену робу у време када је царински дуг за ту робу настао.

Ако није могуће тачно утврдити време када је царински дуг настао, сматра се да је царински дуг настао у време када царински орган закључи да се роба налази у околностима које условљавају настанак царинског дуга.

Ако царински орган на основу информација које су му доступне може да утврди да је царински дуг настао пре времена у коме је сам дошао до тог закључка, сматра се да је царински дуг настао у најранијем тренутку у којем се такве околности могу установити.

Посебна правила за обрачун износа увозних дажбина

Члан 74.

Ако су за робу стављену у царински поступак или у привремени смештај трошкови смештаја или уобичајених облика поступања настали на царинском подручју Републике Србије, такви трошкови или повећање вредности се не узимају у обзир приликом обрачуна износа увозних дажбина ако декларант пружи задовољавајући доказ о тим трошковима.

Царинска вредност, количина, природа и порекло стране робе, употребљене у смислу става 1. овог члана, узимају се у обзир за обрачун износа увозних дажбина.

Ако се промени тарифно сврставање робе стављене у царински поступак због уобичајених облика поступања унутар царинског подручја Републике

Србије, на захтев декларанта, примењује се првобитно тарифно сврставање робе стављене у поступак.

Ако је царински дуг настао за добијене производе који су резултат поступка активног оплемењивања, износ увозних дажбина који одговара таквом дугу се, на захтев декларанта, одређује на основу тарифног сврставања, царинске вредности, количине, природе и порекла робе стављене у поступак активног оплемењивања у време прихватања декларације за ту робу.

У случајевима које пропише Влада, износ увозних дажбина се одређује у складу са одредбама ст. 3. и 4. овог члана без захтева декларанта како би се избегло непоштовање тарифних мера из члана 41. став 3. тачка 8) овог закона.

Ако царински дуг настаје за добијене производе који су резултат поступка пасивног оплемењивања или производа за замену из члана 225. став 1. овог закона, износ увозних дажбина се обрачунава на основу трошка **радње прераде*** која је предузета ван царинског подручја Републике Србије.

Ако царински прописи предвиђају повољнији тарифни третман робе, ослобођење или потпуно или делимично изузимање од плаћања увозних или извозних дажбина у складу са одредбама члана 41. став 3. тач. 4)–7), чл. 177, 178, 179. и 181. или чл. 223–226. овог закона или у складу са прописом који уређује ослобођење од плаћања увозних дажбина, такав повољнији тарифни третман, ослобођење или изузимање се такође примењују у случајевима када царински дуг настаје у складу са одредбама чл. 67. или 70. овог закона, под условом да пропуст који је довео до настанка царинског дуга не представља покушај преваре.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Место настанка царинског дуга

Члан 75.

Царински дуг настаје у месту у којем је поднета декларација или декларација за поновни извоз из чл. 65, 66. и 69. овог закона.

У свим осталим случајевима, место настанка царинског дуга је место у коме су наступиле околности које условљавају његов настанак.

Ако није могуће одредити то место, сматра се да је царински дуг настао на месту где царински орган закључи да се роба налази у околностима у којима настаје царински дуг.

Ако је роба стављена у царински поступак који није окончан или када привремено смештај није правилно окончан, а место настанка царинског дуга не може да се одреди у одређеном року у складу са одредбама ст. 2. или 3. овог члана, царински дуг настаје у месту у којем је роба стављена у одређени поступак или у месту у које је у оквиру тог поступка унета у царинско подручје Републике Србије или је била у привременом смештају.

Ако на основу расположивих информација царински орган може да утврди да је царински дуг могао да настане на неколико места, сматра се да је царински дуг настао на оном месту на којем је настао најраније.

Овлашћења Владе

Члан 76.

Влада прописује:

- 1) правила за обрачунавање износа увозних или извозних дажбина која се примењују на робу за коју је настао царински дуг у оквиру посебног поступка, а која допуњују правила из чл. 73. и 74. овог закона;
- 2) случајеве из члана 74. став 5. овог закона;
- 3) рок из члана 75. став 4. овог закона.

ГЛАВА II

ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЗА ПЛАЋАЊЕ ЦАРИНСКОГ ДУГА КОЈИ ЈЕ НАСТАО ИЛИ БИ МОГАО НАСТАТИ

Опште одредбе

Члан 77.

Ако царински орган захтева да се положи обезбеђење за плаћање царинског дуга који је настао или који би могао настати, то обезбеђење треба да покрије износ увозних или извозних дажбина и осталих дажбина насталих у вези са увозом и извозом робе.

Ако царински орган захтева да се положи обезбеђење за плаћање царинског дуга, то се захтева од дужника или лица које може постати дужник. Царински орган може дозволити да обезбеђење за плаћање царинског дуга положи лице које није лице од којег се то захтева.

Царински орган захтева да се за одређену робу или за одређену декларацију положи само једно обезбеђење не искључујући примену одредбе члана 85. овог закона.

Обезбеђење положено за одређену декларацију, примењује се на износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и осталим дажбинама за сву робу која је обухваћена или се пушта на основу те декларације, без обзира да ли је та декларација исправна или не.

Ако обезбеђење није раздужено, може се користити, у оквирима осигураног износа, за наплату износа увозних или извозних дажбина и других дажбина које треба платити након накнадне контроле те робе.

На захтев лица из **става 2.*** овог члана, царински орган може, у складу са чланом 83. ст. 1, 2. и 3. овог закона, да одобри полагање заједничког обезбеђења које покрива износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу за две или више операција, декларација или царинских поступака.

Царински орган врши надзор над положеним обезбеђењем.

Обезбеђење се не захтева од државе, регионалних и локалних органа управе или других ималаца јавних овлашћења, за радње које врше у оквиру поверених послова државне управе.

Обезбеђење се не захтева:

- 1) за робу која се превози Дунавом и пловним путевима Дунава, односно међународним и међудржавним водним путевима;

- 2) за робу која се преноси фиксном транспортном инсталацијом;
- 3) у посебним случајевима за робу стављену у поступак привременог увоза;
- 4) за робу стављену у национални поступак транзита уз поједностављења из члана 199. став 4. тачка 5) овог закона и која се превози на царинској територији Републике Србије.

Влада прописује износ увозних или извозних дажбина за који царински орган може да одустане од захтева за полагањем обезбеђења.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Обавезно обезбеђење

Члан 78.

Ако је полагање обезбеђења обавезно, царински орган утврђује износ тог обезбеђења на нивоу једнаком тачном износу увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, ако тај износ може са сигурношћу да се утврди у време када се обезбеђење захтева.

Ако није могуће утврдити тачан износ, обезбеђење се утврђује у највишем износу увозних или извозних дажбина, који процени царински орган, а који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, који су настали или би могли настати.

Ако се подноси заједничко обезбеђење за износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, чији се износ мења током времена, износ тог обезбеђења се утврђује на нивоу који омогућава да износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу буде покривен у сваком тренутку, не искључујући примену одредбе члана 83. овог закона.

Необавезно обезбеђење

Члан 79.

Ако полагање обезбеђења није обавезно, царински орган у сваком случају захтева обезбеђење ако сматра да није извесно да ће износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, бити плаћен у прописаном року. Царински орган утврђује износ тог обезбеђења тако да он није виши од износа утврђеног у складу са чланом 78. овог закона.

Облици обезбеђења

Члан 80.

Обезбеђење се може положити у једном од следећих облика:

- 1) депоновањем готовине или другог средства плаћања за које царински орган признаје да има једнако дејство као депоновање готовине;
- 2) гаранцијом;

3) другим обликом обезбеђења који пружа једнаку сигурност да ће износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу бити плаћен.

Обезбеђење у облику депоновања готовине или другог средства плаћања које има једнако дејство, полаже се у складу са прописима.

Царински орган не плаћа камату на обезбеђење које се полаже у облику из става 2. овог члана.

Избор обезбеђења

Члан 81.

Лице од којег се захтева полагање обезбеђење може да бира између облика обезбеђења који су утврђени у члану 80. став 1. овог закона.

Царински орган може да одбије да прихвати облик обезбеђења који је изабран ако није одговарајући за правилно спровођење царинског поступка за који се полаже.

Царински орган може да захтева да изабрани облик обезбеђења важи у одређеном временском периоду.

Гарант

Члан 82.

Гарант из члана 80. став 1. тачка 2) овог закона је треће лице пословно настањено на царинском подручју Републике Србије. Гаранта одобрава царински орган који захтева полагање обезбеђења, осим ако гарант није финансијска институција или осигуравајуће друштво које је добило дозволу надлежних органа за обављање те делатности.

Гарант се у писменој форми обавезује да плати осигуран износ увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу.

Царински орган може да одбије да прихвати гаранта или предложену врсту обезбеђења ако оцени да се тиме не обезбеђује благовремено плаћање износа увозне или извозне дажбине који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу.

Заједничко обезбеђење

Члан 83.

Одобрење из члана 77. **став 6.*** овог закона даје се само лицима која задовољавају следеће услове:

- 1) пословно су настањени на царинском подручју Републике Србије;
- 2) испуњавају критеријуме утврђене у члану 28. тачка 1) овог закона;
- 3) редовно користе одређене царинске поступке или управљају простором за привремени смештај или испуњавају критеријуме утврђене у члану 28. тачка 4) овог закона.

Ако је потребно положити заједничко обезбеђење за царински дуг или дугове и друге дажбине које се наплаћују при увозу или извозу који могу настати, привредном субјекту може бити одобрено да употреби заједничко обезбеђење са смањеним износом или ослобођење од полагања обезбеђења, под условом да испуњава критеријуме утврђене у члану 28. тач. 2) и 3) овог закона.

Ако је потребно положити заједничко обезбеђење за царински дуг или дугове и друге дажбине које се наплаћују при увозу или извозу, који су настали, овлашћеном привредном субјекту за царинска поједностављења се, на његов захтев, одобрава да употреби заједничко обезбеђење са смањеним износом.

Заједничко обезбеђење са смањеним износом из става 3. овог члана има исто дејство као положено обезбеђење.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Привремене забране које се односе на употребу заједничког обезбеђења

Члан 84.

Влада може, за посебне поступке и привремени смештај, привремено да забрани употребу:

- 1) заједничког обезбеђења са смањеним износом или ослобођења од полагања обезбеђења из члана 83. став 2. овог закона;
- 2) заједничког обезбеђења из члана 83. овог закона, за робу која је идентификована као предмет преваре великих размера.

Ако се примењује став 1. тач. 1) или 2) овог члана, употреба заједничког обезбеђења са смањеним износом, ослобођења од полагања обезбеђења или заједничког обезбеђења из члана 83. овог закона може бити одобрена лицу које:

- 1) може да докаже да није настао царински дуг за робу током радњи које је предузимало у року од две године које претходе одлуци из става 1. овог члана;
- 2) може да докаже да је царински дуг или дугове који су настали у току две године које претходе одлуци из става 1. овог члана у потпуности платио дужник или дужници или гарант у прописаном року.

Ради добијања одобрења за употребу привремено забрањеног заједничког обезбеђења, лице из става 2. овог члана мора да испуни и критеријуме из члана 28. тач. 2) и 3) овог закона.

Додатно или ново обезбеђење

Члан 85.

Ако царински орган утврди да положено обезбеђење не обезбеђује, или више није сигурно или довољно да обезбеди плаћање износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и другим дажбинама које се наплаћују при увозу или извозу, у прописаном року, може да захтева од било ког лица из члана 77. **став 2.*** овог закона да положи додатно

обезбеђење или да претходно положено обезбеђење замени новим, према сопственом избору.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Раздуживање обезбеђења

Члан 86.

Царински орган раздужује обезбеђење одмах када се царински дуг или обавеза по основу других дажбина које се наплаћују при увозу или извозу, угаси или више не може да настане.

Ако су царински дуг или обавеза по основу других дажбина које се наплаћују при увозу или извозу делимично угашени, или ако могу да настану само у односу на део износа који је обезбеђен, одговарајући део обезбеђења се сходно томе раздужује на захтев лица које је положило обезбеђење, осим ако се ради о износу због којег раздуживање дела обезбеђења није оправдано.

Овлашћења Владе

Члан 87.

Влада прописује:

- 1) посебне случајеве из члана 77. **став 9.*** тачка 3) овог закона, у којима се за робу стављену у поступак привременог увоза не захтева полагање обезбеђења;
- 2) облик обезбеђења, из члана 80. став 1. тачка 3) овог закона, и правила која се односе на гаранта из члана 82. овог закона;
- 3) услове за давање одобрења за употребу заједничког обезбеђења са смањеним износом или за ослобођење од полагања обезбеђења из члана 83. став 2. овог закона;
- 4) рок за раздуживање обезбеђења.

Влада прописује начин:

- 1) одређивања износа обезбеђења, укључујући смањени износ из члана 83. ст. 2. и 3. овог закона;
- 2) полагања и вршења надзора над обезбеђењем из члана 77. овог закона, укидања и опозива обавезе коју је преузео гарант из члана 82. овог закона и раздуживања обезбеђења из члана 86. овог закона;
- 3) спровођења привремених забрана из члана 84. овог закона.

*Службени гласник РС, број 118/2021

ГЛАВА III

НАПЛАТА, ПЛАЋАЊЕ, ПОВРАЋАЈ И ОТПУСТ ИЗНОСА УВОЗНИХ ИЛИ ИЗВОЗНИХ ДАЖБИНА

ОДЕЉАК 1

ОДРЕЂИВАЊЕ ИЗНОСА УВОЗНИХ ИЛИ ИЗВОЗНИХ ДАЖБИНА, ОБАВЕШТАВАЊЕ О ЦАРИНСКОМ ДУГУ И КЊИЖЕЊЕ

Одређивање износа увозних или извозних дажбина

Члан 88.

Износ увозних или извозних дажбина који треба платити одређује царински орган надлежан према месту на којем је настао царински дуг, или се сматра да је настао у складу са чланом 75. овог закона, чим добије потребне податке.

Царински орган може да прихвати износ увозних или извозних дажбина који треба платити, а који је утврдио декларант, не искључујући примену одредбе члана 35. овог закона.

Ако износ увозних или извозних дажбина који треба платити не представља цео број, тај износ може бити заокружен на први већи или мањи цео број.

Обавештавање о царинском дугу

Члан 89.

Дужник се на прописани начин обавештава о царинском дугу на месту где је царински дуг настао или се сматра да је настао у складу са чланом 75. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, обавештавање дужника се не врши у следећим случајевима:

- 1) ако је уведена привремена мера трговинске политике у облику дажбине, док се не утврди коначни износ те дажбине;
- 2) ако је износ увозних или извозних дажбина који треба платити већи од оног који је утврђен на основу одлуке донесене у складу са чланом 23. овог закона;
- 3) ако је првобитна одлука да дужник не буде обавештен о царинском дугу или да буде обавештен о износу који је мањи од износа увозних или извозних дажбина који треба платити, донета на основу одредаба које су накнадно поништене судском одлуком;
- 4) ако је царински орган ослобођен од обавезе обавештавања о царинском дугу у складу са царинским прописима.

Ако је износ увозних или извозних дажбина који треба платити једнак износу који је унет у декларацију, сматра се да је дужник био обавештен у тренутку пуштања робе од стране царинског органа.

Ако се став 3. овог члана не примењује, царински орган обавештава дужника о царинском дугу када је у могућности да утврди износ увозних или извозних дажбина који треба платити, и донесе одлуку о томе.

Ако би обавештење о царинском дугу довело у питање спровођење кривичне истраге, односно покретање или вођење кривичног поступка, царински орган може одложити обавештавање до тренутка када то више не доводи у питање спровођење кривичне истраге, односно покретање или вођење кривичног поступка.

Под условом да је плаћање обезбеђено, лице може да буде обавештено о царинском дугу који одговара укупном износу увозних или извозних

дажбина који се односи на сву робу која је пуштена једном лицу у року који је утврдио царински орган, на крају тог рока. Рок који је утврдио царински орган не може бити дужи од 31 дана.

Ограничења у вези са царинским дугом

Члан 90.

Дужник се не обавештава о царинском дугу након истека рока од три године од дана када је царински дуг настао.

Ако царински дуг настаје као последица радње која је, у време када је извршена, подлежала покретању* кривичног судског поступка, рок од три године утврђен у ставу 1. овог члана продужава се на 10 година.

Рокови из ст. 1. и 2. овог члана се прекидају ако:

1) је уложена жалба у складу са чланом 30. овог закона, и то од дана када је жалба уложена до окончања поступка по жалби; или

2) царински орган саопшти дужнику, у складу са чланом 17. став 11. овог закона, разлоге на основу којих намерава да га обавести о царинском дугу. Рок се прекида од дана тог саопштења до краја рока у којем је дужнику дата могућност да се изјасни.

Ако царински дуг поново настане у складу са чланом 102. став 9. овог закона, рокови из ст. 1. и 2. овог члана се сматрају прекинутим од дана када је захтев за повраћај или отпуст дуга поднет у складу са одредбом члана 107. овог закона, до дана када је донета одлука о повраћају или отпусту.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Књижење

Члан 91.

Царински орган из члана 88. овог закона књижи износ увозних или извозних дажбина који треба платити утврђен у складу са тим чланом.

Одредба става 1. овог члана не примењује се у случајевима из члана 89. став 2. овог закона.

Царински орган не мора да прокњижи износ увозних или извозних дажбина који, у складу са одредбом члана 90. овог закона, одговара царинском дугу о коме више не може да обавести дужника.

Влада прописује начин књижења износа увозних или извозних дажбина. Начин књижења може да се разликује у зависности од тога да ли је, имајући у виду околности у којима је царински дуг настао, царински орган уверен да ће износ бити плаћен.

Време књижења

Члан 92.

Ако је царински дуг настао прихватањем декларације за стављање робе у царински поступак, осим за поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, или неке друге радње која има исто правно дејство као прихватање декларације, царински орган књижи

износ увозних или извозних дажбина који треба платити у року од два дана од дана пуштања робе.

Ако је плаћање обезбеђено, укупан износ увозних или извозних дажбина који се односи на сву робу пуштену једном истом лицу током периода који је утврдио царински орган, а који не може бити дужи од 31 дана, може бити обухваћен једним књижењем на крају тог периода. Књижење се врши у року од два дана од истека одобреног рока.

Ако роба може бити пуштена када испуњава одређене услове којима се уређује одређивање износа увозних или извозних дажбина који треба платити или наплату тог износа, књижење се врши у року од два дана од дана када је износ увозних или извозних дажбина који треба платити утврђен или је утврђена обавеза за плаћање тих дажбина.

Ако се царински дуг односи на привремену меру трговинске политике која има облик дажбине, износ увозних или извозних дажбина који треба платити се књижи у року од два месеца од дана објављивања прописа којим се утврђује коначна мера трговинске политике.

Ако царински дуг настаје у околностима друкчијим од оних из ст. 1. и 2. овог члана, износ увозних или извозних дажбина који треба платити се књижи у року од два дана од дана када је царински орган у могућности да утврди конкретни износ и донесе одлуку.

Одредба става 5. овог члана примењује се на износ увозних или извозних дажбина који ће се наплатити или који преостаје за наплату, ако износ увозних или извозних дажбина који треба платити није прокњижен у складу са одредбама ст. 1–5. овог члана, или је утврђен и прокњижен у нижем износу од оног који треба платити.

Рокови за књижење утврђени у ст. 1–5. овог члана се не примењују у случају непредвиђених околности или више силе.

Књижење може да се одложи у случају из члана 89. став 5. овог закона, до тренутка када обавештење о царинском дугу више не доводи у питање спровођење кривичне истраге, односно покретање или вођење кривичног поступка.

Овлашћење Владе

Члан 93.

Влада прописује случајеве из члана 89. став 2. тачка 4) овог закона, у којима је царински орган ослобођен од обавезе обавештавања о царинском дугу.

ОДЕЉАК 2

ПЛАЋАЊЕ ИЗНОСА УВОЗНИХ ИЛИ ИЗВОЗНИХ ДАЖБИНА

Општи рокови за плаћање и прекид рока за плаћање

Члан 94.

Дужник плаћа износ увозних или извозних дажбина, који одговара царинском дугу о којем је обавештен у складу са одредбом члана 89. овог закона, у року од осам дана.

У случају обједињавања књижења у складу са условима из члана 92. став 2. овог закона, не искључујући примену члана 31. став 2. овог закона, рок се утврђује тако да се дужнику не омогући дужи рок за плаћање од оног који би био утврђен да му је одобрено одлагање плаћања у складу са чланом 96. овог закона.

Царински орган може, на захтев дужника, продужити рок из става 2. овог члана ако је износ увозних или извозних дажбина који треба платити утврђен у накнадној контроли из члана 35. овог закона. Не искључујући примену члана 98. став 1. овог закона, такво продужење не може бити дуже од времена које је потребно дужнику да предузме одговарајуће радње ради измирења своје обавезе.

Ако дужник има право на неку од олакшица у вези са плаћањем из чл. 96–98. овог закона, плаћање се врши у року или роковима утврђеним у вези са тим олакшицама.

Рок за плаћање износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу се прекида ако:

- 1) се захтев за отпуст дажбина подноси у складу са одредбом члана 107. овог закона;
- 2) роба треба да се заплени, уништи или уступи у корист државе;
- 3) је царински дуг настао у складу са одредбом члана 67. овог закона и има више дужника.

Плаћање

Члан 95.

Плаћање се врши у готовини или другим средствима са сличним дејством, укључујући поравнање потраживања, у складу са прописима којима се уређује начин плаћања.

Плаћање може уместо дужника да врши треће лице.

Дужник може да плати цео износ или део износа увозних или извозних дажбина пре истека рока који му је одобрен за плаћање.

Одложено плаћање

Члан 96.

Царински орган, на захтев заинтересованог лица, након полагања обезбеђења, одобрава одложено плаћање дажбина које треба платити на неки од следећих начина:

- 1) појединачно за сваки износ увозних или извозних дажбина прокњижен у складу са одредбом члана 92. ст. 1. или 6. овог закона;
- 2) збирно за све износе увозних или извозних дажбина прокњижене у складу са одредбом члана 92. став 1. овог закона, у року који је утврдио царински орган, а који не прелази 31 дан;
- 3) збирно за све износе увозних или извозних дажбина који чине једно књижење у складу са одредбом члана 92. став 2. овог закона.

Рок на које се плаћање одлаже

Члан 97.

Рок на који се плаћање одлаже у складу са чланом 96. овог закона је 30 дана.

Ако се плаћање одлаже у складу са одредбом члана 96. тачка 1) овог закона, рок се рачуна од наредног дана од дана када је дужник обавештен о царинском дугу.

Ако је плаћање одложено у складу са одредбом члана 96. тачка 2) овог закона, рок се рачуна од наредног дана од дана када се завршава период агрегације. Тај рок се скраћује за број дана који одговара половини броја дана који обухвата период агрегације.

Ако је плаћање одложено у складу са одредбом члана 96. тачка 3) овог закона, рок се рачуна од наредног дана од дана истека рока који је утврђен за пуштање предметне робе. Тај рок се скраћује за број дана који одговара половини броја дана одобреног рока.

Ако је број дана у роковима из ст. 3. и 4. овог члана непаран, број дана који треба да се одузме од 30 дана у складу са тим ставовима једнак је половини следећег најнижег парног броја.

Ако се рокови за одложено плаћање из ст. 3. и 4. овог члана односе на недеље, царински орган може да одобри да се износ увозних или извозних дажбина за који је плаћање одложено, плаћа најкасније у петак четврте недеље након дате недеље.

Ако се рокови за одложено плаћање односе на месеце, царински орган може да одобри да се износ увозних или извозних дажбина за који је плаћање одложено, плати до 16-ог дана у месецу након конкретног месеца.

Олакшице у вези са плаћањем

Члан 98.

Царински орган, ако је положено обезбеђење, може дужнику, осим одложеног плаћања, одобрити и друге олакшице у вези са плаћањем.

Ако се одобре олакшице у складу са одредбом става 1. овог члана, на износ увозних или извозних дажбина наплаћује се камата по стопи једнакој годишњој есконтној стопи Народне банке Србије, увећаној за пет процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

Царински орган може одустати од захтева за полагање обезбеђења или наплате камате ако је утврђено, на основу документоване процене ситуације дужника, да би му то створило озбиљне привредне или социјалне тешкоће.

Царински орган не наплаћује камату ако је износ за наплату мањи од 10 евра у динарској противвредности.

Принудна наплата

Члан 99.

Ако износ увозних или извозних дажбина који треба платити није плаћен у прописаном року, царински орган предузима, ради наплате тог износа, сва средства која су му доступна у складу са законом.

Царински дуг се не може наплатити по истеку рока од пет година од дана његовог настанка.*

Застаревање се прекида сваком радњом царинског органа која се предузима ради наплате дажбина, у ком случају рок почиње да тече од почетка.*

Изузетно од* става 3. овог члана, право наплате застарева по истеку десет година од дана настанка царинског дуга.***

*Службени гласник РС, број 144/2020

**Службени гласник РС, број 118/2021

Затезна камата

Члан 100.

Затезна камата се зарачунава на износ увозних или извозних дажбина од дана истека прописаног рока до дана плаћања, по стопи једнакој годишњој есконтној стопи Народне банке Србије, увећаној за 10 процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

Ако царински дуг настаје на основу чл. 67. или 70. овог закона, или ако обавештење о царинском дугу произлази из накнадне контроле, затезна камата се наплаћује на износ увозних или извозних дажбина, од дана када је царински дуг настао до дана обавештавања о дугу.

Царински орган може да одустане од наплате затезне камате ако се утврди, на основу документоване процене ситуације дужника, да би та наплата изазвала озбиљне привредне или социјалне тешкоће.

Царински орган не наплаћује затезну камату ако је износ за наплату мањи од 10 евра у динарској противвредности.

Овлашћења Владе

Члан 101.

Влада прописује ближе услове за прекидање рока за плаћање износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу из члана 94. став 5. овог закона и дужину трајања прекида.

ОДЕЉАК 3 ПОВРАЋАЈ И ОТПУСТ ЦАРИНСКОГ ДУГА

Опште одредбе

Члан 102.

Износ увозних или извозних дажбина се враћа или отпушта на основу:

- 1) прекомерно обрачунатог износа увозних или извозних дажбина;
- 2) робе са недостацима или робе која није у складу са условима уговора;

3) грешке надлежних органа;

4) правичности.

Ако је износ увозних или извозних дажбина плаћен, а одговарајућа декларација поништена у складу са чланом 152. овог закона, тај се износ враћа.

Царински орган враћа или отпушта износ увозних или извозних дажбина из става 1. овог члана ако је он 10 евра или већи у динарској противвредности, осим ако лице захтева повраћај или отпуст мањег износа.

Ако царински орган сам утврди, у роковима из члана 107. ст. 1. и 2. овог закона, да износ увозних или извозних дажбина може да се врати или отпусти у складу са одредбама чл. 103, 105. или 106. овог закона, износ се враћа или отпушта по службеној дужности.

Повраћај или отпуст се не одобрава када је ситуација која је довела до обавештавања о царинском дугу резултат преваре од стране дужника.

На износ повраћаја се не плаћа камата од стране царинског органа.

Камата се плаћа ако се одлука којом се одобрава повраћај не спроведе у року од три месеца од дана када је та одлука донесена, осим ако су разлози за непоштовање рока били ван контроле царинског органа.

У случајевима из става 7. овог члана, плаћа се камата од дана истека рока од три месеца до дана повраћаја. Стопа камате се утврђује у складу са чланом 98. овог закона.

Ако је царински орган одобрио повраћај или отпуст грешком, првобитни царински дуг се поново успоставља ако није застарео у складу са чланом 90. овог закона.

У случајевима из става 9. овог члана, камата која је плаћена у складу са ставом 7. овог члана враћа се царинском органу.

Прекомерно обрачунати износи увозних или извозних дажбина

Члан 103.

Износ увозних или извозних дажбина враћа се или отпушта ако износ царинског дуга о коме је дужник првобитно обавештен прелази износ који треба платити, или је дужник о царинском дугу био обавештен у супротности са чланом 89. став 2. тач. 3) или 4) овог закона.

Ако се захтев за повраћај или отпуст заснива на томе да је, у време прихватања декларације за стављање робе у слободан промет, на робу примењивана смањена стопа или стопа увозне дажбине нула у оквиру примене тарифних квота, тарифног максимума или неке друге преференцијалне царинске мере, повраћај или отпуст се одобрава ако је, у време подношења захтева који прате неопходна документа, испуњен неки од следећих услова:

1) у случају тарифне квоте, њен укупан обим није искоришћен;

2) у осталим случајевима, редовна стопа царине није поново уведена.

Роба са недостацима или роба која није у складу са условима уговора

Члан 104.

Износ увозних дажбина се враћа или отпушта ако је обавештење о царинском дугу у вези са робом коју је увозник одбио зато што је, у време пуштања, роба била са недостацима или није испуњавала услове уговора на основу којег је увезена.

Сматра се да роба са недостацима обухвата и робу оштећену пре пуштања.

Повраћај или отпуст се не одобрава ако:

- 1) је роба, пре стављања у слободан промет била стављена у посебан поступак ради испитивања, осим ако је утврђено да током таквог испитивања није могло нормално да се открије да роба има недостатке или да не испуњава услове уговора;
- 2) су недостаци робе узети у обзир приликом утврђивања услова уговора, посебно цене, пре него што је роба стављена у царински поступак који укључује настанак царинског дуга; или
- 3) је подносилац захтева продао робу након што је утврдио да има недостатке или да не испуњава услове уговора.

Изузетно од става 3. овог члана, повраћај или отпуст се одобрава под условом да роба није употребљавана, осим ако је почетна употреба била неопходна да би се утврдили недостаци или да не испуњава услове уговора и под условом да је изнесена из царинског подручја Републике Србије.

Царински орган, на захтев заинтересованог лица, одобрава да се роба, уместо да се изнесе из царинског подручја Републике Србије, стави у поступак активног оплемењивања, укључујући и уништавање, или у поступак спољног транзита, поступак царинског складиштења или поступак слободне зоне.

Грешка надлежних органа

Члан 105.

Осим у случајевима из члана 102. став 2. и чл. 103, 104. и 106. овог закона, износ увозних или извозних дажбина се враћа или отпушта ако је, као резултат грешке надлежних органа, износ царинског дуга о ком је првобитно дато обавештење био нижи од износа који треба да се плати, под условом да су следећи услови испуњени:

- 1) дужник није могао оправдано да открије ту грешку; и
- 2) дужник је деловао у доброј вери.

Ако услови из члана 103. став 2. овог закона нису испуњени, повраћај или отпуст се одобрава ако смањена стопа или стопа дажбине нула није примењена као резултат грешке царинског органа, иако је декларација за стављање робе у слободан промет садржавала све податке и пратили су је сви документи неопходни за примену смањене стопе или стопе дажбине нула.

Ако се преференцијални третман робе одобрава на основу система административне сарадње која укључује органе земље или територије ван царинске територије Републике Србије, издавање уверења од стране тих органа, ако се докаже као нетачно, представља грешку која оправдано није могла да се открије у смислу одредбе става 1. тачка 1) овог члана.

Издавање нетачног уверења из става 3. овог члана, не представља грешку ако се уверење заснива на нетачном приказу чињеница које је пружио извозник, осим ако је очигледно да су органи који издају уверење били свесни или је требало да буду свесни да роба није задовољавала услове утврђене за право на преференцијални третман.

Сматра се да је дужник поступао у доброј вери ако може да докаже да је, у време трајања одређеног трговинског посла, обратио дужну пажњу како би обезбедио да сви услови за примену преференцијалног третмана буду испуњени.

Дужник не може да се позива на добру веру ако је у службеном гласилу објављено обавештење о постојању основе за сумњу у вези са правилном применом преференцијалних аранжмана земље или територије кориснице.

Правичност

Члан 106.

Осим у случајевима из члана 102. став 2. и чл. 103, 104. и 105. овог закона, износ увозних или извозних дажбина се враћа или отпушта ради правичности ако царински дуг настаје под посебним околностима у којима се дужнику не могу приписати превара или груба непажња.

Влада може да пропише случајеве у којима постоје посебне околности из става 1. овог члана, односно случајеве у којима је јасно да је дужник у изузетној ситуацији у поређењу са другим субјектима који се баве истим послом, и да, у одсуству таквих околности, не би био у неповољном положају услед наплате износа увозних или извозних дажбина.

Поступак повраћаја и отпуста

Члан 107.

Захтев за повраћај или отпуст у складу са одредбом члана 102. овог закона подноси се царинском органу у следећим роковима:

- 1) у случају прекомерно обрачунатих износа увозних или извозних дажбина, грешке надлежних органа или ради правичности, у року од три године од дана обавештавања о царинском дугу;
- 2) у случају робе са недостацима или робе која није у складу са условима уговора, у року од једне године од дана обавештавања о царинском дугу;
- 3) у случају поништавања декларације, током рока који је прецизиран у одредбама које се односе на поништавање.

Рок из тач. 1) и 2) става 1. овог члана продужава се ако подносилац захтева пружи доказ да је био спречен да поднесе захтев у прописаном року као резултат непредвиђених околности или више силе.

Ако царински орган није у могућности да, на основу наведених разлога, одобри повраћај или отпуст износа увозних или извозних дажбина, царински орган по службеној дужности, цени све остале основе за повраћај или отпуст из члана 102. овог закона.

Ако је уложена жалба на обавештење о царинском дугу у складу са одредбом члана 30. овог закона, рок из става 1. овог члана се прекида од дана улагања жалбе, док траје жалбени поступак.

Овлашћење Владе

Члан 108.

Влада прописује поступак за повраћај и отпуст царинског дуга у складу са одредбом члана 102. овог закона.

ГЛАВА IV ГАСЕЊЕ ЦАРИНСКОГ ДУГА

Гашење

Члан 109.

Не искључујући примену одредбе које се односе на ненаплаћивање износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу у случају судски утврђене несолвентности дужника, царински дуг при увозу или извозу гаси се:

- 1) ако дужник више не може да се обавести о царинском дугу, у складу са одредбом члана 90. овог закона;
- 2) плаћањем износа увозних или извозних дажбина;
- 3) отпустом износа увозних или извозних дажбина у складу са ставом 5. овог члана;
- 4) ако је поништена декларација за робу декларисану за царински поступак за који настаје обавеза плаћања увозних или извозних дажбина;
- 5) ако је роба која подлеже плаћању увозних или извозних дажбина одузета, или задржана и истовремено или накнадно одузета;
- 6) ако је роба која подлеже плаћању увозних или извозних дажбина уништена под царинским надзором или уступљена држави;
- 7) ако је нестанак робе или неиспуњење обавеза које проистичу из царинских прописа последица потпуног уништења или неповратног губитка робе због стварне природе робе или непредвидивих околности или више силе, или као последица налога царинског органа. Роба се сматра неповратно изгубљеном када је неупотребљива за било које лице;
- 8) ако је царински дуг настао у складу са одредбама чл. 67. или 70. овог закона и ако су следећи услови испуњени:

(1) да пропуст који је довео до настанка царинског дуга није имао значајан утицај на правилно спровођење **привременог смештаја или*** конкретного царинског поступка и није представљао покушај преваре,

(2) да су све формалности неопходне за регулисање статуса робе накнадно спроведене;

9) ако је роба стављена у слободан промет без плаћања дажбина, или са смањеном стопом увозне дажбине на основу њене употребе у посебне сврхе, извезена са дозволом царинског органа;

10) ако је настао у складу са чланом 66. овог закона и ако су поништене формалности које су спроведене како би омогућиле одобрење преференцијалног тарифног третмана из тог члана;

11) ако је царински дуг настао у складу са чланом 67. овог закона а царинском органу је пружен задовољавајући доказ да роба није употребљавана или коришћена и да је изнета из царинског подручја Републике Србије.

У случајевима из става 1. тачка 5) овог члана, царински дуг се, за сврху казни применљивих на царинске прекршаје, не сматра угашеним ако увозне или извозне дажбине или постојање царинског дуга представљају основ за одређивање казне.

Ако је, у складу са одредбом става 1. тачка 7) овог члана, царински дуг угашен за робу стављену у слободан промет без плаћања дажбина или са смањеном стопом увозне дажбине због њене употребе у посебне сврхе, остаци или отпаци који су резултат уништавања робе и који немају вредност или имају малу економску вредност и не могу се употребљавати без даље прераде, сматрају се страном робом.

Ако лице не успе да докаже да је стварни губитак већи од оног који је обрачунат применом уобичајених стандарда за ту робу, примењују се правила која се односе на уобичајене стандарде за неповратни губитак робе због њене природе.

Ако је неколико лица одговорно за плаћање износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу и ако је одобрен отпуст, царински дуг се гаси само за лице или лица којима је отпуст одобрен.

У случају из става 1. тачка 11) овог члана, царински дуг се не гаси за лице или лица која су покушала превару.

Ако је царински дуг настао у складу са одредбом члана 67. овог закона, он се гаси за лице чије понашање није укључивало било какав покушај преваре и које је допринело борби против преваре.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Примена казни

Члан 110.

Гашењем царинског дуга на основу члана 109. став 1. тачка 8) овог закона, не искључује се примена казне за непоступање у складу са царинским прописима.

Овлашћење Владе

Члан 111.

Влада прописује случајеве из члана 109. став 1. тачка 8) подтачка (1) овог закона, у којима се сматра да пропусти не утичу значајно на правилно спровођење **привременог смештаја или*** конкретног царинског поступка.

*Службени гласник РС, број 118/2021

ДЕО ЧЕТВРТИ УНОШЕЊЕ РОБЕ У ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ

ГЛАВА I УЛАЗНА САЖЕТА ДЕКЛАРАЦИЈА

Подношење улазне сажете декларације

Члан 112.

Роба која се уноси у царинско подручје Републике Србије мора бити обухваћена улазном сажетом декларацијом.

Изузетно од става 1. овог члана, улазна сажета декларација не подноси се:

- 1) за превозна средства и робу која се њима преноси, а која без заустављања пролазе кроз ваздушни простор Републике Србије; и
- 2) у другим случајевима, ако је то оправдано с обзиром на врсту робе или саобраћаја или ако се то захтева међународним споразумима.

Улазна сажета декларација подноси се царинарници првог уласка у одређеном року, пре него што се роба унесе у царинско подручје Републике Србије.

Царински орган може дозволити да се улазна сажета декларација поднесе другој царинарници, под условом да та царинарница одмах електронским путем проследи или учини доступним неопходне податке царинарници првог уласка.

Улазну сажету декларацију подноси превозник, а може поднети једно од следећих лица:

- 1) увозник или прималац робе или друго лице у чије име или за чији рачун превозник иступа;
- 2) лице које може да допреми робу или да организује да она буде допремљена улазној царинарници.

Улазна сажета декларација садржи податке неопходне за анализу ризика за потребе сигурности и безбедности.

У случајевима које пропише Влада, ако се подаци из става 6. овог члана не могу добити од лица из става 5. овог члана, они се могу захтевати од других лица која имају те податке и одговарајућа права да их пруже.

Царински орган може прихватити да се комерцијални, лучки и транспортни информациони системи користе за подношење улазне сажете декларације, под условом да ти системи садрже неопходне податке за ту декларацију и да су ти подаци доступни током одређеног периода, пре него што се роба унесе у царинско подручје Републике Србије.

Царински орган може прихватити да се уместо улазне сажете декларације поднесе обавештење привредног субјекта и омогући приступ подацима неопходним за улазну сажету декларацију у рачунарском систему тог субјекта.

Анализа ризика

Члан 113.

Царинарница из члана 112. ст. 3. и 4. овог закона ће, у одређеном року, обезбедити спровођење анализе ризика, пре свега за потребе сигурности и безбедности, на основу улазне сажете декларације из члана 112. став 1. овог закона или података из члана 112. став 9. овог закона и предузеће неопходне мере на основу резултата анализе ризика.

Измена и поништавање улазне сажете декларације

Члан 114.

Декларанту се може, на његов захтев, дозволити да измени један или више података из улазне сажете декларације након њеног подношења.

Измена није могућа након што је:

- 1) царински орган обавестио лице које је поднело улазну сажету декларацију да намерава да прегледа робу;
- 2) царински орган утврдио да су подаци из улазне сажете декларације нетачни;
- 3) роба већ допремљена царинском органу.

Ако роба за коју је поднета улазна сажета декларација није унета у царинско подручје Републике Србије, царински орган ће поништити ту декларацију, **без одлагања**,* у следећим случајевима:

- 1) на захтев декларанта;

2) након истека 200 дана од дана подношења декларације.*

*Службени гласник РС, број 118/2021

Декларација поднета уместо улазне сажете декларације

Члан 115.

Царинарница из члана 112. ст. 3. и 4. овог закона може одустати од захтева за подношењем улазне сажете декларације за робу за коју је, пре истека рока за подношење те декларације, поднета декларација. У том случају, декларација мора да садржи најмање податке неопходне за улазну сажету декларацију. Док декларација не буде прихваћена у складу са одредбом члана 150. овог закона, она има статус улазне сажете декларације.

Царинарница из члана 112. ст. 3. и 4. овог закона може одустати од захтева за подношењем улазне сажете декларације за робу за коју је, пре истека рока за подношење те декларације, поднета декларација за привремени смештај. Та декларација мора да садржи најмање податке неопходне за улазну сажету декларацију. Док се декларисана роба не допреми царинском

органу у складу са одредбом члана 123. овог закона, декларација за привремени смештај има статус улазне сажете декларације.

Овлашћења Владе

Члан 116.

Влада прописује:

- 1) случајеве у којима се може одустати од захтева за подношење улазне сажете декларације, у складу са чланом 112. став 2. тачка 2) овог закона;
- 2) рок у ком треба да се поднесе улазна сажета декларација пре него што се роба унесе у царинско подручје Републике Србије, узимајући у обзир врсту робе или саобраћаја, у складу са одредбом члана 112. ст. 3, 4. и 8. овог закона;
- 3) случајеве из члана 112. став 7. овог закона и друга лица од којих се може захтевати пружање података из улазне сажете декларације у тим случајевима;
- 4) начин подношења улазне сажете декларације из члана 112. овог закона;
- 5) начин подношења и пружања података из улазне сажете декларације од стране других лица из члана 112. став 7. овог закона;
- 6) рок у ком анализа ризика треба да буде спроведена и неопходне мере које треба предузети, у складу са чланом 113. овог закона;
- 7) услове за измену и начин измене улазне сажете декларације, у складу са одредбом члана 114. ст. 1. и 2. овог закона;
- 8) услове за поништавање и начин поништавања улазне сажете декларације у складу са одредбом члана 114. став 3. овог закона, имајући у виду правилно поступање с робом при уласку.

ГЛАВА II ДОЛАЗАК РОБЕ

ОДЕЉАК 1

УЛАЗАК РОБЕ НА ЦАРИНСКО ПОДРУЧЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Обавештење о доласку ваздухоплова

Члан 117.

Оператер ваздухоплова, односно брода који улази у царинско подручје Републике Србије о доласку обавештава царинарницу првог уласка по доласку превозног средства.

Ако је информација о доласку ваздухоплова, односно брода доступна царинском органу, он може одустати од обавештења из става 1. овог члана.

Царински орган може прихватити да се системи аеродрома, односно лука или други доступни начини информисања употребљавају за обавештавање о доласку превозних средстава.

Царински надзор

Члан 118.

Роба која се уноси у царинско подручје Републике Србије ставља се под царински надзор од момента њеног уноса и може бити предмет царинске контроле. Према потреби, одређена роба може да подлеже забранама и ограничењима која су оправдана на основу, између осталог, јавног морала, јавног поретка или јавне безбедности, заштите здравља и живота људи, животиња или биљака, заштите животне средине, заштите националног блага које има уметничку, историјску или археолошку вредност и заштите индустријске својине и права комерцијалне својине, контроле прекурсора, забранама и ограничењима која се односе на робу којом се повређују одређена права интелектуалне својине и на готовину, као и на основу спровођења мера за очување и управљање рибарством и мера трговинске политике.

Роба из става 1. овог члана остаје под царинским надзором колико је неопходно да би се утврдио њен царински статус и не изузима се испод царинског надзора без дозволе царинског органа.

Не искључујући примену одредбе члана 218. овог закона, домаћа роба не подлеже царинском надзору када се утврди њен царински статус.

Страна роба остаје под царинским надзором док се њен царински статус не промени, док се не изнесе са царинског подручја Републике Србије или уништи.

Држалац робе под царинским надзором може, уз дозволу царинског органа, у било ком тренутку прегледати робу или узети узорке, нарочито како би одредио њено тарифно сврставање, царинску вредност или царински статус.

Превоз робе на одговарајуће место

Члан 119.

Лице које уноси робу у царинско подручје Републике Србије дужно је да робу превезе без одлагања, путем који је одредио царински орган и у складу са његовим упутствима, до царинарнице коју је одредио царински орган или до било ког другог места које је одредио или одобрио тај орган или у слободну зону.

Роба се уноси у слободну зону директно, било водним или ваздушним путем или, ако се уноси преко копна, без проласка кроз други део царинског подручја Републике Србије, ако се слободна зона граничи са копненом границом између Републике Србије и друге државе.

Лице које преузме одговорност за превоз робе након што је унета у царинско подручје Републике Србије постаје одговорно за испуњавање обавеза из ст. 1. и 2. овог члана.

Роба која, и поред тога што је још увек ван царинског подручја Републике Србије, може бити предмет царинске контроле, у складу са споразумом закљученим са другом државом или територијом ван царинског подручја Републике Србије, третира се на исти начин као роба унета у царинско подручје Републике Србије.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не искључују примену посебних правила која се односе на робу која се превози унутар пограничних подручја или цевоводима и жицама, као и на саобраћај од незнатног економског значаја

као што су писма, разгледнице и штампани материјал и њихови електронски еквиваленти који се чувају на другим медијима или која се односе на робу коју носе путници, под условом да могућности царинског надзора и царинске контроле тиме нису угрожене.

Одредбе става 1. овог члана се не примењује на превозна средства и робу која се њима преноси, која само пролазе кроз ваздушни простор Републике Србије без заустављања унутар тог простора.

Роба која је привремено напустила царинско подручје Републике Србије ваздушним или водним путем

Члан 120.

Одредбе чл. 112–115. и члана 117. овог закона не примењују се у случајевима када се страна роба уноси у царинско подручје Републике Србије, након што је привремено напустила то подручје ваздушним или водним путем и ако је тај превоз обављен директним путем без заустављања ван царинског подручја.

Одредбе чл. 112–115. и члана 117. овог закона не примењују се у случајевима када се домаћа роба, чији царински статус треба доказати у складу са одредбом члана 135. став 2. овог закона, уноси у царинско подручје након што је привремено напустила то подручје ваздушним или водним путем и ако је тај превоз обављен директним путем без заустављања ван царинског подручја.

Одредбе чл. 112–115, 117, 123. и 124. овог закона не примењују се у случајевима када се домаћа роба, која се премешта без промене њеног царинског статуса у складу са одредбом члана 137. став 2. овог закона, уноси у царинско подручје након што је привремено напустила то подручје ваздушним или водним путем и ако је тај превоз обављен директним путем без заустављања ван царинског подручја.

Превоз под посебним околностима

Члан 121.

Ако због непредвиђених околности или више силе, обавезе прописане у члану 119. став 1. овог закона не могу да буду испуњене, лице које је дужно да испуни те обавезе или друго лице које делује за његов рачун, дужно је да без одлагања обавести надлежни царински орган о таквим околностима. Ако непредвиђене околности или виша сила не проузрокују потпуни губитак робе, царински орган мора бити обавештен о тачном месту где се роба налази.

Ако је због непредвиђених околности или више силе ваздухоплов, односно брод из члана 119. став 6. овог закона принуђен да се привремено приземљи, односно уплови у царинско подручје Републике Србије, а да при томе није могуће испунити обавезе из члана 119. став 1. овог закона, заповедник ваздухоплова, односно брода или лице које делује за његов рачун, дужно је да о томе без одлагања обавести царински орган.

Царински орган одређује мере које треба предузети како би се омогућио царински надзор над робом из става 1. овог члана или над ваздухопловом, односно бродом и робом на њему под околностима прецизираним у ставу 2.

овог члана и како би се осигурало, по потреби, да се она накнадно превезе до царинарнице или другог места које одреди или одобри тај орган.

Овлашћења Владе

Члан 122.

Влада прописује начин и поступак обавештења о доласку ваздухоплова, односно брода из члана 117. овог закона, као и начин превоза робе из члана 119. став 5. овог закона.

ОДЕЉАК 2

ДОПРЕМАЊЕ, ИСТОВАР И ПРЕГЛЕД РОБЕ

Допремање робе царинарници

Члан 123.

Робу која се уноси у царинско подручје Републике Србије допрема, одмах по њеном доласку, одређеној царинарници или на било које друго место које је одредио или одобрио царински орган или у слободну зону:

- 1) лице које је унело робу у царинско подручје Републике Србије;
- 2) лице у чије име или за чији рачун лице које је унело робу у царинско подручје Републике Србије иступа;
- 3) лице које је преузело одговорност за превоз робе након што је унета у царинско подручје Републике Србије.

Роба која је унета у царинско подручје Републике Србије водним или ваздушним путем и која остаје у превозном средству, допрема се царинарници само у луци или на аеродрому где је истоварена или претоварена. Роба унета у царинско подручје Републике Србије, која је истоварена и поново утоварена на исто превозно средство током путовања, како би се омогућио истовар или утовар друге робе, не допрема се царинарници у тој луци или на том аеродрому.

Допремање робе може извршити и једно од следећих лица:

- 1) лице које одмах ставља робу у царински поступак;
- 2) носилац одобрења за управљање просторима за смештај или лице које спроводи активност у слободној зони.

Лице које допрема робу позива се на улазну сажету декларацију или, у случајевима из члана 115. овог закона, на декларацију или декларацију за привремени смештај која је поднета за робу, осим ако се одустало од обавезе подношења улазне сажете декларације.

Ако за страну робу која је допремљена царинарници није поднета улазна сажета декларација, осим ако се одустало од обавезе подношења те декларације, једно од лица из члана 112. став 5. овог закона ће одмах, не искључујући примену одредбе члана 112. став 7. овог закона, поднети ту декларацију или, уместо ње, декларацију или декларацију за привремени смештај. **Ако се у таквим околностима поднесе декларација или декларација за привремени смештај, та декларација мора да садржи**

најмање оне податке који се захтевају за улазну сажету декларацију.*

Став 1. овог члана не искључује примену посебних правила која се односе на робу која се превози унутар пограничних подручја или цевоводима и жицама као и на саобраћај од незнатног економског значаја као што су писма, разгледнице и штампани материјал и њихови електронски еквиваленти који се чувају на другим медијима или која се односе на робу коју носе путници, под условом да могућности царинског надзора и царинске контроле тиме нису угрожене.

Допремљена роба не сме се уклањати са места на коме је била допремљена без дозволе царинског органа.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Истовар и преглед робе

Члан 124.

Роба се може истоварити из или претоварити са превозног средства на ком се налази само на основу одобрења царинског органа, на месту које одреди или одобри тај орган.

Одобрење из става 1. овог члана не захтева се у случају непосредне опасности због које је потребан хитан истовар све робе или дела робе. У том случају, царински орган мора бити обавештен о томе без одлагања.

Царински орган може, у било ком тренутку, захтевати да се роба истовари и распакује ради прегледа, узимања узорака или прегледа превозних средстава којима се превози.

Роба која се креће у поступку транзита

Члан 125.

Одредбе члана 119. ст. 2–6, чл. 123. и 124. и чл. 127–132. овог закона не примењују се ако је роба која је већ у поступку транзита унета у царинско подручје Републике Србије.

Одредбе члана 124. и чл. 127–132. овог закона примењују се на страну робу која се креће у поступку транзита, након што је та роба допремљена одредишној царинарници у царинском подручју Републике Србије, у складу са правилима која уређују поступак транзита.

Овлашћења Владе

Члан 126.

Влада прописује услове за одобравање других места за допремање робе из члана 123. став 1. овог закона, као и начин допремања робе из члана 123. овог закона.

ОДЕЉАК 3

ПРИВРЕМЕНИ СМЕШТАЈ РОБЕ

Роба у привременом смештају

Члан 127.

Страна роба је у привременом смештају од тренутка њеног допремања царинарници.

Декларација за привремени смештај

Члан 128.

Страна роба допремљена царинарници мора бити обухваћена декларацијом за привремени смештај, која садржи све податке неопходне за примену одредаба које се односе на привремени смештај.

Исправе које се односе на робу у привременом смештају подносе се царинском органу ако је то прописано или ако је неопходно за царинску контролу.

Декларацију за привремени смештај подноси једно од лица из члана 123. ст. 1. или 3. овог закона, најкасније приликом допремања робе царинарници.

Декларација за привремени смештај, осим ако се одустало од обавезе подношења улазне сажете декларације, укључује позивање на све улазне сажете декларације поднете за робу која је допремљена царинарници, осим ако је она већ била у привременом смештају или је стављена у царински поступак и није напустила царинско подручје Републике Србије.

Царински орган може прихватити да декларација за привремени смештај буде:

- 1) позивање на било коју улазну сажету декларацију поднету за дату робу, допуњену подацима из декларације за привремени смештај;
- 2) товарни лист или други транспортни документ, под условом да садржи податке из декларације за привремени смештај, укључујући позивање на било коју улазну сажету декларацију за ту робу.

Царински орган може прихватити да се комерцијални, лучки или транспортни информациони системи користе за подношење декларације за привремени смештај, ако садрже неопходне податке за ту декларацију и ако су ти подаци доступни у складу са ставом 3. овог члана.

Одредбе чл. 162–167. овог закона примењују се на декларацију за привремени смештај.

Декларација за привремени смештај може се користити и за:

- 1) обавештење о доласку ваздухоплова из члана 117. овог закона; или
- 2) допремање робе царинарници из члана 123. овог закона, ако испуњава услове утврђене тим одредбама.

Декларација за привремени смештај се неће захтевати ако је, најкасније у време допремања робе царинарници, царински статус робе као домаће робе, утврђен у складу са одредбама чл. 135–138. овог закона.

Декларацију за привремени смештај чува царински орган или им је она доступна, ради провере да ли је роба на коју се декларација односи накнадно стављена у царински поступак или поново извезена у складу са чланом 132. овог закона.

Ако се страна роба која је у поступку транзита допреми одредишној царинарници унутар царинског подручја Републике Србије, подаци о тој транзитној операцији сматрају се декларацијом за привремени смештај, под условом да испуњавају захтеве за сврхе за које се подноси декларација за привремени смештај. Држалац робе може поднети декларацију за привремени смештај после завршетка поступка транзита.

Измена и поништавање декларације за привремени смештај

Члан 129.

Декларанту се може, на његов захтев, одобрити да измени један или више података из декларације за привремени смештај након њеног подношења. Измене декларације се не могу односити на другу робу, осим оне коју је првобитно обухватала.

Измена није могућа након што је:

- 1) царински орган обавестио лице које је поднело декларацију да намерава да прегледа робу;
- 2) царински орган утврдио да су подаци из декларације нетачни.

Ако роба, за коју је поднета декларација за привремени смештај, није допремљена царинарници, царински орган ће поништити ту декларацију, **без одлагања,*** у било ком од следећих случајева:

- 1) на захтев декларанта;

2) након истека 30 дана од дана подношења декларације.*

*Службени гласник РС, број 118/2021

Услови и одговорност за привремени смештај робе

Члан 130.

Роба у привременом смештају може бити смештена само у простор за привремени смештај у складу са чланом 131. овог закона или, ако је оправдано, на другим местима која је одредио или одобрио царински орган.

Не искључујући примену одредбе члана 118. став 5. овог закона, роба у привременом смештају може бити предмет само оних облика поступања којима би се она очувала у непромењеном стању, без мењања њеног изгледа или техничких карактеристика.

Носилац одобрења из члана 131. овог закона или лице које смешта робу, у случајевима у којима се роба смешта на другим местима које је одредио или одобрио царински орган, одговоран је за:

- 1) осигуравање да се роба у привременом смештају не изузима испод царинског надзора;
- 2) испуњавање обавеза које произлазе из стављања робе у привремени смештај.

Ако, из било ког разлога, роба не може да се задржи у привременом смештају, царински орган без одлагања предузима све неопходне мере, у

складу са одредбама чл. 171, 172. и 173. овог закона, како би разрешио ситуацију у којој се роба налази.

Одобрење за управљање просторима за привремени смештај

Члан 131.

За управљање простором за привремени смештај неопходно је одобрење царинског органа. Одобрење се не захтева ако простором за привремени смештај управља царински орган.

Услови под којима се дозвољава управљање простором за привремени смештај утврђују се одобрењем.

Одобрење из става 1. овог члана даје се лицима која испуњавају следеће услове:

- 1) пословно су настањени на царинском подручју Републике Србије;
- 2) пружају потребне доказе о исправном вођењу послова. Сматра се да овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења испуњава овај услов, ако је управљање простором за привремени смештај узето у обзир у одобрењу из члана 27. став 3. тачка 1) овог закона;
- 3) поднесу обезбеђење у складу са чланом 77. овог закона.

Ако је поднето заједничко обезбеђење, испуњење обавеза из тог обезбеђења подлеже одговарајућој контроли.

Одобрење из става 1. овог члана даје се ако царински органи могу да врше царински надзор, без увођења административних мера које би биле несразмерне економским потребама.

Носилац одобрења води одговарајућу евиденцију на начин одобрен од стране царинског органа.

Евиденција садржи информације и податке који омогућавају царинском органу да надзире управљање простором за привремени смештај, нарочито у погледу идентификовања смештене робе, њеног царинског статуса и кретања.

Сматра се да овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења поступа у складу са обавезама из ст. 6. и 7. овог члана, ако је његова евиденција одговарајућа за сврхе управљања привременим смештајем.

Царински орган може одобрити носиоцу одобрења да премешта робу која је у привременом смештају, између различитих простора за привремени смештај, под условом да такво кретање робе не повећава ризик од преваре, и то:

- 1) када је такво кретање робе у надлежности једног царинског органа;
- 2) када је такво кретање робе обухваћено само једним одобрењем, које је дато овлашћеном привредном субјекту за царинска поједностављења; или
- 3) у другим случајевима кретања робе.

Царински орган може, ако постоји економска потреба и ако то неће неповољно утицати на царински надзор, одобрити смештај домаће робе у

простор за привремени смештај. Та роба се неће сматрати робом у привременом смештају.

Трајање привременог смештаја

Члан 132.

Страна роба која се налази у привременом смештају ставља се у царински поступак или се поново извози у року од 90 дана.

Избор царинског поступка

Члан 133.

Декларант може да изабере, осим ако је другачије предвиђено, царински поступак у који ће ставити робу, под условима за тај поступак, независно од природе или количине робе, земље порекла, отпреме или одредишта.

Овлашћења Владе

Члан 134.

Влада прописује:

- 1) начин подношења декларације за привремени смештај из члана 128. овог закона;
- 2) начин измене декларације за привремени смештај, у складу са чланом 129. ст. 1. и 2. овог закона;
- 3) начин поништавања декларације за привремени смештај, у складу са чланом 129. став 3. овог закона;
- 4) услове за одобравање других места за привремени смештај робе из члана 130. став 1. овог закона;
- 5) услове за давање одобрења за управљање простором за привремени смештај, из члана 131. овог закона;
- 6) ближе услове за кретање робе која је у привременом смештају из члана 131. став 9. овог закона;
- 7) кретање робе из члана 131. став 9. тачка 3) овог закона.

ДЕО ПЕТИ

ОПШТА ПРАВИЛА О ЦАРИНСКОМ СТАТУСУ, СТАВЉАЊУ РОБЕ У ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК, ПРОВЕРИ, ПУШТАЊУ И РАСПОЛАГАЊУ РОБОМ

ГЛАВА I

ЦАРИНСКИ СТАТУС РОБЕ

Царински статус домаће робе

Члан 135.

Сматра се да сва роба у царинском подручју Републике Србије има царински статус домаће робе, осим ако није утврђено да је страна роба.

Изузетно од става 1. овог члана, у случајевима које пропише Влада, царински статус домаће робе се доказује.

У случајевима које пропише Влада, роба у потпуности добијена у царинском подручју Републике Србије нема царински статус домаће робе ако је добијена од робе у привременом смештају или од робе која је стављена у поступак спољног транзита, поступак складиштења, поступак привременог увоза или поступак активног оплемењивања.

Губитак царинског статуса домаће робе

Члан 136.

Домаћа роба постаје страна роба ако је:

- 1) изнета са царинског подручја Републике Србије, ако се не примењују правила о унутрашњем транзиту;
- 2) стављена у поступак спољног транзита, поступак складиштења или поступак активног оплемењивања, ако царински прописи то дозвољавају;
- 3) стављена у поступак употребе у посебне сврхе и/или је накнадно уступљена држави, или је уништена, а остао је отпад;
- 4) декларација за стављање робе у слободан промет поништена након пуштања робе.

Домаћа роба која привремено напушта царинско подручје Републике Србије

Члан 137.

У случајевима из члана 196. став 2. тач. 2)–5) овог закона, роба задржава царински статус домаће робе само ако је тај статус утврђен под одређеним условима и у складу са царинским прописима.

У случајевима које пропише Влада, домаћа роба може, без промене царинског статуса, да се креће од једне тачке до друге у царинском подручју Републике Србије и привремено ван тог подручја, а да не буде стављена у царински поступак.

Овлашћења Владе

Члан 138.

Влада прописује услове за пружање и проверу доказа о царинском статусу домаће робе, као и:

- 1) случајеве из члана 135. став 2. овог закона;
- 2) услове за олакшавање доказивања царинског статуса домаће робе;
- 3) случајеве у којима роба из члана 135. став 3. овог закона нема царински статус домаће робе;
- 4) случајеве у којима се царински статус робе из члана 137. став 2. овог закона не мења.

ГЛАВА II СТАВЉАЊЕ РОБЕ У ЦАРИНСКИ ПОСТУПАК

ОДЕЉАК 1 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Декларација за робу и царински надзор домаће робе

Члан 139.

Сва роба за коју постоји намера да се стави у царински поступак, осим у поступак слободне зоне, мора да буде обухваћена декларацијом за тај царински поступак.

У случајевима које пропише Влада, осим у случајевима наведеним у члану 5. став 3. овог закона, декларација се може поднети употребом других средстава, а не техником електронске обраде података.

Домаћа роба декларисана за извоз, унутрашњи транзит или пасивно оплемењивање подлеже царинском надзору од тренутка прихватања декларације из става 1. овог члана до тренутка док не напусти царинско подручје Републике Србије, док не буде уступљена држави или уништена или док се декларација не поништи.

Надлежне царинарнице

Члан 140.

Надлежна царинарница за стављање робе у царински поступак јесте царинарница одговорна према месту на ком се роба допрема, осим ако овим законом није другачије предвиђено.

Овлашћења Владе и министра

Члан 141.

Влада прописује:

1) случајеве и начин стављања робе у царински поступак усменим декларисањем или другим радњама, у складу са чланом 139. став 2. овог закона.

2) надлежност царинарница у случајевима на које се не примењује члан 140. овог закона, укључујући улазне и излазне царинарнице.

Министар може да одреди царинске органе за царињење одређених врста робе или спровођење одређених поступака.

ОДЕЉАК 2 РЕДОВНЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Садржај редовне декларације

Члан 142.

Редовна декларација садржи све податке неопходне за примену одредаба које уређују царински поступак за који се роба декларише.

Пратеће исправе

Члан 143.

Пратеће исправе неопходне за примену одредаба којима се уређује царински поступак за који се роба декларише у поседу су декларанта и на располагању царинском органу у време када се подноси декларација.

Пратеће исправе се достављају царинском органу ако је прописано или ако су неопходне за царинску контролу.

Привредни субјекти могу саставити пратеће исправе под условом да су за то добили одобрење царинског органа.

Влада прописује услове за давање одобрења из става 3. овог члана.

Прописивање облика и садржине декларације и других образаца

Члан 144.

Министар прописује облик, садржину и начин подношења и попуњавања царинске декларације и других декларација и образаца који се употребљавају у царинском поступку.

ОДЕЉАК 3 ПОЈЕДНОСТАВЉЕЊА

Поједностављена декларација

Члан 145.

Царински орган може да прихвати да лице стави робу у царински поступак на основу поједностављене декларације која не садржи неке податке наведене у члану 142. овог закона или да уз њу не приложи неке од исправа из члана 143. овог закона.

Редовну употребу поједностављене декларације из става 1. овог члана одобрава царински орган.

Допунска декларација

Члан 146.

У случају употребе поједностављене декларације из члана 145. овог закона или евидентирања у пословним књигама декларанта у складу са чланом 158. овог закона, декларант је дужан да надлежној царинарници, у одређеном року, поднесе допунску декларацију која садржи податке неопходне за дати царински поступак.

У случају употребе поједностављене декларације из члана 145. овог закона, неопходне пратеће исправе задржава декларант и на располагању су царинском органу у одређеном року.

Допунска декларација може бити општа, периодична или збирна.

Од обавезе подношења допунске декларације може се одустати у следећим случајевима:

- 1) ако се роба ставља у поступак царинског складиштења;
- 2) у другим случајевима.

Царински орган може одустати од захтева за подношењем допунске декларације под следећим условима:

- 1) ако се поједностављена декларација односи на робу чија су вредност и количина испод вредности коју Влада утврди;

2) ако поједностављена декларација садржи све информације које су потребне за дати царински поступак; и

3) ако поједностављена декларација није сачињена евидентирањем у пословним књигама декларанта.

Поједностављена декларација из члана 145. овог закона или евидентирање у пословним књигама декларанта из члана 158. овог закона и допунска декларација чине целину на коју се примењују прописи који важе на дан прихватања поједностављене декларације у складу са чланом 150. овог закона и на дан када се роба евидентира у пословним књигама декларанта.

Место на ком је поднета допунска декларација сматра се местом настанка царинског дуга, у складу са чланом 75. овог закона.

Овлашћења Владе

Члан 147.

Влада прописује:

- 1) услове за давање одобрења из члана 145. став 2. овог закона;
- 2) рок из члана 146. став 1. овог закона у којем допунска декларација треба да се поднесе;
- 3) рок из члана 146. став 2. у којем пратеће исправе треба да буду у поседу декларанта;
- 4) случајеве у којима се одустаје од обавезе подношења допунске декларације у складу са чланом 146. став 4. тачка 2) овог закона;
- 5) начин подношења поједностављене декларације из члана 145. овог закона;
- 6) начин подношења и рок за подношење допунске декларације из члана 146. овог закона.

ОДЕЉАК 4

ОДРЕДБЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ НА СВЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Подношење декларације

Члан 148.

Не искључујући примену одредбе члана 146. ст. 1, 2. и 3. овог закона, декларацију може да поднесе свако лице које може да пружи све информације које су потребне за примену одредаба којима се уређује царински поступак за који се роба декларише и које мора да буде у могућности да допреми робу или да организује да се роба допреми царинарници.

Ако прихватање декларације намеће посебне обавезе за одређено лице, декларацију мора да поднесе то лице или његов заступник.

Декларант мора бити пословно настањен у царинском подручју Републике Србије.

Изузетно од става 3. овог члана, декларант не мора бити пословно настањен у царинском подручју Републике Србије, ако:

- 1) подноси декларацију за транзит или привремени увоз;
- 2) повремено подноси декларацију, укључујући и декларацију за употребу у посебне сврхе или активно оплемењивање, под условом да царински орган сматра то оправданим;
- 3) је пословно настањен у земљи, односно територији која се граничи са царинским подручјем Републике Србије, а робу на коју се декларација односи, допрема царинарници Републике Србије на граници, односно административној линији са том земљом, односно територијом, под условом да та земља, односно територија у којој је он пословно настањен одобрава реципрочне повластице лицима пословно настањеним у царинском подручју Републике Србије.

Декларација мора бити оверена.

Подношење декларације пре допремања робе

Члан 149.

Декларација може бити поднета пре очекиваног допремања робе царинарници. Ако се роба не допреми у року од 30 дана од дана подношења декларације, сматра се да декларација није поднета.

Прихватање декларације

Члан 150.

Царински орган одмах прихвата декларацију која је поднета у складу са одредбама чл. 139–161. овог закона, под условом да је роба за коју се подноси декларација допремљена царинарници.

У спровођењу царинског поступка за који је роба декларисана примењују се прописи који важе на дан прихватања декларације, ако није друкчије прописано.

Измена декларације

Члан 151.

Декларант може на сопствени захтев, после прихватања декларације, уз одобрење царинског органа, да измени или допуни један или више података у декларацији. Измене декларације се не могу односити на другу робу, осим оне коју је првобитно обухватала.

Измена декларације се неће одобрити ако је захтев за измену поднет након што је царински орган:

- 1) обавестио декларанта да намерава да изврши преглед робе;
- 2) утврдио да су подаци чија се измена тражи нетачни;
- 3) пустио робу декларанту.

Изузетно од става 2. овог члана, на захтев декларанта, у року од три године од дана прихватања декларације, измена декларације може да се одобри

после пуштања робе како би декларант испунио своје обавезе у вези са стављањем робе у одређени царински поступак.

Поништавање декларације

Члан 152.

Царински орган, на захтев декларанта, поништава прихваћену декларацију у неком од следећих случајева:

- 1) ако декларант пружи доказе да ће роба одмах бити стављена у други царински поступак;
- 2) ако декларант пружи доказе да, због посебних околности, стављање робе у царински поступак за који је декларисана није више оправдано.

Ако је царински орган обавестио декларанта о својој намери да прегледа робу, захтев за поништавање декларације неће се прихватити док се преглед не обави.

Декларација се не може поништити након пуштања робе декларанту, осим у случајевима које пропише Влада.

Овлашћења Владе

Члан 153.

Влада прописује:

- 1) поступање царинског органа по декларацији поднетој у складу са одредбом члана 149. овог закона;
- 2) поступање царинског органа са декларацијом прихваћеном у складу са одредбама чл. 150. и 156. овог закона;
- 3) услове за измену декларације након пуштања робе у складу са одредбом члана 151. став 3. овог закона.

ОДЕЉАК 5

ОСТАЛА ПОЈЕДНОСТАВЉЕЊА

Поједностављење декларације за робу из различитих тарифних ознака

Члан 154.

Ако се увози или извози пошиљка која се састоји од робе која се сврстава у више тарифних ознака, а поступање са сваком од те робе у складу са њеном тарифном ознаком, да би се сачинила декларација, би изискивало рад и трошкове несразмерне увозним или извозним дажбинама које би требало платити, царински орган може, на захтев декларанта, дозволити да се увозне или извозне дажбине обрачунају за целу пошиљку на основу тарифне ознаке робе са највишом стопом царине.

Царински орган неће одобрити поједностављење из става 1. овог члана за робу која је предмет забрана или ограничења или наплате акцизе, ако је правилно сврставање неопходно за примену те мере.

Овлашћење Владе

Члан 155.

Влада прописује начин одређивања тарифне ознаке за робу за коју је прописана наплата царине, из члана 154. став 1. овог закона.

Централизовано царињење

Члан 156.

Царински орган може да одобри лицу, на његов захтев, да декларацију за робу поднесе царинарници надлежној према месту где је то лице пословно настањено, а роба се допрема другој царинарници.

Подносилац захтева за одобрење из става 1. овог члана је овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења.

Царински орган ком је поднета декларација дужан је да:

- 1) надзире стављање робе у одређени царински поступак;
- 2) спроводи царинске контроле ради провере декларације, из члана 162. тач. 1) и 2) овог закона;
- 3) захтева, ако је оправдано, да царинарница којој је роба допремљена спроведе царинске контроле ради провере декларације из члана 162. тач. 3) и 4) овог закона; и
- 4) спроводи царинске формалности за наплату увозних или извозних дажбина које одговарају царинском дугу.

Царинарница којој се подноси декларација и царинарница којој се роба допрема размењују информације неопходне за проверу декларације и за пуштање робе.

Царинарница којој се роба допрема, поред контрола које врши у вези са робом унетом у царинско подручје Републике Србије или изнетом из њега, спроводи и царинске контроле из става 4. тачка 3) овог члана и резултате тих контрола доставља царинарници којој се декларација подноси.

Царинарница којој је поднета декларација пушта робу у складу са одредбама чл. 168. и 169. овог закона, узимајући у обзир:

- 1) резултате сопствених контрола за проверу декларације;
- 2) резултате контрола које је спровела царинарница којој је роба допремљена, ради провере декларације и контроле робе унете у царинско подручје Републике Србије или изнете из њега.

Овлашћења Владе

Члан 157.

Влада прописује ближе услове за давање одобрења из члана 156. став 1. овог закона, неопходне царинске формалности и контроле из члана 156. овог закона, као и случајеве у којима се може одустати од обавезе допремања робе из члана 158. ст. 3, 4. и 5. овог закона.

Евидентирање у пословним књигама декларанта

Члан 158.

Царински орган може да одобри лицу, на његов захтев, да поднесе декларацију, укључујући и поједностављену декларацију, у облику евидентирања у пословним књигама декларанта, под условом да су подаци из те декларације на располагању царинском органу у електронском систему декларанта у време подношења декларација у облику евидентирања у пословним књигама декларанта.

Декларација се сматра прихваћеном у тренутку евидентирања у пословним књигама.

Царински орган може, на захтев декларанта, одустати од обавезе допремања робе. У том случају, роба се сматра пуштеном у тренутку евидентирања у пословним књигама декларанта.

Одустајање од обавезе допремања робе из става 3. овог члана може се одобрити ако су испуњени следећи услови:

- 1) декларант је овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења;
- 2) природа и проток робе то оправдавају и царински орган је упознат са тим;
- 3) надзорна царинарница има приступ свим информацијама које сматра неопходним за преглед робе, ако се јави потреба за тим;
- 4) у време евидентирања у пословним књигама, роба није више предмет забрана или ограничења, осим ако је другачије предвиђено у одобрењу.

Изузетно од става 4. овог члана, надзорна царинарница може, у посебним случајевима, захтевати допремање робе.

Услови у складу са којима се дозвољава пуштање робе утврђују се одобрењем.

Овлашћења Владе

Члан 159.

Влада прописује услове за давање одобрења из члана 158. став 1. овог закона, као и неопходне царинске формалности и контроле.

Самопроцена

Члан 160.

Царински орган може да одобри лицу, на његов захтев, да спроведе одређене царинске формалности које би требало да спроведе царински орган, како би утврдио износ увозних или извозних дажбина који треба да се плати и да спроведе одређене контроле под царинским надзором.

Подносилац захтева за одобрење из става 1. овог члана је овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења.

Овлашћења Владе

Члан 161.

Влада ће прописати:

- 1) услове за давање одобрења из члана 160. став 1. овог закона;
- 2) начин спровођења царинских формалности и контрола које врши носилац одобрења из члана 160. став 1. овог закона.

ГЛАВА III ПРОВЕРА И ПУШТАЊЕ РОБЕ

ОДЕЉАК 1 ПРОВЕРА

Провера декларације

Члан 162.

Царински орган може, ради провере тачности података садржаних у декларацији која је прихваћена:

- 1) прегледати декларацију и пратеће исправе;
- 2) захтевати да декларант поднесе друге исправе;
- 3) прегледати робу;
- 4) узимати узорке за анализу или детаљно испитивање робе.

Преглед и узорковање робе

Члан 163.

Превоз робе до места прегледа и узимања узорака, као и свако руковање робом ради тог прегледа или узимања узорака, обавља декларант или друго лице на његову одговорност. Настале трошкове сноси декларант.

Декларант има право да буде присутан или да има заступника када се роба прегледа и када се узимају узорци. Ако царински орган то сматра оправданим, може захтевати да декларант или његов заступник буду присутни када се роба прегледа или се узимају узорци или да им пружи помоћ неопходну за олакшање тог прегледа или узимања узорака.

Под условом да су узорци узети у складу са прописима, царински орган није обавезан да плати било какве накнаде за узете узорке али сноси трошкове њихове анализе или прегледа.

Делимичан преглед и узорковање робе

Члан 164.

Ако се прегледа само део робе обухваћене декларацијом или се узимају узорци, резултати делимичног прегледа или анализе, односно прегледа узорака примењују се на сву робу која је обухваћена том декларацијом.

Декларант може да захтева додатни преглед или узорковање робе ако сматра да резултати делимичног прегледа или анализе или прегледа узетих узорака не одговарају у преосталој декларисаној роби. Захтев се одобрава под условом да роба није пуштена или, ако је пуштена, декларант мора да докаже да није измењена ни на који начин.

Ако декларација обухвата робу из два или више наименовања, сматра се да подаци који се односе на робу из сваког наименовања чине посебну декларацију.

Резултати провере

Члан 165.

Ако је декларација проверена, утврђене чињенице су основ за примену прописа који уређују царински поступак у који је роба стављена.

Ако декларација није проверена, подаци које је декларант навео у декларацији су основ за примену прописа који уређују царински поступак у који је роба стављена.

Мере за идентификацију

Члан 166.

Царински орган или, по потреби, привредни субјекти којима је царински орган то одобрио, предузима мере неопходне за идентификацију робе ако се идентификација захтева како би се обезбедила примена прописа којима се уређује царински поступак за који је роба декларисана.

Средства за идентификацију причвршћена за робу, паковање или превозна средства уклања или уништава само царински орган или, ако им је царински орган то одобрио, привредни субјекти, осим ако се због непредвиђених околности или више силе, морају уклонити или уништити како би се осигурала заштита робе или превозног средства.

Овлашћење министра

Члан 167.*

Министар прописује мере за проверу декларације, за испитивање и узорковање робе и за резултате провере.*

*Службени гласник РС, број 138/2022

ОДЕЉАК 2
ПУШТАЊЕ

Пуштање робе

Члан 168.

Ако су услови за стављање робе у одређени царински поступак испуњени и ако се не примењују никаква ограничења, нити је роба предмет било каквих забрана, царински орган пушта робу чим се подаци у декларацији провере или прихвате без провере.

Одредба става 1. овог члана се примењује и ако провера из члана 162. овог закона не може да се заврши у разумном року, а роба више не мора бити присутна ради провере.

Сва роба обухваћена истом декларацијом пушта се у исто време.

Ради примене става 3. овог члана, ако декларација обухвата робу из два или више наименовања, сматра се да подаци, који се односе на робу из сваког наименовања, чине посебну декларацију.

Пуштање робе које зависи од плаћања износа увозне или извозне дажбине који одговара царинском дугу или полагање обезбеђења

Члан 169.

Ако због стављања робе у царински поступак настаје царински дуг, пуштање робе је условљено плаћањем износа увозних или извозних дажбина који одговара царинском дугу или полагањем обезбеђења које покрива тај дуг.

Не искључујући примену одредбе става 3. овог члана, одредба става 1. овог члана се не примењује на привремени увоз са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина.

Ако, у складу са одредбама којима се уређује царински поступак за који је роба декларисана, царински орган захтева полагање обезбеђења за плаћање царинског дуга који би могао да настане, роба се не пушта за одређени царински поступак док се не положи обезбеђење.

Ако се употребљава поједностављење из чл. 145, 158. и 160. овог члана и положено је заједничко обезбеђење, пуштање робе није условљено праћењем обезбеђења од стране царинског органа.

Овлашћење Владе

Члан 170.

Влада ће прописати случајеве у којима пуштање робе није условљено полагањем обезбеђења за робу за коју је затражена додела тарифне квоте, као и услове под којима је могуће пуштање робе које није условљено полагањем обезбеђења за робу за коју је затражена додела тарифне квоте.

ГЛАВА IV РАСПОЛАГАЊЕ РОБОМ

Уништавање робе

Члан 171.

Ако царински орган на основу царинских и других прописа захтева да роба која је била допремљена царинарници буде уништена о томе обавештава држаоца робе. Трошкове уништавања сноси држалац робе.

Мере које предузимају царински органи

Члан 172.

Царински орган у складу са царинским и другим прописима предузима све неопходне мере, укључујући одузимање и продају робе, или уништавање, у следећим случајевима:

- 1) ако једна од обавеза утврђених царинским прописом које се односе на уношење стране робе на царинско подручје Републике Србије није испуњена, или је роба изузета испод царинског надзора;
- 2) ако роба не може да се пусти из било ког од следећих разлога:

- (1) није било могуће, из разлога који се приписују декларанту, предузети или наставити преглед робе у року који је прописао царински орган,
- (2) исправе које морају да се приложе пре него што роба може да се стави или пусти у захтевани царински поступак, нису приложене,
- (3) плаћања која је требало извршити или гаранција коју је требало обезбедити у вези са увозним или извозним дажбинама, у зависности од случаја, нису извршена, односно нису обезбеђена у прописаном року,
- (4) роба је предмет забрана или ограничења;
- 3) ако роба није преузета у разумном року након њеног пуштања;
- 4) ако је након пуштања откривено да роба не испуњава услове за пуштање; или
- 5) ако је роба уступљена држави у складу са чланом 173. овог закона.

Страна роба која је уступљена држави, привремено одузета или одузета сматра се стављеном у поступак царинског складиштења и уноси је у евиденцију држалац царинског складишта или царински орган, ако је он чува.

Ако је за робу која треба да се уништи, уступи држави, привремено одузме или одузме већ поднета декларација, евиденција укључује позивање на број декларације. Царински орган поништава ту декларацију.

Трошкове мера из става 1. овог члана сноси:

- 1) у случају из става 1. тачка 1) овог члана – свако лице које је требало да испуни дате обавезе или које је изузело робу испод царинског надзора;
- 2) у случајевима из става 1. тач. 2) и 3) овог члана – декларант;
- 3) у случају из става 1. тачка 4) овог члана – лице које треба да испуни услове прописане за пуштање робе;
- 4) у случају из става 1. тачка 5) овог члана – лице које уступа робу држави.

Уступање

Члан 173.

Страну робу и домаћу робу стављену у поступак употребе у посебне сврхе може, уз претходну сагласност царинског органа да уступи држави носилац поступка или када је то прихватљиво, држалац робе.

Овлашћења Владе

Члан 174.

Влада прописује начин:

- 1) уништавања робе, из члана 171. овог закона;
- 2) продаје робе, из члана 172. став 1. овог закона;
- 3) уступања робе држави из члана 173. овог закона.

ДЕО ШЕСТИ
СТАВЉАЊЕ РОБЕ У СЛОБОДАН ПРОМЕТ И ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД
ПЛАЋАЊА УВОЗНИХ ДАЖБИНА

ГЛАВА 1
СТАВЉАЊЕ РОБЕ У СЛОБОДАН ПРОМЕТ

Област примене и дејство

Члан 175.

Страна роба која је намењена за стављање на тржиште Републике Србије или је намењена за приватну употребу или потрошњу унутар царинског подручја Републике Србије ставља се у слободан промет.

Стављање робе из става 1. овог члана у слободан промет подразумева следеће:

- 1) наплату обрачунате увозне дажбине;
- 2) наплату, по потреби, осталих дажбина, у складу са посебним прописима који се односе на наплату тих дажбина;
- 3) примену мера трговинске политике и забрана и ограничења ако се не примењују пре стављања робе у слободан промет; и
- 4) извршавање осталих формалности утврђених за увоз робе.

Стављањем у слободан промет страна роба стиче царински статус домаће робе.

Мере трговинске политике

Члан 176.

Ако се производи добијени у поступку активног оплемењивања стављају у слободан промет, а обрачун износа увозних дажбина се врши у складу са чланом 74. став 4. овог закона, мере трговинске политике које треба да се примене јесу оне које би се примениле приликом стављања у слободан промет робе стављене у поступак активног оплемењивања.

Одредба става 1. овог члана не примењује се на остатке и отпатке.

Ако се производи добијени у поступку активног оплемењивања стављају у слободан промет, а обрачун износа увозних дажбина се врши у складу са чланом 73. став 1. овог закона, мере трговинске политике које би требало да се примене на те производе примењују се само ако је роба стављена у поступак активног оплемењивања предмет таквих мера.

Ако су посебним прописима утврђене мере трговинске политике за стављање у слободан промет, такве мере се не примењују на добијене производе стављене у слободан промет након пасивног оплемењивања ако:

- 1) добијени производи задрже домаће порекло у смислу члана 45. овог закона;
- 2) се пасивно оплемењивање односи на поправку, укључујући систем стандардне замене наведен у члану 225. овог закона; или

3) пасивно оплемењивање следи након додатних радњи прераде у складу са чланом 222. овог закона.

ГЛАВА II
ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПЛАЋАЊА УВОЗНИХ ДАЖБИНА

ОДЕЉАК 1
ВРАЋЕНА РОБА

Област примене и дејство

Члан 177.

За страну робу, а која је првобитно била извезена као домаћа роба са царинског подручја Републике Србије и која се враћа на то подручје у року од три године и декларише за стављање у слободан промет, на захтев лица, одобрава се ослобођење од плаћања увозних дажбина.

Одредба става 1. овог члана се примењује чак и ако враћена роба представља само део робе првобитно извезене са царинског подручја Републике Србије.

Рок од три године из става 1. овог члана може се продужити у случају посебних околности.

Ако је, пре њеног извоза са царинског подручја Републике Србије, враћена роба била стављена у слободан промет без плаћања царине или уз смањену стопу царине због одређене употребе у посебне сврхе, ослобођење од плаћања дажбина у складу са ставом 1. овог члана одобрава се само ако се роба ставља у слободан промет ради употребе у исте посебне сврхе.

Ако употреба у посебне сврхе због које се роба ставља у слободан промет више није иста, износ увозних дажбина умањује се за укупан износ дажбина наплаћених за робу када је први пут стављена у слободан промет. Ако тај износ прекорачи онај који је обрачунат при стављању враћене робе у слободан промет, не одобрава се повраћај више плаћених дажбина.

Ако је домаћа роба изгубила свој царински статус као домаћа роба у складу са чланом 136. овог закона и накнадно се ставља у слободан промет, примењују се одредбе ст. 1–5. овог члана.

Ослобођење од плаћања увозних дажбина одобрава се само ако је роба враћена у стању у коме је извезена.

Ослобођење од плаћања увозних дажбина остварује се на основу доказа којима се утврђује да су услови за ослобођење испуњени.

Роба за коју су искоришћене мере утврђене пољопривредном политиком

Члан 178.

Ослобођење од плаћања увозних дажбина предвиђено чланом 177. овог закона не одобрава се за робу за коју су искоришћене мере утврђене пољопривредном политиком а односе се на њен извоз са царинског подручја Републике Србије, осим ако у случајевима које пропише Влада није другачије предвиђено.

Роба која је претходно била стављена у поступак активног оплемењивања

Члан 179.

Одредба члана 177. овог закона примењује се на добијене производе који су првобитно били поново извезени са царинског подручја Републике Србије после поступка активног оплемењивања.

На захтев декларанта и под условом да декларант поднесе неопходне доказе, износ увозних дажбина за робу која је обухваћена ставом 1. овог члана утврђује се у складу са чланом 74. став 4. овог закона. Дан прихватања декларације за поновни извоз сматра се даном стављања робе у слободан промет.

Ослобођење од плаћања увозних дажбина из члана 177. овог закона не одобрава се за добијене производе који су извезени у складу са чланом 193. став 4. тачка 3) овог закона, осим у случају ако се роба стави у поступак активног оплемењивања.

Овлашћења Владе

Члан 180.

Влада прописује случајеве:

- 1) у којима се роба сматра враћеном у стању у коме је била извезена;
- 2) из члана 178. овог закона.

Влада прописује начин доказивања испуњења услова за ослобођење од плаћања увозних дажбина из члана 177. став 8. овог закона.

ОДЕЉАК 2

МОРСКИ РИБОЛОВ И ПРОИЗВОДИ ИЗВАЂЕНИ ИЗ МОРА

Производи морског риболова и други производи извађени из мора

Члан 181.

Не искључујући примену одредбе члана 45. став 1. овог закона, за следеће производе се одобрава ослобођење од плаћања увозних дажбина када се стављају у слободан промет:

- 1) производи морског риболова и други производи извађени из територијалног мора других држава на бродовима регистрованим или уписаним у одговарајући регистар Републике Србије и који плове под њеном заставом;
- 2) производи добијени од производа из тачке 1) овог става на бродовима-фабрикама који испуњавају услове утврђене том тачком.

За ослобођење од плаћања увозних дажбина из става 1. овог члана морају се пружити докази да су услови утврђени тим ставом испуњени.

Овлашћење Владе

Члан 182.

Влада прописује начин доказивања чињеница из члана 181. став 2. овог закона.

ДЕО СЕДМИ ПОСЕБНИ ПОСТУПЦИ

ГЛАВА I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Област примене

Члан 183.

Роба може бити стављена у било коју од следећих посебних поступака:

- 1) поступци транзита, који обухватају спољни и унутрашњи транзит;
- 2) поступци смештаја, који обухватају царинска складишта и слободне зоне;
- 3) поступци посебне употребе, који обухватају привремени увоз и употребу у посебне сврхе;
- 4) поступци оплемењивања, који обухватају активно и пасивно оплемењивање.

Одобрење

Члан 184.

Одобрење царинског органа захтева се за:

- 1) поступак активног или пасивног оплемењивања, поступак привременог увоза или поступак употребе у посебне сврхе;
- 2) управљање царинским складиштем, осим ако је држалац простора за смештај сâм царински орган.

Услови под којима је употреба једног или више поступака из става 1. тачка

- 1) овог члана, односно управљање царинским складиштем дозвољена, утврђују се одобрењем.

Одобрење из става 1. овог члана, царински орган може дати накнадно, ако су испуњени сви следећи услови:

- 1) постоји доказана економска потреба;
- 2) захтев није у вези са покушајем преваре;
- 3) подносилац захтева је доказао на основу рачуна или евиденције:
 - (1) да су сви захтеви поступка испуњени,
 - (2) да се, по потреби, роба може идентификовати у датом року,
 - (3) да је омогућена контрола поступка;
- 4) све формалности неопходне за регулисање статуса робе могу да се спроведу, укључујући, по потреби, поништавање датих декларација;
- 5) накнадно одобрење није дато подносиоцу захтева по истеку рока од три године од дана када је захтев прихваћен;

- 6) испитивање економских услова се не захтева, осим ако се захтев односи на продужење важења одобрења за исту врсту делатности и робу;
- 7) захтев се не односи на управљање царинским складиштем;
- 8) ако се захтев односи на продужење важења одобрења за исту врсту делатности и робу, захтев се подноси пре истека рока од три године од дана издавања првобитног одобрења.

Царински орган може накнадно да да одобрење и ако роба стављена у царински поступак није више доступна у време када је захтев за одобрење прихваћен.

Осим ако није другачије предвиђено, одобрење из става 1. овог члана даје се само лицима која испуњавају све следеће услове:

- 1) пословно су настањени на царинском подручју Републике Србије;
- 2) пруже неопходне доказе о исправном вођењу послова; сматра се да овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења испуњава овај услов ако је активност која се односи на тај посебан поступак узета у обзир у одобрењу из члана 27. став 3. тачка 1) овог закона;
- 3) ако за царински дуг или остале дажбине које могу настати за робу стављену у посебан поступак, дају обезбеђење у складу са чланом 77. овог закона;
- 4) у случају привременог увоза или поступка активног оплемењивања, употребљавају робу или уговарају њену употребу, односно спроводе радње прераде робе или уговарају да се оне спроведу одређеним редом.

Осим ако је другачије предвиђено у ставу 5. овог члана, одобрење из става 1. овог члана даје се само ако:

- 1) царински орган може да врши царински надзор без увођења административних мера које су несразмерне привредним потребама;
- 2) суштински интереси домаћих произвођача не би били угрожени одобрењем за поступак оплемењивања (економски услови).

Сматра се да суштински интереси домаћих произвођача нису угрожени, у смислу става 6. тачка 2) овог члана, односно сматра се да су испуњени економски услови, осим ако постоје докази о супротном.

Ако постоји доказ да суштински интереси домаћих произвођача могу бити угрожени, испитивање економских услова се врши на начин који пропише Влада.

Овлашћења Владе

Члан 185.

Влада прописује:

- 1) услове за давање одобрења за поступке из члана 184. став 1. овог закона;
- 2) изузетке од услова из члана 184. ст. 5. и 6. овог закона;

3) случајеве у којима се економски услови сматрају испуњеним, у складу са чланом 184. став 7. овог закона.

Евиденција

Члан 186.

Носилац одобрења, носилац поступка и сва лица која обављају делатност која укључује смештај, обраду или прераду робе или продају или куповину робе у слободним зонама, воде одговарајуће евиденције на начин који је одобрио царински орган, осим за поступак транзита или ако је другачије предвиђено овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Евиденција садржи податке који омогућавају царинском органу да надзире царински поступак у који је роба стављена, нарочито у погледу идентификације робе стављене у тај поступак, њеног царинског статуса и њеног кретања.

Сматра се да овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења испуњава обавезе из става 1. овог члана ако је његова евиденција одговарајућа за потребе посебног поступка у који је роба стављена.

Окончање посебног поступка

Члан 187.

Посебан поступак се окончава када се роба стављена у тај поступак или се добијени производи ставе у нови царински поступак, када су изнети са царинског подручја Републике Србије, уништени без остатака, или уступљени држави у складу са чланом 173. овог закона, осим за поступак транзита и не искључујући примену одредбе члана 219. овог закона.

Поступак транзита окончава царински орган када је у могућности да утврди, на основу поређења података доступних полазној царинарници и података доступних одредишној царинарници, да је поступак завршен исправно.

Царински орган предузима све мере неопходне за регулисање статуса робе за коју поступак није окончан у складу са прописаним условима.

Окончање поступка се врши у одређеном року, ако овим законом и прописима донетим на основу овог закона није другачије предвиђено.

Овлашћења Владе

Члан 188.

Влада утврђује рок, односно начин одређивања рока из члана 187. став 4. овог закона и окончање посебног поступка из члана 187. овог закона.

Пренос права и обавеза

Члан 189.

Права и обавезе носиоца поступка у вези са робом која је стављена у посебан поступак, осим поступка транзита, могу бити потпуно или делимично пренесена на друго лице које испуњава услове утврђене за тај поступак.

Кретање робе

Члан 190.

У случајевима које пропише Влада, роба стављена у посебан поступак, осим поступка транзита, или у слободну зону може се кретати између различитих места на царинском подручју Републике Србије.

Уобичајени облици поступања

Члан 191.

Роба стављена у поступак царинског складиштења или поступак оплемењивања или у слободну зону може бити предмет уобичајених облика поступања који се обављају ради њеног очувања, побољшања изгледа или тржишног квалитета или њене припреме за дистрибуцију или даљу продају.

Овлашћења Владе

Члан 192.

Влада прописује:

- 1) случајеве и услове за кретање робе у складу са чланом 190. овог закона;
- 2) уобичајене облике поступања са робом стављеном у поступак царинског складиштења, поступак оплемењивања или у слободну зону, у складу са чланом 191. овог закона.

Влада прописује услове и поступак за:

- 1) пренос права и обавеза носиоца поступка у вези са робом која је стављена у посебан поступак, осим поступка транзита, у складу са чланом 189. овог закона;
- 2) кретање робе стављене у посебан поступак, осим транзитног, или у слободну зону у складу са чланом 190. овог закона.

Еквивалентна роба

Члан 193.

Еквивалентна роба је домаћа роба која се смешта, употребљава или прерађује уместо робе стављене у посебан поступак.

У поступку пасивног оплемењивања, еквивалентна роба је страна роба, а која је прерађена уместо домаће робе стављене у поступак пасивног оплемењивања.

Осим ако овим законом и прописима није другачије предвиђено, еквивалентна роба мора да има исту тарифну ознаку, исти тржишни квалитет и исте техничке карактеристике као роба коју замењује.

Под условом да је обезбеђено правилно спровођење поступка, нарочито у погледу царинског надзора, царински орган на захтев декларанта, одобрава:

- 1) употребу еквивалентне робе у поступку царинског складиштења, у слободним зонама, у поступку употребе у посебне сврхе и поступку оплемењивања;

2) употребу еквивалентне робе у поступку привременог увоза, у случајевима које пропише Влада;

3) у случају поступка активног оплемењивања, извоз добијених производа добијених од еквивалентне робе, пре увоза робе коју замењује;

4) у случају поступка пасивног оплемењивања, увоз добијених производа добијених од еквивалентне робе, пре извоза робе коју замењује.

Сматра се да је овлашћени привредни субјекат за царинска поједностављења испунио услов да је правилно спровођење поступка обезбеђено, ако је активност која се односи на употребу еквивалентне робе за тај поступак узета у обзир у одобрењу из члана 27. став 3. тачка 1) овог закона.

Употреба еквивалентне робе не одобрава се у следећим случајевима:

1) ако се само уобичајени облици поступања дефинисани у члану 191. овог закона спроводе у поступку активног оплемењивања;

2) ако се забрана повраћаја или изузећа од плаћања увозних дажбина примењује на робу без порекла употребљену за производњу добијених производа у поступку активног оплемењивања, за коју се доказ о пореклу издаје или израђује у оквиру преференцијалног аранжмана између Републике Србије и одређених земаља или територија ван царинског подручја Републике Србије или групе таквих земаља или територија;

3) ако би то довело до неоправдане погодности у вези са увозним дажбинама или ако је то прописима предвиђено.

У случају из става 4. тачка 3) овог члана, ако добијени производи подлежу извозним дажбинама када се не извозе у контексту поступка активног оплемењивања, носилац одобрења полаже обезбеђење како би осигурао плаћање извозних дажбина ако се страна роба не увезе у року из члана 221. став 5. овог закона.

Овлашћења Владе

Члан 194.

Влада прописује:

1) изузетке од услова из члана 193. став 3. овог закона;

2) услове под којима се еквивалентна роба користи у складу са чланом 193. став 4. овог закона;

3) случајеве у којима се еквивалентна роба користи у поступку привременог увоза, у складу са чланом 193. став 4. тачка 2) овог закона;

4) случајеве у којима се употреба еквивалентне робе не одобрава у складу са чланом 193. став 6. тачка 3) овог закона;

5) формалности за поступање са еквивалентном робом чија је употреба одобрена у складу са чланом 193. став 4. овог закона.

ГЛАВА II ТРАНЗИТ

ОДЕЉАК 1
СПОЉНИ И УНУТРАШЊИ ТРАНЗИТ

Спољни транзит

Члан 195.

У поступку спољног транзита, страна роба може да се креће од једне тачке до друге унутар царинског подручја Републике Србије, а да не подлеже следећем:

- 1) увозним дажбинама;
- 2) другим дажбинама које се наплаћују при увозу;
- 3) мерама трговинске политике, ако оне не забрањују улазак робе на царинско подручје Републике Србије или излазак са њега.

У случајевима које пропише Влада, домаћа роба се ставља у поступак спољног транзита.

Кретање стране робе из става 1. овог члана врши се на један од следећих начина:

- 1) у складу са спољним националним поступком транзита;
- 2) у складу са Конвенцијом ТИР, под условом:
 - (1) да почиње ван царинског подручја Републике Србије или се завршава ван њега,
 - (2) да се врши између две тачке на царинском подручју Републике Србије преко државе или територије ван царинског подручја Републике Србије;
- 3) у складу са Конвенцијом АТА/Истанбулском конвенцијом, у делу који се односи на транзит;
- 4) на основу обрасца 302 предвиђеног Споразумом између држава чланица Северноатлантског уговора о правном положају њихових снага, који је потписан у Лондону 19. јуна 1951. године;
- 5) применом поштанског система у складу са актима Светског поштанског савеза, ако робу превозе лица која су носиоци права и обавеза или се роба превози за њих.

Унутрашњи транзит

Члан 196.

У поступку унутрашњег транзита и под условима из става 2. овог члана, домаћа роба се може кретати од једне до друге тачке унутар царинског подручја Републике Србије и проћи кроз државу или територију ван тог царинског подручја, без промене царинског статуса.

Кретање домаће робе из става 1. овог члана врши се на један од следећих начина:

- 1) у унутрашњем националном поступку транзита – под условом да је таква могућност предвиђена међународним споразумом;

- 2) у складу са Конвенцијом ТИР;
- 3) у складу са Конвенцијом АТА/Истанбулском конвенцијом, у делу који се односи на транзит;
- 4) на основу обрасца 302 предвиђеног Споразумом између држава чланица Северноатлантског уговора о правном положају њихових снага, који је потписан у Лондону 19. јуна 1951. године;
- 5) применом поштанског система у складу са актима Светског поштанског савеза, ако робу превозе носиоци права и обавеза или се роба превози за њих у складу са тим актима.

Овлашћени прималац за потребе ТИР

Члан 197.

Царински орган може, на захтев, дати одобрење лицу, наведеном као „овлашћени прималац“ да прими робу која се креће у складу са Конвенцијом ТИР на одобреном месту, тако да се поступак заврши у складу са чланом 1. став 1. тачка г) Конвенције ТИР.

Овлашћења Владе

Члан 198.

Влада прописује:

- 1) случајеве у којима домаћа роба треба да се стави у поступак спољног транзита у складу са чланом 195. став 2. овог закона;
- 2) услове за давање одобрења из члана 197. овог закона;
- 3) поступак и формалности које се примењују на кретање робе на царинском подручју Републике Србије из чл. 195. став 3. тач. 2)–5) и члана 196. став 2. тач. 2)–5) овог закона.

ОДЕЉАК 2 НАЦИОНАЛНИ ПОСТУПАК ТРАНЗИТА

Обавезе носиоца националног поступка транзита, превозника и примаоца робе

Члан 199.

Носилац националног поступка транзита одговоран је за:

- 1) допремање робе у непромењеном стању и захтеваних података одредишној царинарници у прописаном року и у складу са мерама које је предузео царински орган како би обезбедио идентификацију робе;
- 2) поштовање царинских одредаба које се односе на поступак;
- 3) полагање обезбеђења како би се осигурало плаћање износа увозних или извозних дажбина који одговарају царинском дугу или износа других дажбина које могу настати за робу, осим ако није другачије предвиђено царинским прописима.

Обавеза носиоца поступка испуњена је, а поступак транзита се завршава када су роба стављена у поступак и захтевани подаци доступни одредишној царинарници у складу са царинским прописима.

Превозник или прималац робе који прихвати робу, а зна да се она креће у националном поступку транзита одговоран је и за достављање робе у непромењеном стању одредишној царинарници у прописаном року и у складу са мерама које је предузео царински орган како би обезбедио њену идентификацију.

На захтев лица, царински орган може дати одобрење за било које од следећих поједностављења у вези са стављањем робе у национални поступак транзита или завршетком тог поступка:

- 1) статус овлашћеног пошиљаоца, који дозвољава носиоцу одобрења да ставља робу у национални поступак транзита без достављања робе царинарници;
- 2) статус овлашћеног примаоца, који дозвољава носиоцу одобрења да прима робу која се креће у националном поступку транзита на одобреном месту, како би се поступак завршио у складу са чланом 199. став 2. овог закона;
- 3) употребу пломби посебне врсте, ако се пломбирање захтева да би се обезбедила идентификација робе која је стављена у национални поступак транзита;
- 4) употребу декларације са мањим бројем података за стављање робе у национални поступак транзита;
- 5) употребу електронског транспортног документа као декларације за стављање робе у национални поступак транзита, под условом да он садржи податке те декларације и да су ти подаци доступни царинском органу на поласку и на одредишту, како би се омогућио царински надзор робе и окончање поступка.

Роба која пролази кроз територију земље или територију ван царинског подручја Републике Србије у спољном националном поступку транзита

Члан 200.

Спољни национални поступак транзита примењује се на робу која пролази кроз земљу или територију ван царинског подручја Републике Србије, ако је испуњен један од следећих услова:

- 1) да је та могућност предвиђена међународним споразумом;
- 2) да се превоз кроз ту земљу или територију врши на основу јединственог транспортног документа састављеног на царинском подручју Републике Србије.

У случају из става 1. тачка 2) овог члана, спољни национални поступак транзита суспендује се док је роба ван царинског подручја Републике Србије.

Овлашћења Владе

Члан 201.

Влада прописује:

- 1) услове под којима се дају одобрења из члана 199. став 4. овог закона;
- 2) поступак и формалности за:
 - (1) стављање робе у национални поступак транзита и завршетак тог поступка,
 - (2) примену поједностављења из члана 199. став 4. овог закона;
- 3) царински надзор над робом која пролази кроз територију земље или територију ван царинског подручја Републике Србије у спољном националном поступку транзита из члана 200. овог закона.

ГЛАВА III СМЕШТАЈ РОБЕ

ОДЕЉАК 1 ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Област примене

Члан 202.

У поступку смештаја, страна роба може се смештати на царинском подручју Републике Србије, а да не подлеже:

- 1) плаћању увозних дажбина;
- 2) другим дажбинама које се плаћају при увозу;
- 3) мерама трговинске политике, ако се њима не забрањује улазак робе на царинско подручје Републике Србије или излазак из њега.

Домаћа роба може да се стави у поступак царинског складиштења или у поступак слободне зоне у складу са посебним прописима или да би се остварило право утврђено одлуком којом се одобрава повраћај или отпуст увозних дажбина.

Царински орган може, ако постоји економска потреба и ако нема сметњи за спровођење царинског надзора, одобрити смештај домаће робе у царинском складишту и за ту робу се не сматра да је у поступку царинског складиштења.

Трајање поступка смештаја

Члан 203.

Држање робе у поступку смештаја није временски ограничено.

Царински орган може одредити рок до којег се поступак смештаја мора окончати, нарочито ако врста и природа робе могу, у случају дуготрајног смештаја, представљати претњу по здравље људи, животиња и биљака или по животну средину.

Овлашћење Владе

Члан 204.

Влада прописује поступак и начин за стављање робе из члана 202. став 2. овог закона у поступак царинског складиштења или поступак слободне зоне.

ОДЕЉАК 2 ЦАРИНСКО СКЛАДИШТЕЊЕ

Смештај робе у царинско складиште

Члан 205.

У поступку царинског складиштења страна роба може се смештати у просторијама или на другом месту које је царински орган одобрио за тај поступак и које је под царинским надзором (царинска складишта).

Царинско складиште може бити јавно царинско складиште, које може да користи свако лице ради складиштења робе или приватно царинско складиште, намењено за смештај робе од стране носиоца одобрења за царинско складиштење.

Роба стављена у поступак царинског складиштења може бити привремено изнета из царинског складишта и то изношење, осим у случајевима више силе, царински орган унапред одобрава.

Оплемењивање

Члан 206.

Царински орган може, ако постоји економска потреба и царински надзор неће бити угрожен, одобрити да се радње прераде робе у поступку активног оплемењивања или употребе у посебне сврхе обавља у царинском складишту, под условима предвиђеним за те поступке.

Роба из става 1. овог члана не сматра се робом у поступку царинског складиштења.

Одговорност носиоца одобрења или поступка

Члан 207.

Носилац одобрења и носилац поступка одговорни су за:

- 1) обезбеђивање да се роба у поступку царинског складиштења не изузима испод царинског надзора; и
- 2) испуњавање обавеза које произлазе из смештаја робе обухваћене поступком царинског складиштења.

Изузетно од става 1. овог члана, ако се одобрење односи на јавно царинско складиште, њиме се може предвидети да се одговорност из става 1. тач. 1) или 2) овог члана преносе искључиво на носиоца поступка.

Носилац поступка је одговоран за испуњавање обавеза које произлазе из поступка царинског складиштења.

ОДЕЉАК 3 СЛОБОДНЕ ЗОНЕ

Одређивање слободних зона

Члан 208.

Влада може одредити делове царинског подручја Републике Србије као слободне зоне.

За сваку слободну зону одређује се подручје које обухвата места улаза и излаза.

Слободне зоне морају бити ограђене.

Подручје и места улаза и излаза из слободних зона предмет су царинског надзора.

Лица, роба и превозна средства могу да улазе у или излазе из слободне зоне само преко места улаза и излаза и могу да буду предмет царинске контроле.

Грађевински објекти и делатности у слободним зонама

Члан 209.

Изградња било ког грађевинског објекта у слободној зони захтева претходно одобрење царинског органа.

Привредне делатности у слободној зони обављају се под условима који су прописани овим законом. Царински орган мора бити унапред обавештен о обављању привредних делатности у слободној зони.

Царински орган може увести забране или ограничења за делатности наведене у ставу 2. овог члана, због природе робе или захтева царинског надзора или сигурносних и безбедносних захтева.

Царински орган може забранити обављање делатности у слободној зони лицима која не пруже неопходни доказ о поштовању царинских прописа.

Допремање робе у слободну зону и стављање у поступак

Члан 210.

Роба **која се уноси*** у слободну зону допрема се царинарници и подлеже примени царинских формалности у следећим случајевима:

- 1) ако **се уноси*** у слободну зону директно са подручја ван царинског подручја Републике Србије;
- 2) ако је била стављена у царински поступак који је завршен или раздужен када је стављена у поступак слободне зоне;
- 3) ако се ставља у поступак слободне зоне како би остваривала право на основу одлуке којом се одобрава повраћај или отпуст увозних дажбина;
- 4) ако су другим прописима предвиђене такве формалности.

Роба **која се уноси*** у слободну зону у околностима другачијим од оних из става 1. овог члана, не допрема се царинарници.

Не искључујући примену одредбе члана 211. овог закона, роба унета у слободну зону сматра се стављеном у поступак слободне зоне:

- 1) у тренутку њеног уласка у слободну зону, осим ако већ није била стављена у други царински поступак; или

2) у тренутку када је поступак транзита завршен, осим ако није одмах стављена у наредни царински поступак.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Домаћа роба у слободним зонама

Члан 211.

Домаћа роба може се унети, сместити, премештати, употребљавати, прерађивати или трошити у слободној зони. У тим случајевима се за робу не сматра да је у поступку слободне зоне.

На захтев лица, царински орган утврђује царински статус робе као домаће у случају:

- 1) домаће робе која је ушла у слободну зону;
- 2) домаће робе која је подвргнута радњама прераде у слободној зони;
- 3) робе која је стављена у слободан промет у слободној зони.

Страна роба у слободним зонама

Члан 212.

Страна роба, док је у слободној зони, може се ставити у слободан промет, поступак активног оплемењивања, привременог увоза или употребе у посебне сврхе, под условима утврђеним за те поступке.

У случајевима из става 1. овог члана се за робу не сматра да је у поступку слободне зоне.

Одредба става 1. овог члана не искључује употребу или коришћење робе чије стављање у слободан промет или привремени увоз не би имало за нужну последицу примену увозних дажбина или мера у оквиру пољопривредне или трговинске политике, осим ако је одредбама које се односе на залихе другачије прописано.

У случају употребе или потрошње из става 3. овог члана, не захтева се декларација за стављање у слободан промет или поступак привременог увоза.

Изузетно од става 4. овог члана, декларација за слободан промет се захтева ако је роба предмет квота или тарифних максимума.

Изношење робе из слободне зоне

Члан 213.

Не искључујући примену других прописа, роба из слободне зоне може се извести или поново извести са царинског подручја Републике Србије или унети на други део царинског подручја Републике Србије.

Одредбе чл. 118–132. овог закона примењују се на робу изнету из слободне зоне у друге делове царинског подручја Републике Србије.

Царински статус робе

Члан 214.

Ако се роба изнесе из слободне зоне на други део царинског подручја Републике Србије или стави у царински поступак, сматра се страном робом, осим ако њен царински статус као домаће робе није био доказан.

Ради примене извозних дажбина, извозних дозвола или извозних контролних мера утврђених пољопривредном или трговинском политиком, роба из става 1. овог члана се сматра домаћом робом, осим ако није утврђено да нема царински статус домаће робе.

ГЛАВА IV ПОСЕБНА УПОТРЕБА

ОДЕЉАК 1 ПРИВРЕМЕНИ УВОЗ

Област примене

Члан 215.

У поступку привременог увоза страна роба намењена поновном извозу може бити предмет посебне употребе на царинском подручју Републике Србије, са потпуним или делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина и не подлеже:

- 1) другим дажбинама које се плаћају при увозу у складу са прописима;
- 2) мерама трговинске политике, ако се њима не забрањује улазак робе на царинско подручје Републике Србије или излазак из њега.

Поступак привременог увоза може се користити ако су испуњени следећи услови:

- 1) роба није намењена подвргавању било каквој измени, осим нормалном смањењу вредности услед њене употребе;
- 2) могуће је обезбедити да се роба која је стављена у поступак привременог увоза може идентификовати, осим ако, имајући у виду природу робе или предвиђену употребу, због одсуства мера за идентификацију неће доћи до злоупотребе поступка или, у случају из члана 199. овог закона, ако се поштовање услова утврђених за еквивалентну робу може проверити;
- 3) носилац поступка је пословно настањен ван царинског подручја Републике Србије, осим ако није другачије предвиђено;
- 4) испуњени су услови за потпуно или делимично ослобођење од плаћања дажбина утврђени царинским прописима.

Влада прописује случајеве посебне употребе из става 1. овог члана и услове наведене у ставу 2. тачка 4) овог члана, као и рокове за примену поступка привременог увоза са потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина.

Рок у ком роба може остати у поступку привременог увоза

Члан 216.

Царински орган одређује рок у коме се роба стављена у поступак привременог увоза мора поново извести или ставити у нови царински поступак. Тај рок мора бити довољно дуг да сврха одобрене употребе може да се оствари.

Осим ако није другачије предвиђено, максималан рок током којег роба може остати у поступку привременог увоза за исте сврхе и под одговорношћу истог носиоца одобрења је 24 месеца, чак и ако је поступак окончан стављањем робе у други посебан поступак и њеним накнадним стављањем, поново, у поступак привременог увоза.

Ако се, у изузетним околностима, одобрена употреба не може постићи у року из ст. 1. и 2. овог члана, царински орган може одобрити разумно продужење тог рока, на образложен захтев носиоца одобрења.

Укупни рок током којег роба може остати у поступку привременог увоза не може бити дужи од 10 година, осим у случају непредвиђеног догађаја.

Износ увозних дажбина у случају привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина

Члан 217.

Износ увозних дажбина за робу стављену у поступак привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина је 3% од износа увозних дажбина који би требало да се плати на ту робу да је стављена у слободан промет на дан када је стављена у поступак привременог увоза.

Износ из става 1. овог члана одређује се за сваки месец или за део месеца у којем се роба налазила у поступку привременог увоза са делимичним ослобађањем од увозних дажбина.

Износ увозних дажбина које се наплаћају не може бити већи од износа који би требало платити да је роба била стављена у слободан промет на дан кад је била стављена у поступак привременог увоза.

ОДЕЉАК 2

УПОТРЕБА У ПОСЕБНЕ СВРХЕ

Поступак употребе робе у посебне сврхе

Члан 218.

У поступку употребе у посебне сврхе, роба може бити стављена у слободан промет уз ослобођење од плаћања увозних дажбина или уз нижу стопу царине ради њене употребе у посебне сврхе.

Ако је роба у фази производње у којој би се само прописана употреба у посебне сврхе могла економично применити, царински орган у одобрењу може утврдити услове под којима се роба сматра употребљеном за сврхе за које је прописана примена ослобођења од плаћања увозних дажбина или нижа стопа царине.

Ако је роба погодна за виšekратну употребу и царински орган то сматра одговарајућим како би се избегла злоупотреба, царински надзор се наставља током периода који не прелази две године од датума њене прве употребе за сврхе утврђене за примену ослобођења од плаћања увозних дажбина или ниже стопе царине.

Царински надзор у поступку употребе у посебне сврхе завршава се у следећим случајевима:

- 1) ако је роба употребљена за сврхе утврђене за примену ослобођења од плаћања увозних дажбина или ниже стопе царине;
- 2) ако је роба изнета са царинског подручја Републике Србије, уништена или уступљена држави;
- 3) ако је роба употребљена за друге сврхе, осим оних утврђених за примену ослобођења од плаћања увозних дажбина или ниже стопе царине, а увозне дажбине које се примењују на робу су плаћене.

Ако се захтева норматив, члан 219. овог закона примењује се и на поступак употребе у посебне сврхе.

Остаци и отпаци који су резултат обраде или прераде робе у складу са прописаном употребом у посебне сврхе и губици услед природних отпадака сматрају се робом којој је одређена употреба у посебне сврхе.

Остаци и отпаци који су резултат уништавања робе стављене у поступак употребе у посебне сврхе сматрају се стављеним у поступак царинског складиштења.

ГЛАВА V ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ

ОДЕЉАК 1 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Норматив

Члан 219.

Осим у случајевима у којима је норматив прецизиран прописима Републике Србије који уређују посебне области, царински орган утврђује норматив или просечан норматив радњи прераде или, по потреби, метод одређивања таквог норматива.

Норматив или просечан норматив одређују се на основу стварних околности у којима се радња прераде спроводи или треба да се спроведе. Норматив се, по потреби, може прилагодити, у складу са **чланом 20.*** овог закона.

*Службени гласник РС, број 118/2021

ОДЕЉАК 2 АКТИВНО ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ

Област примене

Члан 220.

Не искључујући примену одредбе **члана 193.*** овог закона, у поступку активног оплеменења страна роба може се употребити на царинском подручју Републике Србије у једној или више радњи прераде, а да та роба не подлеже:

- 1) плаћању увозних дажбина;
- 2) другим дажбинама које се плаћају при увозу, у складу са посебним прописима;

3) мерама трговинске политике, ако се њима не забрањује улазак робе на царинско подручје Републике Србије или излазак из тог подручја.

Поступак активног оплемењивања може се применити у случајевима различитим од поправке и уништења само ако се, не доводећи у питање употребу додатне производне опреме, роба која је стављена у поступак може препознати у добијеним производима.

У случају из члана 193. овог закона, поступак се може применити ако се поштовање услова утврђених за еквивалентну робу може проверити.

Поред случајева из ст. 1. и 2. овог члана, поступак активног оплемењивања се такође може применити и на:

1) робу намењену испитивању како би се осигурала њена усклађеност са техничким захтевима за њено стављање у слободан промет;

2) робу која треба да се подвргне уобичајеним облицима поступања у складу са чланом 191. овог закона.

*Службени гласник РС, број 118/2021

Рок за окончање поступка активног оплемењивања

Члан 221.

Царински орган одређује рок у којем поступак активног оплемењивања треба да се оконча, у складу са чланом 187. овог закона.

Рок из става 1. овог члана тече од дана када је страна роба стављена у поступак, а одређује се узимајући у обзир време потребно за обављање радње прераде и окончање поступка.

Царински орган може одобрити разумно продужење рока утврђеног у складу са ставом 1. овог члана, на образложен захтев носиоца одобрења.

Одобрењем се може предвидети да се рок који почиње да тече у току месеца, квартала или полугодишта завршава последњег дана наредног месеца, квартала или полугодишта.

У случају претходног извоза у складу са чланом 193. став 4. тачка 3) овог закона, одобрењем се утврђује рок у коме страна роба мора бити декларисана за поступак активног оплемењивања, узимајући у обзир време потребно за набавку и превоз до царинског подручја Републике Србије.

Рок из става 5. овог члана утврђује се у месецима и не сме да прелази шест месеци. Рок почиње да тече од дана прихватања извозне декларације за добијене производе израђених од еквивалентне робе.

На захтев носиоца одобрења рок од шест месеци из става 6. овог члана може се продужити, чак и након истека, под условом да укупни рок не прелази 12 месеци.

Привремени поновни извоз робе ради даљег оплемењивања

Члан 222.

На захтев лица, царински орган може одобрити да део робе или сва роба стављена у поступак активног оплемењивања или добијени производи, буду

привремено поново извезени ради даљег оплемењивања ван царинског подручја Републике Србије, у складу са условима утврђеним за поступак пасивног оплемењивања.

ОДЕЉАК 3 ПАСИВНО ОПЛЕМЕЊИВАЊЕ

Област примене

Члан 223.

У поступку пасивног оплемењивања домаћа роба може бити привремено извезена са царинског подручја Републике ради подвргавања радњама прераде. Производи који настану у поступку пасивног оплемењивања могу се ставити у слободан промет са потпуним или делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, на захтев носиоца одобрења или другог лица пословно настањеног на царинском подручју Републике Србије, под условом да је то лице добило сагласност носиоца одобрења и да су услови из одобрења испуњени.

Пасивно оплемењивање се не дозвољава за домаћу робу:

- 1) чијим извозом се стиче право на повраћај или отпуст увозних дажбина;
- 2) која је, пре извоза, стављена у слободан промет са ослобођењем од плаћања дажбине или са нижом стопом царине ради њене употребе у посебне сврхе, све док сврха такве употребе није испуњена, осим ако се радња прераде односи на поправку;
- 3) чијим извозом се стиче право на доделу извозних накнада;
- 4) чијим извозом се стиче право на доделу других финансијских погодности, различитих од оних из тачке 3) овог става, одобрених у складу са пољопривредном политиком.

Царински орган одређује рок у којем се роба која је привремено извезена мора поново увести на царинско подручје Републике Србије у облику добијених производа и ставити у слободан промет, како би могла имати погодности у облику потпуног или делимичног ослобођења од плаћања увозних дажбина. Царински орган може одобрити разумно продужење тог рока, на образложен захтев носиоца одобрења.

Роба поправљена без плаћања

Члан 224.

Ако је поступак пасивног оплемењивања одобрен ради поправке привремено извезене робе, та роба може бити стављена у слободан промет с потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, ако се царинском органу докаже да је роба поправљена без плаћања због уговорене или због законом прописане гарантне обавезе или због производног недостатка или оштећења материјала.

У случају кад су производни недостатак или оштећени материјал били установљени у време првог стављања робе у слободан промет одредба става 1. овог члана не примењује се.

Роба која је поправљена или замењена на основу међународног споразума*

*Службени гласник РС, број 118/2021

Члан 224а*

Потпуно ослобођење од плаћања увозних дажбина одобрава се за прерађене производе који су добијени од робе која је стављена у поступак пасивног оплемењивања, ако се, на начин прихватљив за царински орган, утврди:*

1) да је та роба поправљена или измењена у држави или царинској територији ван царинског подручја Републике Србије, с којима је Република Србија закључила међународни споразум, којим је предвиђено такво ослобођење;*

2) да су испуњени услови за ослобођење од плаћања увозних дажбина утврђени у споразуму из тачке 1) овог става.*

Став 1. овог члана не примењује се на прерађене производе који су добијени од еквивалентне робе из члана 193. овог закона и на производе за замену из чл. 225. и 226. овог закона.*

*Службени гласник РС, број 118/2021

Систем стандардне замене

Члан 225.

У систему стандардне замене добијени производ, у складу са ст. 2–5. овог члана, може бити замењен увозним производом („производ за замену”).

Царински орган, на захтев лица, одобрава употребу система стандардне замене ако радње прераде укључују поправку домаће робе која није предмет мера утврђених пољопривредном политиком или посебних аранжмана примењивих на одређену робу која је резултат оплемењивања пољопривредних производа.

Производи за замену морају имати исту тарифну ознаку, исти квалитет и исте техничке карактеристике које би роба са недостацима имала да је била подвргнута поправци.

Ако је роба са недостацима коришћена пре извоза и производи за замену морају бити коришћени.

Царински орган може дозволити изузетке од примене става 4. овог члана ако се производи за замену испоручују бесплатно на основу уговорене или законске гарантне обавезе или због производног недостатка робе или оштећеног материјала.

Одредбе које се примењују на добијене производе примењују се на производе за замену.

Претходни увоз производа за замену

Члан 226.

Царински орган, на захтев лица, може одобрити да се под прописаним условима производи за замену увезу пре него што се роба са недостацима извезе.

У случају претходног увоза из става 1. овог члана, мора се положити обезбеђење, које обухвата износ увозних дажбина који би требало да се плати ако се роба са недостацима не извезе у складу са ставом 3. овог члана.

Роба са недостацима се мора извести у року од два месеца од дана када царински орган прихвати декларацију за стављање у слободан промет производа за замену.

Ако, у изузетним околностима, роба са недостацима не може бити извезена у року из става 3. овог члана, царински орган може одобрити разумно продужење тог рока, на образложен захтев носиоца одобрења.

ДЕО ОСМИ

ИЗНОШЕЊЕ РОБЕ ИЗ ЦАРИНСКОГ ПОДРУЧЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ГЛАВА I

ФОРМАЛНОСТИ ПРЕ ИЗНОШЕЊА РОБЕ

Подношење декларације пре отпреме

Члан 227.

Роба која се износи са царинског подручја Републике Србије мора да буде обухваћена декларацијом пре отпреме, која треба да се поднесе надлежној царинарници у одређеном року пре изношења са царинског подручја.

Изузетно од става 1. овог члана, декларација пре отпреме не подноси се:

- 1) за превозна средства и робу која се њима превози, а која само пролазе преко ваздушног простора царинског подручја Републике Србије без заустављања унутар тог подручја; или
- 2) у другим посебним случајевима, ако је то оправдано врстом робе или саобраћаја или ако се то захтева међународним споразумима.

Декларација пре отпреме се подноси у форми:

- 1) декларације, ако се роба која се износи са царинског подручја Републике Србије ставља у царински поступак за који се таква декларација захтева;
- 2) декларације о поновном извозу, у складу са чланом 233. овог закона;
- 3) излазне сажете декларације, у складу са чланом 234. овог закона.

Декларација пре отпреме садржи податке неопходне за анализу ризика за сигурносне и безбедносне потребе.

Анализа ризика

Члан 228.

Царинарница којој се подноси декларација пре отпреме из члана 227. овог закона, обезбеђује да се у одређеном року, на основу те декларације

изврши анализа ризика, пре свега за сигурносне и безбедносне потребе, и предузима неопходне мере на основу резултата те анализе.

Овлашћења Владе

Члан 229.

Влада одређује:

- 1) рок из члана 227. став 1. овог закона, у ком декларација пре отпреме треба да се поднесе пре него што се роба изнесе са царинског подручја Републике Србије, узимајући у обзир врсту саобраћаја;
- 2) посебне случајеве у којима се одустаје од обавезе подношења декларације пре отпреме, у складу са чланом 227. став 2. тачка 2) овог закона;
- 3) рок из члана 228. овог закона, у ком треба извршити анализу ризика, узимајући у обзир рок из члана 227. став 1. овог закона.

ГЛАВА II

ФОРМАЛНОСТИ ПРИ ИЗЛАСКУ РОБЕ

Царински надзор и формалности при изласку

Члан 230.

Роба која се износи са царинског подручја Републике Србије предмет је царинског надзора и може бити предмет царинске контроле. По потреби, царински орган може одредити итинерер који ће се користити и рок који се мора поштовати када се роба износи са царинског подручја.

Робу која се износи са царинског подручја Републике Србије царинарници на излазу допрема једно од следећих лица:

- 1) лице које износи робу са царинског подручја Републике Србије;
- 2) лице у чије име или за чији рачун поступа лице које износи робу са царинског подручја Републике Србије;
- 3) лице које преузима одговорност за превоз робе пре њеног изласка са царинског подручја Републике Србије.

Роба која се износи са царинског подручја Републике Србије може бити предмет:

- 1) повраћаја или отпуста увозних дажбина;
- 2) плаћања извозних накнада;
- 3) наплате извозних дажбина;
- 4) формалности које се захтевају у погледу других дажбина које се наплаћују при увозу у складу са посебним прописима;
- 5) према потреби, одређена роба може да подлеже забранама и ограничењима која су оправдана на основу јавног морала, јавног поретка или јавне безбедности, заштите здравља и живота људи, животиња или биљака, заштите животне средине, заштите националног блага које има уметничку, историјску или археолошку вредност и заштите индустријске

својине или права комерцијалне својине, контроле прекурсора, забранама и ограничењима која се односе на робу којом се повређују одређена права интелектуалне својине и на готовину, као и на основу спровођења мера за очување и управљање рибарством и мера трговинске политике.

Пуштање робе ради изласка одобрава царински орган, под условом да се роба изнесе са царинског подручја у истом стању као када је:

- 1) прихваћена декларација или декларација за поновни извоз; или
- 2) поднета излазна сажета декларација.

Овлашћења Владе

Члан 231.

Влада ближе прописује спровођење царинског надзора и формалности при изласку робе са царинског подручја Републике Србије из члана 230. овог закона.

ГЛАВА III ИЗВОЗ И ПОНОВНИ ИЗВОЗ

Извоз робе

Члан 232.

Домаћа роба која се износи са царинског подручја Републике Србије ставља се у поступак извоза.

Одредба става 1. овог члана не примењује се на домаћу робу:

- 1) која је стављена у поступак пасивног оплемењивања;
- 2) која је изнета са царинског подручја Републике Србије након што је била стављена у поступак употребе у посебне сврхе;
- 3) која је испоручена ради снабдевања ваздухоплова и бродова уз ослобођење од плаћања пореза на додату вредност или акциза, без обзира на одредиште ваздухоплова или брода, за коју се захтева доказ о таквој испоруци;
- 4) која је стављена у поступак унутрашњег транзита;
- 5) која се креће привремено ван царинског подручја Републике Србије у складу са чланом 137. овог закона.

Формалности прописане царинским прописима, које се односе на извозну царинску декларацију, примењују се у случајевима из става 2. тач. 1), 2) и 3) овог члана.

Поновни извоз стране робе

Члан 233.

За страну робу која се износи са царинског подручја Републике Србије надлежном царинском органу се подноси декларација за поновни извоз.

На декларацију за поновни извоз примењују се чл. 139–169. овог закона.

Одредба става 1. овог члана не примењује се на робу:

- 1) која је стављена у поступак спољног транзита и која само пролази преко царинског подручја Републике Србије;
- 2) која се претовара унутар слободне зоне или се директно поново извози из слободне зоне;
- 3) у привременом смештају која се директно поново извози из простора за привремени смештај.

ГЛАВА IV
ИЗЛАЗНА САЖЕТА ДЕКЛАРАЦИЈА

Подношење излазне сажете декларације

Члан 234.

Ако се роба износи са царинског подручја Републике Србије, а декларација или декларација за поновни извоз није поднета као декларација пре отпреме, излазној царинарници подноси се излазна сажета декларација.

Царински орган може да дозволи подношење излазне сажете декларације другој царинарници, под условом да та царинарница одмах достави неопходне податке или их учини електронски доступним излазној царинарници.

Излазну сажету декларацију подноси превозник.

Излазну сажету декларацију може поднети и једно од следећих лица:

- 1) извозник, пошиљалац или друго лице у чије име и за чији рачун превозник иступа;
- 2) свако лице које може допремити робу или организовати њено допремање излазној царинарници.

Царински орган може прихватити да се комерцијални, лучки и транспортни информациони системи користе за подношење излазне сажете декларације, под условом да садрже неопходне податке за такву декларацију и да су ти подаци доступни у одређеном року, пре него што се роба изнесе са царинског подручја Републике Србије.

Уместо подношења излазне сажете декларације царински орган може прихватити подношење обавештења и приступ подацима излазне сажете декларације у рачунарском систему привредног субјекта.

Измена и поништавање излазне сажете декларације

Члан 235.

Декларанту се може, на његов захтев, одобрити да измени један или више података излазне сажете декларације или више њих након што је она поднета.

Измене из става 1. овог члана нису могуће након што је царински орган:

- 1) обавестио лице које је поднело излазну сажету декларацију да намерава да прегледа робу;

2) утврдио да је један или више података из излазне сажете декларације нетачан или непотпун;

3) већ одобрио пуштање робе.

Ако се роба за коју је излазна сажета декларација била поднета не изнесе са царинског подручја, царински орган поништава ту декларацију, **без одлагања, у следећим случајевима:***

1) на захтев декларанта;

2) након истека 150 дана од дана подношења декларације.*

*Службени гласник РС, број 118/2021

Овлашћења Владе

Члан 236.

Влада прописује:

1) начин подношења излазне сажете декларације из члана 234. овог закона;

2) услове за измену или допуну и начин измене и допуне излазне сажете декларације, у складу са чланом 235. став 1. овог закона;

3) услове за поништавање и начин поништавања излазне сажете декларације, у складу са чланом 235. став 3. овог закона.

ГЛАВА V

ОБАВЕШТЕЊЕ О ПОНОВНОМ ИЗВОЗУ

Подношење обавештења о поновном извозу

Члан 237.

Ако се страна роба из члана 233. став 3. тач. 2) и 3) овог закона, износи са царинског подручја Републике Србије и ако се одустане од обавезе подношења излазне сажете декларације за ту робу, подноси се обавештење о поновном извозу.

Обавештење о поновном извозу излазној царинарници подноси лице одговорно за допремање робе при изласку у складу са чланом 230. став 2. овог закона.

Обавештење о поновном извозу садржи податке неопходне за окончање поступка слободне зоне или за завршетак привременог смештаја.

Царински орган може да прихвати да се комерцијални, лучки и транспортни информациони системи користе за подношење обавештења о поновном извозу, под условом да садрже неопходне податке за такво обавештење и да су ти подаци доступни пре него што се роба изнесе са царинског подручја Републике Србије.

Царински орган може да прихвати, уместо подношења обавештења о поновном извозу, подношење обавештења и приступ подацима из обавештења о поновном извозу у рачунарском систему привредног субјекта.

Измена и поништавање обавештења о поновном извозу

Члан 238.

На захтев декларанта може се одобрити да измени један или више података у обавештењу о поновном извозу након што је оно поднето.

Измене из става 1. овог члана нису могуће након што је царински орган:

- 1) обавестио лице које је поднело обавештење о поновном извозу да намерава да прегледа робу;
- 2) утврдио да је један или више података из обавештења о поновном извозу нетачан или непотпун;
- 3) већ одобрио пуштање робе за излазак.

Ако се роба за коју је обавештење о поновном извозу поднето не изнесе са царинског подручја Републике Србије, царински орган поништава то обавештење, **без одлагања, у следећим случајевима:***

- 1) на захтев декларанта;

2) након истека 150 дана од дана подношења обавештења.*

*Службени гласник РС, број 118/2021

Овлашћења Владе

Члан 239.

Влада прописује начин:

- 1) подношења обавештења о поновном извозу из члана 237. овог закона;
- 2) измене обавештења о поновном извозу, у складу са чланом 238. став 1. овог закона;
- 3) поништавања обавештења о поновном извозу у складу са чланом 238. став 3. овог закона.

ГЛАВА VI

ОСЛОБОЂЕЊЕ ОД ПЛАЋАЊА ИЗВОЗНИХ ДАЖБИНА

Ослобођење од плаћања извозних дажбина за домаћу робу која је привремено извезена

Члан 240.

Не искључујући примену одредбе члана 223. овог закона, домаћа роба која је привремено извезена са царинског подручја Републике Србије може се ослободити од плаћања извозних дажбина, под условом да се поново увезе.

ДЕО ДЕВЕТИ ЕЛЕКТРОНСКИ СИСТЕМИ

ГЛАВА I

РАЗВОЈ ЕЛЕКТРОНСКИХ СИСТЕМА

Прелазне мере

Члан 241.

Средства за размену и чување података, која нису технике електронске обраде података из члана 5. став 1. овог закона могу се употребљавати ако електронски системи који су неопходни за примену одредаба овог закона још увек нису оперативни.

Овлашћење Владе

Члан 242.

Влада утврђује начин размене и чувања података у случају из члана 241. овог закона.

Програм рада

Члан 243.

Ради развоја електронских система из члана 241. овог закона, Влада ће утврдити програм рада који се односи на развој и коришћење електронских система.

Програм рада из става 1. овог члана има следеће приоритете:

- 1) усаглашену размену информација на основу међународно прихваћених модела података и формата порука;
- 2) преобликовање царинских и других повезаних процеса, ради побољшања ефикасности, ефективности и једнообразне примене, као и смањења трошкова усклађивања; и
- 3) понуду привредним субјектима широког опсега електронских царинских услуга, омогућавајући им да сарађују на исти начин са царинским органима држава чланица Европске уније.

Програм рада из става 1. овог члана ажурира се редовно.

ДЕО ДЕСЕТИ

ГЛАВА I ЦАРИНСКЕ ПОВЛАСТИЦЕ

Ослобођења од плаћања увозних дажбина за страна лица

Члан 244.

Ослобођени су од плаћања увозних дажбина:

- 1) шефови страних држава, изасланици шефова страних држава у специјалној мисији, као и чланови њихове пратње – на предмете намењене службеној и личној употреби;
- 2) међународне организације – на предмете намењене службеним потребама;
- 3) међународне и друге стране хуманитарне организације – на робу намењену пружању хуманитарне помоћи;
- 4) дипломатска и конзуларна представништва страних држава – на предмете намењене службеним потребама;

5) шефови страних дипломатских и конзуларних представништава и чланови њихових ужих породица – на предмете намењене личној употреби.

Ослобођено је од плаћања увозних дажбина у складу са одредбама међународних уговора:

1) дипломатско особље страних дипломатских представништава и чланови њихових ужих породица – на предмете намењене личној употреби;

2) особље страних дипломатских и конзуларних представништава – на предмете домаћинства.

Предмети ослобођени од плаћања увозних дажбина из ст. 1. и 2. овог члана не могу се отуђити или другом лицу дати на употребу пре пријаве царинском органу и спроведеног поступка царињења.

Повластице из ст. 1. и 2. овог члана не могу користити домаћи држављани нити страни држављани стално настањени у Републици Србији.

Ослобођења од плаћања увозних дажбина за физичка лица

Члан 245.

Ослобођени су од плаћања увозних дажбина:

1) путници који долазе из иностранства – на предмете који служе њиховим личним потребама за време путовања (лични пртљаг), независно од тога да ли их носе са собом или су их дали на превоз возару;

2) домаћи путници, поред предмета личног пртљага – на предмете које уносе из иностранства, ако нису намењени препродаји;

3) страни држављани који су добили држављанство и страни држављани који су добили азил, односно одобрење за стално настањење у Републици Србији – на предмете за своје домаћинство, осим на моторна возила;

4) домаћи држављани – чланови посада домаћих бродова и домаћи држављани, који су по ма ком основу били на раду у иностранству непрекидно најмање две године – на предмете домаћинства, осим на моторна возила;

5) домаћи и страни држављани – на пошиљке мале вредности које бесплатно примају од физичких лица из иностранства, под условом да те пошиљке нису комерцијалне природе;

6) домаћи држављани и страни држављани стално настањени у Републици Србији – на предмете наслеђене у иностранству;

7) домаћи држављани, страни држављани стално настањени у Републици Србији, привредни субјекти, заједнице и друге организације – на одликовања, медаље, спортске трофеје, и друге предмете које добијају у иностранству на такмичењима, изложбама и приредбама од међународног значаја;

8) научници, књижевници и уметници – на сопствена дела која уносе из иностранства;

9) домаћи држављани који живе у пограничном појасу – на производе земљорадње, сточарства, рибарства, пчеларства и шумарства добијене са

својих имања која се налазе у пограничном појасу суседне државе, као и на приплод и остале производе добијене од стоке која се због пољских радова, испаша или зимовања налази на тим имањима;

10) возачи моторних возила – на гориво и мазиво у резервоарима који су фабрички уграђени у моторно возило;

11) особе са инвалидитетом, односно организације особа са инвалидитетом – на предмете намењене за образовање, запошљавање или побољшање друштвеног положаја особа са инвалидитетом, путничке аутомобиле и друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица посебно израђена или прилагођена за употребу од стране особа са инвалидитетом, као и на резервне делове, компоненте или додатке који су посебно направљени за те производе;

12) грађани на специфичну опрему, уређаје и инструменте за здравство и на резервне делове и потрошни материјал за коришћење те опреме, за личну употребу, који се не производе у Републици Србији.

Ослобођења од плаћања увозних дажбина за правна и друга лица

Члан 246.

Ослобођени су од плаћања увозних дажбина:

1) организације Црвеног крста – на робу коју увезу из иностранства, која се не производи у Републици Србији, а која служи за извршавање њихових хуманитарних задатака;

2) ватрогасне и спасилачке организације и друштва – на опрему и делове те опреме који се не производе у Републици Србији, а намењени су за гашење пожара и за спасилачке делатности;

3) музеји и уметничке галерије – на збирке, делове збирки и појединачне предмете који су њима намењени, као и архиви – за архивски материјал;

4) лица, осим физичких, која се баве научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине – на робу која се не производи у Републици Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила;

5) лица, осим физичких – на робу коју бесплатно приме из иностранства за научне, просветне, културне, спортске, хуманитарне, верске, здравствене и социјалне сврхе, као и за заштиту животне средине, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила;

6) лица, осим физичких – на робу коју бесплатно приме из иностранства или је набаве од средстава која су добила из иностранства као новчану помоћ, ако је намењена отклањању последица проузрокованих елементарним непогодама (земљотреси, поплаве, суше, еколошки удеси и сл.), ратом или оружаним сукобом.

Право на ослобођење од плаћања увозних дажбина у складу са одредбом ове тачке, може се остварити ако Влада утврди да су последице

елементарних непогода такве да за њихово отклањање треба дозволити увоз робе уз ослобођење од плаћања царине и ако се та роба увезе у року који одреди Влада;

7) привредни субјекти у области здравства – на специфичну опрему, уређаје и инструменте за здравство и њихове резервне делове и на потрошни материјал за коришћење те опреме, као и за лекове који се користе у болничком лечењу, који се не производе у земљи и ако се увозе ради опремања и потреба тих привредних субјеката у складу са програмима развоја здравства;

8) привредни субјекти за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом – на опрему и резервне делове који се не производе у земљи, а користе се за професионално оспособљавање и радно ангажовање особа са инвалидитетом;

9) лица, осим физичких – на опрему која се не производи у земљи, а служи непосредно за заштиту животне средине;

10) лица, осим физичких – на медаље и плакете које примају из иностранства ради додељивања на међународним такмичењима која се организују у Републици Србији.

Одредбе става 1. тач. 3–10. овог члана примењују се и на предузетнике.

Роба на коју се не плаћају увозне дажбине

Члан 247.

Увозне дажбине не плаћају се на:

- 1) рекламни материјал и узорке који се бесплатно примају из иностранства;
- 2) предмете страних излагача који учествују на међународним сајмовима и продајним изложбама у земљи, које уносе и примају из иностранства ради уобичајене расподеле или потрошње за време одржавања сајмова, односно изложби;
- 3) жигове, патенте, моделе и пратеће исправе, као и пријаве и поднеске за признавање права, који се достављају организацијама за заштиту права интелектуалне својине;
- 4) пошиљке мале вредности, некомерцијалне природе.

Овлашћење Владе

Члан 248.

Влада може да утврди врсту, количину и вредност робе из чл. 244–247. овог закона на коју се не плаћају увозне дажбине, као и рокове, услове и поступак за остваривање права на ослобођење од плаћања увозних дажбина.

Располагање са робом која је ослобођена плаћања или на коју се не плаћају увозне дажбине

Члан 249.

Роба која је била ослобођена од плаћања увозних дажбина у складу са одредбама члана 244, члана 245. став 1. тач. 1), 3) и 4) и чл. 246. и 247. овог закона, у року од три године од дана стављања у слободан промет, не може се отуђити, дати на коришћење другом лицу или друкчије употребити, осим у сврхе за које је била ослобођена од плаћања увозних дажбина, пре него што се увозне дажбине плате. Ова роба не може се давати у залог, на позајмицу или као обезбеђење за извршење друге обавезе.

Одредба става 1. овог члана односи се и на употребљаване путничке аутомобиле и друга моторна возила из члана 245. став 1. тачка 11) овог закона. Рок из става 1. овог члана за нове путничке аутомобиле и друга моторна возила из члана 245. став 1. тачка 11) овог закона је пет година.

У случају да царински орган дозволи друкчију употребу робе, висина увозних дажбина утврђује се према стању робе и у складу са прописима који важе у моменту подношења захтева за плаћање увозних дажбина.

У случају поступања са робом супротно одредби става 1. овог члана, увозне дажбине обрачунавају се према стању робе и у складу са прописима који важе на дан доношења решења о наплати увозних дажбина.

ГЛАВА II

МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ НА ГРАНИЦИ

Уношење и изношење робе којим се повређују права интелектуалне својине

Члан 250.

Уношење или изношење робе којим се повређују права интелектуалне својине утврђена прописима који уређују то питање и међународним уговорима није дозвољено.

Поступање царинског органа на захтев носиоца права интелектуалне својине

Члан 251.

Царински орган, на захтев носиоца права интелектуалне својине, обуставља пуштање робе или је задржава, у случају постојања сумње да се уношењем или изношењем робе која је предмет царинског поступка повређују права интелектуалне својине.

Захтев из става 1. овог члана може бити појединачан, ако се односи на једну пошиљку или општи. Носилац права доставља царинском органу детаљне податке о оригиналној роби, произвођачима и дистрибутерима такве робе, као и све остале податке које царинском органу могу помоћи да идентификује пошиљке за које постоји сумња да повређују права интелектуалне својине.

Поступање царинског органа по службеној дужности

Члан 252.

Царински орган може, по службеној дужности, обуставити пуштање робе или задржати робу која се уноси или износи ако посумња да је повређено неко од права интелектуалне својине.

Накнада штете

Члан 253.

Царински орган не одговара држаоцу робе или декларанту за накнаду штете која настане због задржавања робе у складу са одредбама чл. 251. и 252. овог закона.

Лице из члана 251. став 1. овог закона дужно је да држаоцу робе или декларанту плати накнаду за штету насталу због задржавања робе, ако је до неоснованог задржавања робе дошло на захтев тог лица.

Обавештење о обустављању пуштања или о задржавању робе

Члан 254.

Кад царински орган, у складу са одредбом члана 252. овог закона, обустави пуштање робе или је задржи, о томе без одлагања обавештава:

- 1) држаоца робе или декларанта;
- 2) носиоца права интелектуалне својине, ако је царинском органу позната његова адреса;
- 3) орган надлежан за заштиту права интелектуалне својине.

Ако у року од 10 радних дана од дана када су заинтересоване стране обавештене о прекиду поступка царински орган не буде обавештен да је покренут поступак који води мериторној одлуци, или да је надлежни орган одредио привремену меру на основу које се одлаже пуштање робе, роба ће бити пуштена ако су испуњени услови за уношење или изношење.

Царински орган може, на захтев подносиоца, у оправданим случајевима, да продужи рок из става 2. овог члана за још 10 радних дана.

Преглед робе

Члан 255.

Носилац права интелектуалне својине, увозник, извозник и власник робе имају право да идентификују робу, укључујући и преглед робе, под условом да се преглед обави под царинским надзором.

Када се мере за заштиту права интелектуалне својине не примењују

Члан 256.

Мере за заштиту права интелектуалне својине из чл. 250–255. овог закона, не примењују се на робу која је стављена у слободан промет ради употребе у посебне сврхе, робу некомерцијалне природе која се налази у личном пртљагу путника и на робу произведену уз пристанак носиоца права и робу коју је произвело лице овлашћено од стране носиоца права да произведе одређену количину робе, али која је произведена у количини већој од количине договорене између тог лица и носиоца права.

Овлашћење Владе

Члан 257.

Влада прописује услове и начин за примену мера из чл. 250–256. овог закона.

База података царинског органа у вези са заштитом права интелектуалне својине на граници

Члан 258.

Управа царина, у вези са заштитом права интелектуалне својине на граници, формира електронску базу података о:

- 1) одлукама којима се одобравају захтеви, укључујући захтев и његове прилоге;
- 2) одлукама о продужењу рока у току ког царински орган мора предузимати мере или одлуке о укидању или измени одлуке којом се одобрава захтев;
- 3) обустављању одлуке којом се одобрава захтев.

Ако је пуштање робе обустављено или је роба задржана, у базу података из става 1. овог члана уносе се подаци о количини и врсти робе, вредности, правима интелектуалне својине, царинским поступцима, државама порекла, полазишту и одредишту, превозним путевима и средствима.

База података, поред података из ст. 1. и 2. овог члана, садржи и личне податке које је царински орган прикупио у вези са заштитом права интелектуалне својине на граници, и то следеће податке:

- 1) име и презиме подносиоца захтева;
- 2) адреса и држава подносиоца захтева;
- 3) име и презиме заступника за правна питања подносиоца захтева;
- 4) адреса и држава заступника за правна питања подносиоца захтева;
- 5) име и презиме заступника за техничка питања подносиоца захтева;
- 6) адреса и држава заступника за техничка питања подносиоца захтева.

Управа царина мења, допуњава, исправља или брише податке унете у базу података.

Управа царина успоставља и одржава одговарајуће техничке и организационе услове за поуздано и сигурно функционисање базе података.

Лични подаци чувају се најдуже шест месеци од дана када је одговарајућа одлука којом се одобрава захтев била укинута или је истекао период у коме царински органи морају да предузимају мере.

Ако је носилац одобрења покренуо поступак за утврђивање да ли је право интелектуалне својине повређено, о чему је обавестио царински орган, лични подаци чувају се шест месеци након што је у овим поступцима коначно утврђено да ли је право интелектуалне својине било повређено.

База података је јавно доступна.

ГЛАВА III ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Примена међународних уговора

Члан 259.

Одредбе овог закона не примењују се на плаћање увозних дажбина за робу која се увози, као и на спровођење царинског поступка ако је то другачије уређено међународним уговором.

Слободне царинске продавнице

Члан 260.

Слободне царинске продавнице могу се отворати на међународним аеродромима. У слободним царинским продавницама, путницима који напуштају царинско подручје Републике Србије, после царинске контроле, продаје се роба без плаћања царине.

Снабдевање слободних царинских продавница робом врши се из складишта на која се примењују одредбе о царинским складиштима.

Царински орган одобрава отварање слободних царинских продавница у складу са прописаним условима.

Влада прописује услове за отварање слободних царинских продавница и продају робе у тим продавницама.

Снабдевање ваздухоплова и брода

Члан 261.

Ваздухоплов или брод чија је крајња дестинација у иностранству може, под царинским надзором, узети залихе робе на коју се не плаћају увозне дажбине, и то:

- 1) храну или остале неопходне производе пропорционално броју путника, чланова посаде и трајању лета, односно пловидбе и
- 2) производе неопходне за функционисање и одржавање ваздухоплова, односно брода у количинама које су потребне за функционисање и одржавање ваздухоплова током лета, односно брода током пловидбе.

Роба из става 1. тачка 1) овог члана може се продавати путницима у авиону, односно броду.

У ваздухоплов, односно брод који улази у царинско подручје Републике Србије може се унети роба из става 1. овог члана без плаћања царине, под условом да она остаје у ваздухоплову, односно броду. Ако се таква роба истовари, мора се допремити царинском органу и за њу се мора одредити царинско поступање или употреба. Роба из става 1. овог члана се на ваздухоплов, односно брод допрема из посебног складишта на које се примењују одредбе о царинским складиштима.

Продаја царинске робе, прописивање услова и начина продаје

Члан 262.

Продаја робе уступљене у корист државе или одузете у складу са чланом 271. став 1. овог закона, врши се, по правилу, јавном продајом. Продаја робе задржане у складу са чланом 271. став 6. овог закона врши се након

што је правноснажна одлука постала извршна у поступку у ком је изречена заштитна мера одузимања робе.

Изузетно од става 1. овог члана, царински орган може, лако кварљиву робу, живе животиње, нафту и деривате нафте, задржане у складу са чланом 271. став 6. овог закона, одмах продати, без јавне продаје.

На управљање робом из става 2. овог члана сходно се примењују одредбе прописа којима се уређује одузимање имовине проистекле из кривичног дела.

Влада прописује ближе услове и начин продаје царинске робе.

Уступање стране робе без плаћања противвредности, уништење стране робе

Члан 263.

Страну робу уступљену у корист државе или трајно одузету, а коју није било могуће продати на царинском подручју Републике Србије, Влада може уступити, без плаћања противвредности, државним органима, културним и научним установама, хуманитарним организацијама и другим корисницима хуманитарне помоћи, као и у друге оправдане сврхе.

На робу из става 1. овог члана не плаћају се увозне дажбине, ако би лице коме је уступљена роба, у случају увоза такве робе из иностранства, било ослобођено од плаћања увозних дажбина, у складу са овим законом.

Роба која се не може продати, односно употребити због здравствених, ветеринарских, фитосанитарних, сигурносних или других разлога прописаних законом уништава се под царинским надзором, у складу са прописима.

Робом из става 3. овог члана, сматрају се и дуванске прерађевине које нису обележене на прописан начин, као и роба за коју је утврђено да се њоме повређује право интелектуалне својине.

Трошкове уништења сноси власник или увозник робе, а ако су они непознати или недоступни, трошкове уништења сноси царински орган, уколико царинским прописима није другачије предвиђено.

Јединствена стопа царине

Члан 264.

Изузетно од члана 41. став 1. овог закона, роба намењена за коришћење у сопственом домаћинству коју физичка лица уносе у путничком промету или примају из иностранства у поштанском саобраћају, осим робе која је у складу са одредбама овог закона ослобођена од плаћања увозних дажбина, царини се по јединственој стопи царине у висини од 10%.

Изузетно од става 1. овог члана, путник или прималац пошиљке може да захтева да се роба царини према стопи која је прописана у Царинској тарифи.

Влада утврђује врсту и вредност робе на коју се примењује јединствена стопа царине из става 1. овог члана.

Уношење и изношење робе преко граничних прелаза * *

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 264а * *

Уношење робе у царинско подручје Републике Србије и изношење робе из царинског подручја Републике Србије допуштено је само преко граничних прелаза: * *

1) који су у складу са посебним прописима одређени као гранични прелази преко којих се обавља робни или путнички промет, у складу са царинским и другим прописима; * *

2) у време када су отворени за промет. * *

Уношење и изношење робе која подлеже фитосанитарној, ветеринарској и другим прописаним контролама дозвољено је само преко граничних прелаза који су посебним прописима одређени за уношење и изношење такве робе. * *

*Службени гласник РС, број 138/2022

ДЕО ЈЕДАНАЕСТИ ЦАРИНСКИ ПРЕКРШАЈИ

І Прекршаји и казне * *

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 265. * *

Новчаном казном од једноструког до петоструког износа вредности робе која је предмет прекршаја казниће се за прекршај правно лице, предузетник и физичко лице, а новчаном казном у износу од 20.000 динара до 150.000 динара одговорно лице у правном лицу, ако: * *

1) прикрива стварну намеру, циљ или правни основ располагања декларисаном робом, прилажући неверодостојну документацију при декларисању робе, организује или планира спровођење лажних испорука, примања или кретања декларисане робе или посредно или непосредно учествује у њима, посредно или непосредно учествује у изради неверодостојне царинске, пословне, превозне или друге документације у вези са декларисаном робом или у коришћењу такве неверодостојне документације, неовлашћено или самовољно користи податке других лица ради обављања или стварања услова за обављање преварних радњи, поступања и располагања декларисаном робом, као примаоца декларише или наведе непостојеће лице или лице без чијег знања и воље је коришћен његов идентитет или његови подаци (члан 12.); * *

2) не пријави на прописан начин робу коју уноси у или износи из царинског подручја Републике Србије (члан 12. став 1, чл. 112, 115. и 227, члан 232. став 3. и члан 234.);**

3) изношењем нетачних и неистинитих података или на било који други начин навођењем царинског органа на погрешан закључак, стекне или покуша да стекне плаћање дажбина у мањем износу, преференцијални тарифни третман, ослобођење од плаћања увозних дажбина, олакшицу у плаћању увозних и других накнада, повраћај или отпуст увозних или извозних дажбина (члан 12. став 2.);**

4) изузме испод царинског надзора страну робу без дозволе царинског органа (члан 118.);**

5) страну робу за коју су при изласку из царинског подручја Републике Србије окончане царинске формалности без одлагања не изнесе из царинског подручја Републике Србије (члан 118. став 4.);*

6) унесе у царинско подручје Републике Србије или изнесе из царинског подручја Републике Србије робу која подлеже забранама или ограничењима, са намером да избегне мере царинског надзора и царинске контроле, у супротности са прописима којима се уређује уношење или изношење такве робе или без одговарајућих докумената (чл. 118. и 230.);**

7) у царинско подручје Републике Србије робу унесе или покуша да унесе на скривен начин или из царинског подручја Републике Србије робу изнесе или покуша да изнесе на скривен начин (чл. 118. и 230.);**

8) не поднесе декларацију за робу или део робе, ако се ради о роби комерцијалне природе или о роби за коју су прописане забране или ограничења при увозу или извозу (члан 139.);**

9) супротно законским одредбама робу која је била ослобођена од плаћања увозних дажбина отуђи, да на коришћење другом лицу, да у залог, на позајмицу или као обезбеђење за извршење друге обавезе или употреби у било које друге сврхе, осим оних за које је та роба била ослобођена од плаћања увозних дажбина, пре него што се плате увозне дажбине у пуном износу (члан 249.);**

10) преко граничног прелаза у време када гранични прелаз није отворен за промет или изван граничног прелаза унесе или покуша да унесе робу у царинско подручје Републике Србије или ако преко граничног прелаза у време када гранични прелаз није отворен за промет или изван граничног прелаза изнесе или покуша да изнесе робу из царинског подручја Републике Србије (члан 264а).**

Применом одредаба става 1. овог члана не може се утврдити новчана казна у износу вишем од највишег износа новчане казне прописаног законом којим се уређују прекршаји.**

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 266.* *

Новчаном казном у износу од 100.000 динара до 2.000.000 динара казниће се правно лице, новчаном казном у износу од 50.000 динара до 500.000 динара казниће се предузетник, новчаном казном у износу од 15.000 динара до 150.000 динара казниће се одговорно лице у правном лицу и физичко лице, ако: * *

1) на захтев царинског органа не пружи том органу све неопходне исправе и информације у одговарајућем облику или не пружи неопходну помоћ за окончање царинских формалности или царинских контрола (члан 12. ст. 1, 3. и 4. и члан 35.); * *

2) поднесе декларацију или декларацију за привремени смештај, декларацију за поновни извоз или захтев за издавање одобрења или неке друге одлуке, са нетачним или непотпуним подацима наведеним у декларацији или са нетачним подацима наведеним у захтеву, осим у случају да такви подаци немају никакав утицај на поступак по декларацији или захтеву, односно у случају да измени или допуни податке у декларацији или измени податке у захтеву, пре предузимања било које радње царинског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања царинске контроле (члан 12. став 2. тачка 1) и ст. 3. и 4.); * *

3) неверодостојну или нетачну или исправу која није пуноважна приложи уз декларацију, декларацију за привремени смештај, декларацију за поновни извоз или уз захтев за издавање одобрења или друге одлуке (члан 12. став 2. тачка 2) и став 3.); * *

4) не испуни, ако је потребно, све обавезе које се односе на стављање дате робе у одређени царински поступак или привремени смештај или на спровођење одобрених активности (члан 12. став 2. тачка 3) и став 3.); * *

5) не поступа у складу са обавезама из одобрења или одлуке (члан 18. став 1.); * *

6) без одлагања не обавести царински орган о свакој околности која је настала након доношења одобрења или одлуке, а која може да утиче на даљу примену или садржину одобрења или одлуке (члан 18. став 2.); * *

7) не чува исправу или информацију из члана 12. став 1. овог закона или је не чува на начин доступан или прихватљив за царински орган или је не чува у складу са роком одређеним царинским прописима (члан 37.); * *

8) састави или омогући да се састави исправа са нетачно наведеним подацима о пореклу робе (чл. 44. и 48.); * *

9) састави или омогући да се састави исправа која садржи нетачне податке на основу којих се за робу на коју се исправа односи неосновано оствари преференцијално порекло (члан 48.); * *

10) не поднесе царинском органу обавештење о доласку брода или ваздухоплова (члан 117. став 1.); * *

11) не превезе робу унуту у царинско подручје Републике Србије, без одлагања, у царинарницу коју је одредио царински орган или до било ког другог места које је одобрио или одредио тај орган или у слободну зону или не превезе робу путем који је одредио царински орган и у складу са његовим упутствима (члан 119. став 1. и члан 121. став 3.);* *

12) робу унуту у царинско подручје Републике Србије не допреми одређеној царинарници или на друго место које је одредио или одобрио царински орган или у слободну зону (чл. 123. и 210.);* *

13) без дозволе царинског органа уклони допремљену робу са места на ком је била допремљена (члан 123. став 7.);* *

14) без одобрења царинског органа истовари или претовари робу са превозног средства на ком се налази или робу са превозног средства на ком се налази истовари или претовари на место које царински орган није одредио или одобрио (члан 124. став 1.);* *

15) не поднесе декларацију за робу некомерцијалне природе или декларацију за привремени смештај или допунску декларацију или декларацију за поновни извоз (члан 128. ст. 1. и 3, чл. 139. и 146. и члан 233. став 1.);* *

16) робу у привременом смештају не смести у простор за привремени смештај у складу са чланом 131. овог закона или на друго место које је одредио или одобрио царински орган (члан 130. став 1. и члан 131.);* *

17) не обезбеди да роба у привременом смештају буде предмет само оних облика поступања којима би се очувала у непромењеном стању, без мењања њеног изгледа или техничких карактеристика (члан 130. став 2.);* *

18) не води евиденцију или не води евиденцију у облику који је одобрио царински орган или евиденцију води нетачно или непотпуно или неблаговремено (члан 131. ст. 6–8. и члан 186.);* *

19) страну робу која се налази у привременом смештају не стави у царински поступак или поново не извезе у одређеном року (члан 132.);* *

20) не достави царинском органу пратеће исправе неопходне за примену одредаба којима се уређује поступак за који се роба декларише, ако је достављање тих исправа прописано или ако су неопходне за царинску контролу (члан 143. став 2.);* *

21) уклони или уништи средства за идентификацију без одобрења царинског органа (члан 166. став 2.);* *

22) са робом која није пуштена од стране царинског органа располаже као да је пуштена од стране царинског органа (члан 168.);* *

23) не оконча посебни поступак на прописан начин (члан 187.);* *

24) одредишној царинарници не допреми робу или захтеване податке или не допреми робу у непромењеном стању или не допреми робу у складу са мерама које је предузео царински орган како би обезбедио идентификацију робе или не поштује друге царинске одредбе у вези са поступком транзита (члан 199.);**

25) започне изградњу било ког грађевинског објекта у слободној зони без претходног одобрења царинског органа (члан 209. став 1.);**

26) привредну делатност у слободној зони не обавља под условима који су прописани овим законом или о обављању те делатности у слободној зони не обавести унапред царински орган (члан 209. став 2.);**

27) не поштује забране или ограничења које је увео царински орган за делатности из члана 209. став 2. овог закона (члан 209. ст. 3. и 4.);**

28) поступа са робом као да испуњава услове за привремени увоз, а то поступање је у супротности са условима за одобравање привременог увоза или са робом стављеном у поступак привременог увоза поступа супротно условима или обавезама или у супротности са сврхом одобреног привременог увоза у складу са царинским прописима и Конвенцијом о привременом увозу (члан 215.);**

29) не извезе робу са недостацима у року од два месеца од дана када је царински орган прихватио декларацију за стављање у слободан промет производа за замену (члан 226. став 3.).**

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 267.**

Новчаном казном у износу од 200.000 динара казниће се правно лице, новчаном казном у износу од 100.000 динара казниће се предузетник, а новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се одговорно лице у правном лицу и физичко лице, ако:**

1) без одлагања не обавести надлежни царински орган о непредвиђеној околности или вишој сили због које не може да испуни обавезу из члана 119. став 1. овог закона или царински орган не обавести о тачном месту где се роба налази ако непредвиђена околност или виша сила због које не може да испуни обавезу из члана 119. став 1. овог закона није проузроковала потпуни губитак робе (члан 121. став 1.);**

2) без одлагања не обавести царински орган о ситуацији у којој је због непредвиђених околности или више силе ваздухоплов односно брод из члана 119. став 6. овог закона принуђен да се привремено приземљи, односно уплови на царинско подручје Републике Србије (члан 121. став 2.);**

3) без одлагања не обавести царински орган о случају непосредне опасности због које је потребан хитан истовар робе или дела робе (члан 124. став 2.);**

4) на захтев царинског органа не истовари или не распакује робу ради њеног прегледа, узимања узорака или прегледа превозних средстава којима се превози (члан 124. став 3.); **

5) не присуствује, на захтев царинског органа, прегледу робе или узимању узорака или не пружи помоћ неопходну за олакшање тог прегледа или узимања узорака (члан 163. став 2.);**

6) не оконча посебни поступак у одређеном року (члан 187.); **

7) одредишној царинарници не допреми робу у прописаном року у поступку транзита (члан 199.);**

8) робу стављену у поступак царинског складиштења привремено изнесе из тог складишта без унапред добијеног одобрења од стране царинског органа (члан 205. став 3.);**

9) не обезбеди да се роба у поступку царинског складиштења не изузима испод царинског надзора или не испуњава обавезе које произлазе из смештаја робе обухваћене поступком царинског складиштења или не испуњава обавезе које произлазе из стављања робе у поступак царинског складиштења (члан 207.).**

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 268.**

Новчаном казном у износу од 100.000 динара казниће се правно лице, новчаном казном у износу од 50.000 динара казниће се предузетник и новчаном казном у износу од 20.000 динара казниће се одговорно лице у правном лицу и физичко лице које изврши прекршај из члана 266. став 1. тач. 2), 4), 11) и 13)–16) и члана 267. овог закона, под условом да царинска вредност робе која је предмет прекршаја не прелази износ од 1.000 евра, у динарској противвредности, прерачунато у складу са чланом 39. овог закона.**

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 269.**

Новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се физичко лице за прекршај из члана 266. став 1. тачка 15) овог закона које не поднесе декларацију за робу некомерцијалне природе, под условом да царинска вредност робе која је предмет прекршаја прелази износ од 1.000 евра, а не прелази износ од 3.000 евра, у динарској противвредности, прерачунато у складу са чланом 39. овог закона.**

*Службени гласник РС, број 138/2022

Члан 270.**

Правно лице, предузетник, физичко лице и одговорно лице у правном лицу код којег се у државини затекне роба, односно које купи, прода, преда другом, прими на поклон, прикрије, прими на чување или превоз, користи или прими по било ком другом основу робу за коју зна или је према околностима случаја могло знати да се ради о роби која је предмет прекршаја прописаног чл. 265–269. овог закона, казниће се казном која је прописана за тај прекршај.**

**Службени гласник РС, број 138/2022*

II Заштитне мере

Одузимање робе

Члан 271.*

Роба која је предмет прекршаја из члана 265. овог закона одузеће се. Поред робе која је предмет прекршаја одузеће се преносно средство употребљено за смештај робе која је предмет прекршаја (контејнер, паковање или други предмети).**

Роба из става 1. овог члана одузеће се и ако није у својини учиниоца прекршаја.**

Ако роба која је предмет царинског прекршаја не буде пронађена или се не може одузети из било ког разлога, учинилац прекршаја је дужан да плати вредност робе утврђену у складу са одредбама овог закона, уз покретање посебног поступка наплате дажбина и накнада које се наплаћују приликом увоза или извоза робе.**

Роба која је предмет царинског прекршаја, за коју је прописана заштитна мера из става 1. овог члана, одузеће се и у случају да је прекршајни поступак обустављен зато што је учинилац прекршаја у време извршења прекршаја био малолетан или се против учиниоца није могао водити поступак зато што је учинилац био недоступан или непознат царинском органу или због постојања других законских сметњи, осим у случају наступања апсолутне застарелости.**

Ако постоји више од једног учиниоца прекршаја, учиниоци ће бити солидарно одговорни за плаћање вредности робе и дажбина.**

Роба која је предмет царинског прекршаја за коју је прописана заштитна мера одузимања робе, привремено се задржава и остаје под царинским надзором до окончања прекршајног поступка.**

**Службени гласник РС, број 138/2022*

Одузимање превозног средства

Члан 272.*

Превозно средство које је коришћено за превоз робе која је предмет прекршаја из члана 265. овог закона, одузеће се ако вредност те

робе прелази 1/3 вредности превозног средства, када је власник тог превозног средства знао или могао знати да ће се оно користити за превоз робе која је предмет прекршаја.* *

Превозно средство из става 1. овог члана одузеће се без обзира на вредност робе и превозног средства, ако је посебно конструисано, адаптирано, измењено или на било који други начин прилагођено сврси скривања робе.* *

Одузимање превозног средства на основу ст. 1. и 2. овог члана не утиче на права трећих лица да од учиниоца прекршаја захтевају накнаду штете.* *

*Службени гласник РС, број 138/2022

Плаћање затезне камате

Члан 273.

На казну која није плаћена у року наплаћиваће се и затезна камата. Камата се обрачунава на износ казне, почев од дана доспелости за плаћање те казне, по стопи једнакој годишњој есконтној стопи Народне банке Србије, увећаној за 10 процентних поена, применом простог интересног рачуна од сто.

Надлежност органа

Члан 274.

Царински орган издаје прекршајни налог за прекршаје за које је прописана новчана казна у фиксном износу у складу са одредбама закона који уређује прекршаје.

За прекршаје за које се не издаје прекршајни налог, царински орган подноси захтев за покретање прекршајног поступка.

Хитност

Члан 275.

Ако је учинилац прекршаја лице чије је боравиште ван царинског подручја Републике Србије, а испуњени су сви услови за издавање прекршајног налога, прекршајни налог се мора издати у року од 48 сати.

Застаревање

Члан 276.

Прекршајни поступак не може се покренути ако протекне три године од дана када је прекршај учињен.

Поступак за издавање прекршајног налога не може се покренути нити водити ако протекне три године од дана када је прекршај учињен.

Застаревање се прекида сваком радњом надлежног органа која се предузима ради издавања прекршајног налога или покретања прекршајног поступка пред надлежним судом.

Застаревање почиње поново да тече после сваког прекида, али апсолутна застарелост настаје у сваком случају по истеку рока од шест година од дана када је прекршај учињен.

Примена одредаба закона којим се уређују прекршаји

Члан 277.

На поступак у царинским прекршајима примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.

ДЕО ДВАНАЕСТИ ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Царинске повластице

Члан 278.

Права из појединачних аката у вези са ослобођењем од плаћања увозних дажбина или другим царинским повластицама које су донели надлежни органи, а нису у целини или делимично искоришћена до дана почетка примене овог закона могу се искористити у роковима утврђеним тим актима.

Обавезе из појединачних аката у вези са ослобођењем од плаћања увозних дажбина или другим царинским повластицама које су донели надлежни органи, морају се извршити до истека рока утврђеног тим актима.

Царински поступци

Члан 279.

Царински поступци који су започети пре дана почетка примене овог закона окончаће се у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона.

Промет робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија

Члан 280.

Одредбе овог закона сходно се примењују и на промет роба са Аутономном покрајином Косово и Метохија у периоду важења Резолуције Савета безбедности УН број 1244.

Влада може утврдити посебне услове за вршење промета робе из става 1. овог члана.

Прописи који престају да важе

Члан 281.

Даном почетка примене овог закона, престаје да важи Царински закон („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15 и 108/16) осим члана 310. став 1. тог закона.

Прописи за извршавање овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу прописа из става 2. овог члана примењиваће се прописи донети на основу Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 111/12, 29/15 и 108/16), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 282.

Престао је да важи (види члан 3. Закона - 91/2019-78)

Ступање на снагу

Члан 283.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а почиње да се примењује протеком рока од шест месеци од дана ступања на снагу.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У „ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ“ ЗАКОНА

*Закон о изменама и допунама Царинског закона: "Службени гласник РС",
број 138/2022-271*

Члан 6.

Прекршајни поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је то повољније за учиниоца прекршаја, прекршајни поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама овог закона.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.